

ระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษา
ในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษابุรีรัมย์ เขต 2
THE PROBLEMS IN THE IMPLEMENTATION OF
EDUCATIONAL QUALITY ASSURANCE IN
BASIC SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF
BURIRAM EDUCATIONAL AREA II

วิทยานิพนธ์
ของ
นันท์ ไชยสุริยา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

สิงหาคม 2552

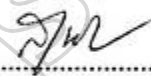
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ
นายนันท์ ไชยสุริยา เรียบร้อยแล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

..... ประธานกรรมการควบคุม
(รองศาสตราจารย์ ดร. อนันต์ชัย พงศ์สุวรรณ)

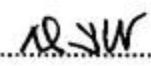

..... กรรมการควบคุม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สงวน สทอง)

..... กรรมการควบคุม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนันทา วีรกุลเทวัญ)

..... กรรมการสอบ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพัตรา รักการศิลป์)

..... กรรมการสอบ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริลักษณ์ ด้วงบุตรศรี)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

วันที่ เดือน 10 ..ปี 2552 .ศ. 2552

ชื่อเรื่อง	ระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2		
ผู้วิจัย	นันท์ ไชยสุริยา		
กรรมการควบคุม	รองศาสตราจารย์ ดร. อนันต์ชัย พงศ์สุวรรณ	ประธานกรรมการ	
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สวงน สหวงษ์	กรรมการ	
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนันทา วีรกุลเทวัญ	กรรมการ	
ปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต	สาขา	การบริหารการศึกษา
สถานศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ปีที่พิมพ์	2551

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูวิชาการที่มีต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษา ในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 และเพื่อเปรียบเทียบปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ที่มีขนาดแตกต่างกัน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 150 คน ครูวิชาการ 150 คน วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติทดสอบค่า t และค่า F จากผลการวิจัยพบว่า

1. เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการที่มีต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยรวมพบว่า มีระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับปานกลางและมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากสูงไปหาค่า กล่าวคือด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษาสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการจัดระบบบริหาร ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ด้านการผดุงระบบประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา และด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นลำดับสุดท้าย

2. เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการที่มีต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน โดยภาพรวมแตกต่างกัน

TITLE	The Problems in the implementation of Educational Quality Assurance in Basic Schools under the Office of Buriram Educational Area II		
AUTHOR	Nan Chaisuriya		
ADVISORS	Associate Professor Ananchai Phongsuwan, Ph.D.	Thesis Advisor	
	Assistant Professor Sanguan Sahawong	Co-advisor	
	Assistant Professor Sunanta Viragoontavan, Ph.D.	Co-advisor	
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Educational Administration
SCHOOL	Rajabhat Institute Buriram	YEAR	2009

ABSTRACT

The purposes of this research were to study the problems in implementing the quality assurance policy in basic schools under the Office of Buriram Educational Area II and to compare between the opinions of the administrators and that of the teachers pertinent to the problems on educational quality assurance in schools with different sizes. The instrument was the questionnaire soliciting opinions on the level of problems. The data was collected from 150 school administrators and 150 teachers. The data was analyzed with the use of t-test, F-test.

The research results reveal that:

1. The comparison between the opinions of school administrators and that of the teachers in Basic Schools under the Office of Buriram Educational Area II on problems related to the implementation of the quality assurance policy showed that, overall, the opinions were different significantly at the level of .05. The differences were found in all aspects ranking from high to low: the development of educational standards, the management system, the educational development plans, the educational quality report, the support of the quality assurance system, the evaluation of educational quality assurance, and the operation according the plans, respectively.

2. The comparison of opinions of the school administrators and that of the teachers in Basic Schools under the Office of Buriram Educational Area II on the problems related to educational quality assurance in schools with different sizes show differences in general.

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาจากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัย
ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อนันต์ชัย พงศ์สุวรรณ ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สงวน สทวงษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันทา วีรกุลเทวัญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ศุภัตรา รักการศิลป์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริลักษณ์ คังงบุตรศรี กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้
คำปรึกษา แนะนำ ครวญแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนสำเร็จเรียบร้อย และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ที่ได้ช่วยประสานงานในการจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน คือ รองศาสตราจารย์สงบ บุญคล้าย อธิการบดี รองศาสตราจารย์
ประจักษ์ภาควิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปัจจุบันเป็นอาจารย์พิเศษ
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อานนท์ ไชยสุริยา
หัวหน้าภาควิชาภาษาตะวันตก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา นางมธุรส
ไชยสุริยา ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดธรรมดาว นายกิตติพิชัย พะนิจรัมย์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านระกา
เสม็ด นางพัชรี ไชยชิต ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหินกอง ที่ได้กรุณาตรวจและแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการ
วิจัย ขอขอบคุณสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ที่ให้ความอนุเคราะห์แจ้งผู้บริหารโรงเรียน
และครูวิชาการในสังกัด เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ครู อาจารย์ทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่
ข้าพเจ้า ขอขอบคุณเจ้าของเอกสาร ค่ำรา ผลงานต่าง ๆ ที่ข้าพเจ้าได้ศึกษาและนำมาอ้างอิง รวมทั้งเพื่อน ๆ
และขอขอบคุณ นางสถาพร นาสารีย์ นางสาวสมทรัพย์ เรืองไพศาล นายมนตรี นิวัฒน์วงศ์
นายบรรจง บุตรพราว นายสุรศักดิ์ หมั่นพันธ์ ข้าราชการครูโรงเรียนบ้านหนองเต็ง ๆ ที่มีส่วนช่วยเหลือ
ในการจัดทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้จนเสร็จสมบูรณ์

ประโยชน์และคุณค่าอันพึงเกิดขึ้นจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบอบเป็นเครื่องบูชา
พระคุณแต่บิดา มารดา บูรพาจารย์ คณาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนช่วยให้การทำวิทยานิพนธ์
สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

นันท์ ไชยสุริยา

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
บริบทของการศึกษาไทยกับการประกันคุณภาพการศึกษา	8
การประกันคุณภาพการศึกษา.....	12
การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	64
3 วิธีดำเนินการวิจัย	72
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	72
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	73
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	75
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	78
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	78
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	78
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	79

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	113
ความมุ่งหมายของการวิจัย	113
สมมติฐานของการวิจัย.....	113
วิธีดำเนินการวิจัย	114
สรุปผลการวิจัย	116
อภิปรายผล.....	116
ข้อเสนอแนะ	120
บรรณานุกรม.....	121
ภาคผนวก.....	126
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ.....	127
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้แบบสอบถาม ..	131
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม.....	135
ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	137
ภาคผนวก จ การหาประสิทธิภาพเครื่องมือ	145
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	150

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของโรงเรียน	73
2 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม.....	79
3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษาและ ครูที่มีต่อปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในภาพรวม.....	80
4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษาและ ครูที่มีต่อปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการจัดระบบสาร สนเทศ.....	82
5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษาและ ครูที่มีต่อปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการพัฒนามาตรฐาน การศึกษา.....	84
6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษาและ ครูที่มีต่อปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษา.....	86
7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษาและ ครูที่มีต่อปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา.....	87
8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษาและ ครูที่มีต่อปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการตรวจสอบทบทวน คุณภาพการศึกษา.....	88

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
9 คำเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา.....	89
10 คำเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี.....	90
11 คำเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการผดุงระบบประกันคุณภาพการศึกษา.....	90
12 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการที่มีต่อปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในภาพรวม.....	91
13 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการที่มีต่อปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ.....	92
14 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการที่มีต่อปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา.....	93
15 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการที่มีต่อปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา.....	96

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
16 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการที่มีต่อ ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้น พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการดำเนิน งานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา.....	96
17 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการที่มีต่อ ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้น พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการตรวจสอบ ทบทวนคุณภาพการศึกษา.....	98
18 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการที่มีต่อ ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้น พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการประเมิน คุณภาพการศึกษา.....	99
19 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการที่มีต่อ ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้น พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการรายงาน คุณภาพการศึกษาประจำปี.....	100
20 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการที่มีต่อ ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้น พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการผลัดระบบ ประกันคุณภาพการศึกษา.....	101
21 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการที่มีต่อ ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้น พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในโรงเรียนที่มี ขนาดแตกต่างกัน ในภาพรวม.....	102

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า	
22	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการที่มีต่อ ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้น พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ใน โรงเรียนที่มี ขนาดแตกต่างกัน ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ.....	103
23	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการที่มีต่อ ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้น พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ใน โรงเรียนที่มี ขนาดแตกต่างกัน ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา.....	105
24	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการที่มีต่อ ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้น พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ใน โรงเรียนที่มี ขนาดแตกต่างกัน ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา.....	107
25	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการที่มีต่อ ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้น พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ใน โรงเรียน ที่มีขนาดแตกต่างกัน ด้านการดำเนินงานเป็นไปตามแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา.....	108
26	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการที่มีต่อ ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้น พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ใน โรงเรียนที่มี ขนาดแตกต่างกัน ด้านการตรวจสอบทบทวนคุณภาพการศึกษา.....	109
27	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการที่มีต่อ ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้น พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ใน โรงเรียนที่มี ขนาดแตกต่างกัน ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา.....	110

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
28 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการที่มีต่อ ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้น พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในโรงเรียนที่มี ขนาดแตกต่างกัน ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี.....	111
29 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการที่มีต่อ ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้น พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในโรงเรียนที่มี ขนาดแตกต่างกัน ด้านการศรุดระบบประกันคุณภาพการศึกษา.....	112
30 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูวิชาการที่มีต่อปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2.....	146
31 แสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน ครูวิชาการที่มีต่อปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2.....	148

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบที่

	หน้า
1 องค์ประกอบของระบบสารสนเทศ	25
2 การพัฒนามาตรฐานการศึกษา	28
3 มาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษา.....	29
4 กระบวนการจัดทำพัฒนาคุณภาพการศึกษาศึกษาของสถานศึกษา.....	36
5 รูปแบบการดำเนินงานตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	44
6 การปฏิบัติการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	46
7 ตัวอย่างการมอบหมายการตรวจสอบและทบทวนภายในสถานศึกษา.....	47
8 ลำดับขั้นตอนการประเมินตนเองของสถานศึกษา	56
9 ลำดับขั้นตอนการประเมิน โดยหน่วยงานต้นสังกัด.....	57

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในช่วงห้าทศวรรษที่ผ่านมาสังคมไทยมีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็วในทุก ๆ ด้าน ซึ่งหากพิจารณาในเชิงความยั่งยืนแล้วพบว่า ยังขาดภาวะสมดุลและยังมีปัญหาสำคัญที่จะต้องดูแลแก้ไข บางเรื่องก็อยู่ในขั้นวิกฤต อันมีเหตุทั้งที่เกิดจากสภาพภายในสังคมไทยเองและจากการคล้อยตามกระแสการวิวัฒน์ของโลก จึงจำเป็นที่ประเทศไทยและประเทศอื่น ๆ ต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วอยู่ตลอดเวลา และเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายจากกระแสโลก โดยปัจจัยสำคัญที่จะช่วยในการเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายดังกล่าวได้แก่ คุณภาพของคน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543 : 1) เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพสังคมทุกวันนี้และในอนาคตที่เป็นสังคมฐานความรู้ ที่การเรียนรู้และนวัตกรรมเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนา จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องส่งเสริมและสร้างสถานการณ์เพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาคุณภาพ ประสิทธิภาพและขีดความสามารถของคนส่วนใหญ่ในประเทศ โดยยึดหลักการทำให้ทุกชุมชน ท้องถิ่น การสนับสนุนให้สังคมทุกส่วนและทุกระดับได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพและการสร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อความสำเร็จในการปฏิบัติเช่นนี้จะทำให้เกิดพลังชุมชนท้องถิ่นที่เข้มแข็ง อันจะเป็นฐานรากที่มั่นคงในการพัฒนาประเทศอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืนต่อไป ดังนั้นการพัฒนาคุณภาพของคนไทยเพื่อมีความพร้อมที่จะเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ตลอดจนมีศักยภาพเพียงพอต่อการดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข สามารถแข่งขันได้อย่างเหมาะสมและทัดเทียมกับสังคมโลกนั้น นับว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งของประเทศไทย เนื่องจากในปัจจุบันการพัฒนาคมนาคมของประเทศไทยอยู่ในฐานะที่ด้อยกว่าหลายประเทศอย่างมาก แม้แต่ประเทศเพื่อนบ้านอย่างมาเลเซียก็ได้พัฒนานำหน้าประเทศไทยไปไกลมาก ประเทศสิงคโปร์ ได้พัฒนาไปไกลกว่าประเทศไทยประมาณ 50 ปี แม้แต่ประเทศเวียดนามก็มีความก้าวหน้าในเรื่องการพัฒนาคุณภาพของคนสูงกว่าประเทศไทย คนเวียดนาม มีอัตราการเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาสูงกว่าประเทศไทย (รุ่ง แก้วแดง, 2542 : 46 – 47) สาเหตุดังกล่าว จึงทำให้เกิดกระแสเรียกร้องจากสังคมส่วนใหญ่ที่จะให้มีการพัฒนาคุณภาพของคน เพื่อพัฒนาประเทศแทนการมุ่งเน้นพัฒนาเศรษฐกิจเป็นหลักเหมือนในอดีต ดังนั้นตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติระยะที่ 8 จึงเน้นเรื่อง คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา คุณภาพของคน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาที่ยั่งยืนและเครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาคมนาคมก็คือ การศึกษา การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคมนาคม เพราะการศึกษามุ่งเน้นการพัฒนาคมนาคมให้มี

ความรู้คู่คุณธรรม กิดเป็น ทำเป็น พึ่งตนเองได้ รวมทั้งสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ สร้างสรรค์สังคมที่สงบสุข มีความรักความเอื้ออาทรต่อเพื่อนมนุษย์ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความรู้ มีความสามารถที่เป็นสากล ดำรงไว้ซึ่งความเป็นไทย (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 2) สอดคล้องกับอรุณ จันทวานิช (2542 : 79) ที่กล่าวไว้ว่า คุณภาพการศึกษาของไทยจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้น ไม่ว่าจะเป็นด้านสติปัญญา ความรู้ความสามารถ หรือจริยธรรม คุณธรรม เพื่อให้เป็นการศึกษาที่สามารถสร้างทักษะชีวิต สร้างบุคคลแห่งการเรียนรู้และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ได้ ด้วยเหตุผลนี้จึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของไทย โดยกระบวนการที่เชื่อว่าจะเป็นกลไกสำคัญในการผลักดันให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือ การประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งเชื่อว่าจะเป็นกลไกหนึ่งที่จะผลักดันให้ทุกปัจจัยมีคุณภาพและนำไปสู่การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างแท้จริง สอดคล้องกับ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2545 : 1) ที่กล่าวว่า การที่จะปรับปรุงคุณภาพการศึกษาของไทยให้ดีขึ้น ไม่ว่าจะเป็นด้านสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ หรือจริยธรรม คุณธรรมของผู้เรียนนั้น ต้องเริ่มต้นจากสถานศึกษาที่จะต้องดำเนินการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา

ดังนั้นพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 (กรมวิชาการ. 2545 : 6) จึงได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาเกิดขึ้น ซึ่งจะเห็นได้จากหมวด 6 ว่าด้วยเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งกำหนดมาตรฐานและหลักในการดำเนินการการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า ผู้เรียนไม่ว่าจะอยู่ในท้องถิ่นใดก็ตาม จะต้องได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพใกล้เคียงกัน ทั้งนี้จะมีการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเองและการประเมินจากหน่วยงานภายนอกองค์กร เพื่อเป็นเครื่องสะท้อนให้สถานศึกษาได้นำไปพิจารณาจัดการศึกษาให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียนอย่างเต็มที่ โดยได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานให้สถานศึกษาพัฒนาระบบการประกันคุณภาพของสถานศึกษาขึ้นเอง โดยให้สอดคล้องกับระบบการประกันของกระทรวง ที่ระบุไว้ในมาตรา 4 วรรค 7 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ความว่า “การประกันคุณภาพภายใน หมายความว่า การประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษาเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น” เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจไปสู่สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานดังระบุไว้ในมาตรา 9 (2) ว่า “...(2) มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น...” กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544 เรื่องระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและปฐมวัยรวมทั้งได้มีการยกร่างกฎกระทรวงกำหนดระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดระดับจังหวัดดำเนินการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพสถานศึกษาอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปีรวมถึงให้หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานต้นสังกัดระดับจังหวัด จัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ในวิชาแกนหลักและคุณลักษณะที่สำคัญด้วยเครื่องมือมาตรฐาน นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545) ยังได้กำหนดให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานทุกแห่ง ต้องดำเนินการให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในไว้ในหมวด 6 มาตรา 47-51 และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่ การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา (กรมวิชาการ. 2545 : 7)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ประกอบด้วยสถานศึกษาที่อยู่ในเขตอำเภอ ประโคนชัย อำเภอกระสัง อำเภอห้วยราช อำเภอพลับพลาชัย และอำเภอบ้านกรวด มีโรงเรียนในสังกัดทั้งสิ้น จำนวน 244 โรงเรียน มีบุคลากร 3,393 คน มีนักเรียนทั้งสิ้น 73,373 คน นักเรียนและประชาชนในเขตพื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ภาษาถิ่นเป็นหลักในการดำรงชีวิตประจำวัน หลังจากพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม 2545) ได้กำหนดแนวทางต่าง ๆ ในการดำเนินงานหรือการจัดการศึกษาในการประกันคุณภาพต่าง ๆ ไว้แล้ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ได้ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องของการประกันคุณภาพการศึกษาและนำแนวทางดังกล่าวมาปฏิบัติตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา นอกจากนั้นยังได้ส่งเสริมให้สถานศึกษาที่อยู่สังกัดมีระบบบริหารงานแบบมีส่วนร่วม มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในสถานศึกษาและภายนอกสถานศึกษา และผลักดันให้สถานศึกษามีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้เป็นสถานศึกษาและบุคลากรมีอาชีพ แต่จากผลการดำเนินการดังกล่าว พบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานในหลายมาตรฐาน โดยเฉพาะมาตรฐานด้านผู้เรียน ซึ่งเป็นผลผลิตของการจัดการศึกษา นอกจากนั้น โรงเรียนในสังกัดหลาย ๆ โรงเรียนไม่ได้ผลักดันการบริหารงานตามแนวทางของเขตพื้นที่การศึกษาหรือไม่ประสบความสำเร็จในกระบวนการต่าง ๆ ตามนโยบายของการศึกษาที่กำหนดขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องของการประกันคุณภาพการศึกษา ผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว อีกทั้งยังเป็นการศึกษาถึงปัญหาของการทำให้กระบวนการต่าง ๆ ไม่ประสบความสำเร็จเพื่อเป็นข้อมูลในการนำมาใช้ในการวางแผนกลยุทธ์ของทั้งในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เองและในสถานศึกษาที่อยู่ในสังกัดของเขตพื้นที่ จึงได้

จัดทำงานวิจัยความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษาต่อการปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาที่อยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูวิชาการที่มีต่อระดับปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
3. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ที่มีขนาดแตกต่างกัน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 มีความคิดเห็นต่อปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานแตกต่างกัน
2. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน ต่อปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานแตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบปัญหาการบริหารจัดการศึกษา ด้านการประกันคุณภาพในการศึกษา สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
2. ได้ข้อมูลสำหรับเป็นแนวทางในการบริหารจัดการศึกษาด้านการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและความต้องการของชุมชน
3. ช่วยให้สถานศึกษาได้แนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อพัฒนาเข้าสู่มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน พร้อมทั้งจะรับการประเมินคุณภาพจากองค์กรภายนอกต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาที่เปิดทำการเรียนการสอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

2. ศึกษาการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาตามประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- 2.1 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
- 2.2 การพัฒนามาตรฐานการศึกษา
- 2.3 การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 2.4 การดำเนินงานตามแผนการพัฒนาคุณภาพการการศึกษา
- 2.5 การตรวจสอบทบทวนคุณภาพการศึกษา
- 2.6 การประเมินคุณภาพการศึกษา
- 2.7 การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
- 2.8 การผลุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และ ครู วิชาการ ในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา บุรีรัมย์ เขต 2 จำนวน 246 โรงเรียน แยกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 246 คน ครูวิชาการ จำนวน 246 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 592 คน

3.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้แก่

3.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ใช้การสุ่มตัวอย่างตามระดับชั้นอย่างมีสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) จำนวน 150 คน

3.2.2 ครูวิชาการ จำนวน 150 คน โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) และใช้การสุ่มตัวอย่างง่ายโดยวิธีจับฉลาก แยกตามขนาดโรงเรียน แล้วใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อให้กระจายไปตามสัดส่วน (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 29)

4. ตัวแปรที่ศึกษา

4.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและขนาดของโรงเรียน

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นต่อปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัญหา หมายถึง ระดับการปฏิบัติที่เป็นอุปสรรคต่อการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
2. การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการศึกษาที่สถานศึกษาต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องมีการรายงานประจำปีต่อหน่วยงานต้นสังกัดและสาธารณชน โดยมีกรอบงานอยู่ 8 ประการคือ
 - 2.1 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
 - 2.2 การพัฒนามาตรฐานการศึกษา
 - 2.3 การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 - 2.4 การดำเนินงานตามแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 - 2.5 การตรวจสอบทบทวนคุณภาพการศึกษา
 - 2.6 การประเมินคุณภาพการศึกษา
 - 2.7 การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
 - 2.8 การผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
3. สถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ตั้งแต่ช่วงชั้นที่ 1 - ช่วงชั้นที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์ เขต 2
4. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่มีตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่เป็นหัวหน้าหรือผู้บริหารที่อยู่ในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เช่น ผู้อำนวยการ โรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน และรักษาราชการหรือปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์ เขต 2
5. ครูวิชาการ หมายถึง ครูที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในฝ่ายวิชาการ ในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์ เขต 2
6. ขนาดของ โรงเรียน หมายถึง จำนวนนักเรียนในโรงเรียน โดยแบ่งตามเกณฑ์ของสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีรายละเอียดดังนี้
 - 6.1 โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 301 คน ขึ้นไป
 - 6.2 โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121 - 300 คน
 - 6.3 โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนต่ำกว่า 121 คน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. บริบทของการศึกษาไทยกับการประกันคุณภาพการศึกษา
2. การประกันคุณภาพการศึกษา
 - 2.1 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 2.2 ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 2.3 แนวคิดการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 2.4 หลักการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 2.5 แนวการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา
3. การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
 - 3.1 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 3.2 ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 3.3 การจัดระบบบริหารสารสนเทศ
 - 3.4 การพัฒนามาตรฐานการศึกษา
 - 3.5 การพัฒนามาตรฐานการศึกษา ระดับสถานศึกษา
 - 3.6 การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 - 3.7 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 - 3.8 การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา
 - 3.9 การประเมินคุณภาพการศึกษา
 - 3.10 การจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
 - 3.11 การผ่องระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

บริบทของการศึกษาไทยกับการประกันคุณภาพการศึกษา

1. การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2545

ในปี พ.ศ. 2545 มีการตราพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยให้ไว้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2545 โดยที่เห็นเป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการประถมศึกษา โดยกำหนดไว้ในมาตราที่ 4 ให้การศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึงการศึกษาชั้นปีที่หนึ่ง ถึงชั้นปีที่เก้า ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเด็กที่มีหน้าที่ต้องเข้าเรียนคือเด็กที่มีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดจนถึงอายุย่างเข้าปีที่สิบหก (ราชกิจจานุเบกษา, 2545 : 128)

2. บทบาทและอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดระดับจังหวัดดำเนินการตรวจสอบ ทบทวนคุณภาพสถานศึกษาอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปี รวมถึงให้หน่วยงานต้นสังกัดและ หน่วยงานต้นสังกัดระดับจังหวัด จัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ในวิชาแกนหลักและคุณลักษณะที่ สำคัญด้วยเครื่องมือมาตรฐาน กระทรวงศึกษาธิการยังได้ออกประกาศระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ลง วันที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2544 กำหนดให้มี “คณะกรรมการบริหารหลักสูตร” อยู่ภายใต้การ กำกับดูแลของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ 9 ประการ หน้าที่ที่สัมพันธ์กับการ ประกันคุณภาพการศึกษา คือ การติดตามผลการเรียนของนักเรียนรายบุคคล การตรวจสอบทบทวน ประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูและการบริหารหลักสูตร ใช้ผลเพื่อการพัฒนาและรายงาน ผลต่อผู้ที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

นอกจากนี้ยังมีการประเมินจากหน่วยงานภายนอกที่มีมาตรฐานและตัวบ่งชี้ตามที่ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เป็นผู้ดำเนินการเพื่อความเป็น มาตรฐานระดับเดียวกันทั่วประเทศทำการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาทั่วประเทศอีก ด้วย

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 กำหนดให้เปลี่ยนแปลงโครงสร้างการบริหารจัดการศึกษาในรูปของเขตพื้นที่ การศึกษาและสถานศึกษา ให้มีการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศเขตพื้นที่การศึกษา 175 เขต ให้แต่ละเขตพื้นที่เตรียมความพร้อมที่จะถ่ายโอนอำนาจจากการบริหารจัดการแบบเดิมเป็นเขตพื้นที่ทุกเขต

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานุริรัมย์ เขต 2 ซึ่งประกอบด้วยสถานศึกษาที่อยู่ในเขต อำเภอประโคนชัย อำเภอกระสัง อำเภอห้วยราช อำเภอพลับพลาชัย และอำเภอบ้านกรวด มี โรงเรียนในสังกัดทั้งสิ้น จำนวน 243 โรงเรียน มีบุคลากร 3,436 คน มีนักเรียนทั้งสิ้น 82,688 คน

นักเรียนและประชาชนในเขตพื้นที่ส่วนใหญ่พูดภาษาเขมรเป็นหลัก และยังมีภาษาอื่น ๆ อีก เช่น ภาษาไทยลาว ภาษาส่วย ทำให้เกิดความยุ่งยากในการจัดการศึกษาเป็นอย่างมาก (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุรรัมย์ เขต 2. 2546 : 15) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุรรัมย์ เขต 2 ได้ตระหนักในเรื่องของการประกันคุณภาพการศึกษาเช่นเดียวกัน เพราะการปฏิรูปการศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลอย่างมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อมีการวางแผนยุทธศาสตร์ในการทำงานที่ดี หมายถึง แผนยุทธศาสตร์ที่เกิดจากกระบวนการวางแผนที่ดี มีผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อให้ทราบถึงความต้องการจำเป็นของภาคราชการ ภาคเอกชน ชุมชน ตลอดจนท้องถิ่น ฉะนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุรรัมย์ เขต 2 จึงได้ระดมความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้กำหนดวิสัยทัศน์และแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเขตดังนี้

วิสัยทัศน์ “ภายในปี 2549 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุรรัมย์ เขต 2 จะมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ มีทักษะอาชีพ มีคุณภาพชีวิตที่ดี ก้าวทันเทคโนโลยี อนุรักษ์วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนส่งเสริมให้สถานศึกษาบริหารงานแบบมีส่วนร่วม มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานครู และบุคลากรทางการศึกษา เป็นมืออาชีพ”

พันธกิจ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุรรัมย์ เขต 2 มีพันธกิจในการบริหารจัดการศึกษาของเขตพื้นที่ดังนี้

1. กำกับดูแลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้จัดการศึกษาได้เต็มประสิทธิภาพ
2. จัดตั้ง ยุบ รวมสถานศึกษาโดยมุ่งการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ
3. ประสาน ส่งเสริม และสนับสนุนให้สถานศึกษาเอกชนและหน่วยงานทางการศึกษาในเขตพื้นที่ ตลอดจนประสานและส่งเสริมองค์กรท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา

4. ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถานประกอบการและสถาบันอื่น ๆ ที่จัดการศึกษาด้วยรูปแบบที่หลากหลาย

เป้าหมาย

ภาพความคาดหวังที่ต้องการให้ปรากฏทั้งด้านปริมาณและด้านคุณภาพร่วมกัน ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุรรัมย์ เขต 2 เป็นที่พอใจของสาธารณชนและหน่วยงานต้นสังกัด อีกทั้งเป็นตัวชี้วัดให้เห็นคุณภาพที่จะเกิดขึ้นจากการดำเนินงานของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุรรัมย์ เขต 2 ดังนี้

1. จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงและเสมอภาค
2. จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนตามแนวทางการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้
3. จัดให้นักเรียนทุกคนได้รับการพัฒนาทุกด้านตามศักยภาพ

4. ส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมี

ความสุข

5. ส่งเสริมให้สถานศึกษาทุกแห่งบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

6. ส่งเสริมให้สถานศึกษาระดมทรัพยากรเพื่อใช้ในการบริหารจัดการศึกษา

7. ส่งเสริมให้สถานศึกษาบริหารจัดการทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์

สูงสุด

8. ส่งเสริมให้สถานศึกษาทุกแห่งจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ปลอดภัย

และปลอดภัยจากสิ่งเสพติดให้โทษ

9. ส่งเสริมให้สถานศึกษาทุกแห่งอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณี ภูมิปัญญา

ท้องถิ่น ศิลปะวัฒนธรรมของท้องถิ่นและใช้เป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมสร้างลักษณะความเป็นไทย

10. ส่งเสริมและสนับสนุนครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ได้รับการพัฒนาตาม

เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ

11. ส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษาทุกแห่งจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศให้เป็น

ปัจจุบันทันสมัยและสามารถเชื่อมโยงกับหน่วยงานภายในและภายนอกได้

12. ส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษาทุกแห่งใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการ

การศึกษา

13. ส่งเสริมให้สถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน บุคคล องค์กรวิชาชีพสถาน

ประกอบการ และสถาบันทางสังคมอื่นจัดการศึกษาทุกรูปแบบอย่างมีประสิทธิภาพ

บทบาทหน้าที่ที่สำคัญของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา คือ

1. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้

สอดคล้องกับนโยบายมาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น

2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษาและหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษาและแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบรวมทั้งกำกับ ตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว

3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่

การศึกษา

4. กำกับ ดูแล ติดตามและประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา

5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่

การศึกษา

6. ดำเนินการจัดตั้ง ยุบ รวม หรือล้มเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา
 7. พิจารณาแบ่งส่วนราชการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
 8. พัฒนางานด้านวิชาการ จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาและประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
 9. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้ง ทรัพยากรบุคคลเพื่อส่งเสริม สนับสนุน การจัดและพัฒนาศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
 10. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา
 11. ดำเนินการและประสานงานการส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
 12. รับผิดชอบงานเลขานุการของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและประสาน ส่งเสริมการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการและคณะกรรมการด้านการศึกษา
 13. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไป กับองค์การหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และองค์กรส่วนท้องถิ่น ในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่การศึกษา
 14. ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษาที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานใด โดยเฉพาะหรือปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย
 15. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ฯลฯ กำหนด
- 3. บทบาทและอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**
- 3.1 จัดทำนโยบาย แผนพัฒนาศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย และแผนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและของกระทรวงศึกษาธิการ
 - 3.2 จัดตั้งงบประมาณและรับผิดชอบการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษา
 - 3.3 พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
 - 3.4 จัดการเรียนการสอน จัดสภาพแวดล้อม จัดบรรยากาศการเรียนการสอนที่เหมาะสม และส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของผู้เรียน
 - 3.5 ออกระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ รวมทั้งระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวกับการบริหารงานการเงินและการจัดหารายได้จากทรัพย์สินของสถานศึกษา

3.6 กำกับ ติดตาม ประเมินผลงานตามแผนงาน โครงการ และประเมินผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนการพิจารณาความดี ความชอบ การพัฒนาและการดำเนินการทางวินัยกับครู และบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา

3.7 ประธานการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา รวมทั้งปกครองดูแล บำรุงรักษา ใช้จ่าย และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษาทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุและทรัพย์สินอื่น ๆ ตามระเบียบที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

3.8 จัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ความร่วมมือในการประเมินคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานภายนอกสถานศึกษา

3.9 ส่งเสริมความเข้มแข็งในชุมชนและสร้างความสัมพันธ์กับสถาบันอื่น ๆ ในชุมชนและท้องถิ่น

3.10 ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ เกี่ยวกับกิจการภายในสถานศึกษาหรือตามที่ได้รับมอบหมายและตามที่กฎหมายกำหนด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2547 : 9)

การประกันคุณภาพการศึกษา

เนื่องด้วยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพการศึกษามีการกำหนดบทบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะที่เกี่ยวกับเรื่องนี้ในหมวด 6 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งโดยหลักการสากลถือว่าการประกันคุณภาพเป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการจัดการศึกษา แต่ประเทศไทย เพิ่งมาตื่นตัวเพราะได้มีการกำหนดเรื่องดังกล่าวไว้ในกฎหมายเป็นครั้งแรก อย่างไรก็ตามความเข้าใจของฝ่ายต่าง ๆ ที่จะต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการจัดการประกันคุณภาพ ยังมีความเข้าใจไม่ตรงกัน และบางกรณีก็อาจตีความผิดเพี้ยนไปจากเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ดังนั้นเพื่อให้เกิดความชัดเจนในเรื่องนี้ จึงได้มีการวิเคราะห์คำอธิบายของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2545 เพื่อให้เกิดความเข้าใจในสาระบัญญัติที่เกี่ยวกับเรื่องนี้และเป็นบรรทัดฐานในการวางแผนปฏิบัติที่เหมาะสมต่อไป

ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

นักการศึกษาได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพไว้ ดังนี้

กษมา วรวรรณ ณ อยุธยา (2541 : 16) ให้ความหมายไว้ว่าการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึงระบบประกันคุณภาพที่เกิดขึ้นเพื่อให้มั่นใจได้ว่า การจัดการศึกษาจะบรรลุจุดสำคัญคือ เด็กได้รับการพัฒนาที่สมดุลทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา อย่างน้อยในระดับพื้นฐานที่เด็กไทยทุกคนพึงได้รับและมีโอกาสพัฒนาเต็มตามศักยภาพของแต่ละคน

สงบ ลักษณะ (2541 : 2) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษาคือ การวางแผนและการปฏิบัติหน่วยผลิตที่มุ่งเน้นจะผลิตสิ่งที่มีคุณภาพ ตรงกับความต้องการ ดังนั้น การประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นกระบวนการวางแผน และกระบวนการจัดการของผู้รับผิดชอบการศึกษา ควรได้รับการประกันให้สังคมเชื่อมั่นว่าจะพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ให้ครบถ้วนตามมาตรฐานคุณภาพที่ระบุไว้ในหลักสูตร และตรงกับความมุ่งหวังของสังคม

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2542 : 153) กล่าวว่าระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการรับประกัน ระบบการรับประกัน ระบบการบริการคุณภาพของสถานศึกษา เป็นการสร้างความมั่นใจว่าผลผลิตเมื่อออกมาจากกระบวนการแล้วจะมีคุณภาพที่ดีตรงตามความต้องการของลูกค้า ผลผลิตต้องตอบสนองต่อลูกค้าและเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด โดยต้องเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชนได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบ ร่วมตัดสินใจในรูปของคณะกรรมการสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาว่า หมายถึงการบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เป็นการสร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษา ทั้งผู้รับบริการ โดยตรงได้แก่ผู้เรียนและผู้ปกครอง และผู้รับบริการทางอ้อมได้แก่ สถานประกอบการ ประชาชน และสังคมโดยรวม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 :7)

สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541 : 2) เสนอขอขยายการประกันคุณภาพการศึกษา คือแผนงานและปฏิบัติงานทั้งหลายที่เป็นระบบเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการให้การศึกษาจะสนองตอบต่อคุณภาพได้ โดยมีแนวคิดดังนี้

1. มาตรฐานการศึกษา คือ การกำหนดคุณลักษณะบ่งชี้และเกณฑ์ชี้วัด
2. การควบคุมและการแทรกแซงคุณภาพ คือการติดตาม ตรวจสอบ และการกำหนดมาตรการ เพื่อให้สถานศึกษาผลิตสินค้าตรงตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ โดยกำหนดให้มีการประเมิน ตรวจสอบเป็น 2 ลักษณะ

2.1 การประเมินเป็นการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินความก้าวหน้าของโรงเรียนและรายงานให้ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

2.2 การประเมินภายนอก เป็นการติดตามผลตรวจสอบจากผู้ประเมินภายนอก ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการซึ่งอาจจะประกอบด้วยบุคคลหลายฝ่ายทำหน้าที่ประเมิน ทุก 5 ปี ใช้เวลา 3 - 7 วันแล้วเสนอรายงานให้โรงเรียนทราบ แก้ไขปรับปรุง และประเมินก็ใช้เกณฑ์มาตรฐานแต่ละระดับ เช่น มาตรฐานระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับสากล เมื่อคณะประเมินทำการประเมินโรงเรียน และโรงเรียนไม่พัฒนาตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ผู้บริหาร โรงเรียนนั้น พิจารณาและลงจากตำแหน่งไปและผู้

ประเมินอีกเช่นกัน ถ้าทำหน้าที่ไม่สมบูรณ์ไม่มีผลงานก็ลงจากตำแหน่งไป (กระทรวงศึกษาธิการ. 2541 : 40)

การนำโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานแต่ละระดับ โรงเรียนจะต้องดำเนินการสร้างความเข้าใจ คณะครู ผู้ปกครอง และคณะกรรมการ โรงเรียน ดังนี้

1. จะต้องศึกษาเกณฑ์มาตรฐานแต่ละตัวให้เข้าใจ เพื่อกำหนดทิศทางการทำงานให้สอดคล้องกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้
2. จะต้องวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาความต้องการที่จะพัฒนาร่วมกับชุมชน ผู้ปกครองคณะกรรมการ โรงเรียน เพื่อกำหนดทิศทางการทำงาน (แผนงานโรงเรียน)
3. โรงเรียนจะต้องกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) จะพัฒนาคุณภาพโรงเรียน นักเรียนอย่างไร มีคุณลักษณะที่พึงพอใจอย่างไร คุณภาพระดับใด
4. จัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อให้โรงเรียน ผู้บริหาร ครู มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ ตรงกับมาตรฐานที่กำหนด
5. ดำเนินการปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้
6. กำหนดหรือสัญญาว่าโรงเรียนจะกำหนดจุดพัฒนาอย่างไรที่จะสร้างศรัทธาให้แก่ผู้ปกครองและชุมชนตลอดจนมาตรฐานการศึกษาหรือเรียกว่า “ธรรมนูญโรงเรียน” (กรมสามัญศึกษา. 2540 : 12-13)

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษาหมายถึงการสร้าง ความมั่นใจในการจัดบริการทางการศึกษาแก่ผู้ที่เข้ารับการศึกษา โดยมุ่งเน้นไปที่ผู้เรียนให้มีคุณภาพ ได้รับการพัฒนาที่สมดุล ตรงตามความต้องการในวัตถุประสงค์ของการศึกษาและความต้องการของผู้เข้ารับการใช้บริการทางด้านการศึกษา

ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการประณการศึกษาแห่งชาติ (2541 : 2) เสนอว่า การพัฒนา คุณภาพ การศึกษาของประเทศไทย รัฐบาลพยายามจัดส่งเสริมให้มีระบบการประกันคุณภาพให้เกิดขึ้นใน หน่วยงานที่มีหน้าที่จัดการศึกษา โดยเฉพาะในสถานศึกษาทุกระดับ ดังจะเห็นได้จากนโยบายและ มาตรการของหน่วยงานต่าง ๆ ที่กำหนดนโยบายในเรื่องนี้ไว้อย่างชัดเจนด้วยต้องการให้เป็น เครื่องมือในการรักษาคุณภาพให้ได้มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ

เจษฎา เข้มประเสริฐ (2540 : 38) ได้กล่าวถึงความจำเป็นของการประกันคุณภาพ การศึกษา ดังนี้

1. ผู้จบการศึกษาในแต่ละระดับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานยังไม่มีคุณภาพที่ สังกมพอใจ

2. ยังไม่มีมาตรฐานกลางที่โรงเรียนต่าง ๆ พึงประสงค์และพึงพอใจ
 3. มีความสับสนและขาดสภาพสมดุลของแนวคิดต่างๆ เช่น นโยบาย เช่น การรวมอำนาจ การกระจายอำนาจ การควบคุมจากส่วนกลาง การให้โรงเรียนเป็นอิสระและอยู่ในความดูแลของท้องถิ่น สัดส่วนของการบังคับวิชาเรียนและการปล่อยให้เลือกเสรี ความเข้มงวดในมาตรฐานความรู้ความสามารถและคุณธรรมจริยธรรมกับการยินยอมให้มีความยืดหยุ่นที่หลากหลาย การวัดผลผู้เรียนที่ยังไม่ได้มาตรฐานเดียวกัน
 4. ขาดมาตรฐานที่จะกำกับ กำชับให้โรงเรียนดำเนินการในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานต่าง ๆ ตามแนวทางการใช้หลักสูตรให้ได้ผลสำเร็จจริงจัง
 5. ขาดแรงจูงใจหรือขาดแรงเสริมเพื่อการยกย่องให้เกียรติแก่ผู้ปฏิบัติงาน ขาดความเป็นธรรมในการเลื่อนระดับตำแหน่ง ตลอดจนการพิจารณาเงินเดือนประจำตำแหน่งในสายบริหาร สายผู้สอน และสายสนับสนุน ไม่ได้ให้ความเสมอภาคอย่างทัดเทียมกัน การประกันคุณภาพการศึกษา จึงเป็นกระบวนการ แผนงาน ยุทธศาสตร์ ที่กำหนดขึ้นเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า การจัดการศึกษาของโรงเรียนมีคุณภาพ ผู้จบการศึกษามีคุณภาพมาตรฐานสากล สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข การตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการรายงานผลเป็นการประเมินค่าความก้าวหน้าของโรงเรียนอย่างมีหลักการว่าได้บรรลุตามจุดหมายของหลักสูตรหรือไม่
- สรุปได้ว่าความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาเกี่ยวข้องกับคุณภาพของผู้ที่เข้ารับการศึกษา มาตรฐานของสถานศึกษาที่ถือปฏิบัติในการผลักดันคุณภาพทางการศึกษาต่าง ๆ ที่เป็นแนวเดียวกัน ตลอดจนแรงจูงใจสำหรับผู้ที่ดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งถ้ามีระบบประกันคุณภาพที่มีประสิทธิภาพแล้วจะทำให้คุณภาพและมาตรฐานต่าง ๆ มีความสอดคล้องกับการปฏิบัติงาน และบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้คือการพัฒนาผู้เรียนเต็มตามศักยภาพทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและจิตใจ

แนวคิดการประกันคุณภาพการศึกษา

การเปลี่ยนแปลงที่เป็น ไปอย่างรวดเร็วอันเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ส่งผลกระทบโดยตรงต่อวิถีการดำรงชีวิต การแข่งขันเพื่อความอยู่รอดของประเทศต่าง ๆ มีอัตราสูงขึ้นทุกขณะ ความสำคัญของการพัฒนาประเทศจึงขึ้นอยู่กับศักยภาพและคุณภาพของคนเป็นสำคัญ การศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญที่จะต้องพัฒนาคนให้มีคุณภาพ กระบวนการช่วยพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพคือกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งมีนักการศึกษาในองค์กรต่าง ๆ ได้ให้หลักการและแนวคิดในการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนี้

ลีปพนท์ เกตุทัต และคนอื่นๆ (2540 : 208) ได้ให้ข้อเสนอเพื่อการประกันคุณภาพ การศึกษาหลายประการ ดังนี้

1. สถานศึกษาทุกระดับจะต้องมีกลไกควบคุมคุณภาพการเรียนการสอนที่ดี นับตั้งแต่คุณภาพการสอนของครู คุณภาพของห้องสมุด คุณภาพของการบริการต่าง ๆ ที่จัดให้ นักเรียนหรือนักศึกษาโดยกลไกดังกล่าวต้องเป็นกลไกที่ชัดเจนตรวจสอบได้
2. หน่วยงานและสังคมภายนอกต้องเข้ามามีส่วนร่วม ในการตรวจสอบและดูแล คุณภาพการศึกษาอย่างจริงจัง โดยเฉพาะหน่วยงานที่เป็นผู้ใช้บัณฑิต
3. ต้องมีการนำข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาไปประกอบการพิจารณาจัดสรร งบประมาณให้สถาบันเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพ และความชอบธรรมในการนำเงินประชาชนมาใช้ ในการศึกษา
4. สื่อมวลชนต้อง “เล่น” ข่าวการศึกษาในด้านคุณภาพมากขึ้นเพื่อสร้างความ ตระหนักแก่ประชาชน และกระตุ้นให้หน่วยงานที่จัดการศึกษาสนใจเรื่องการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างจริงจัง
5. การให้หน่วยงานที่เป็นกลางทำการประเมินคุณภาพและจัดอันดับ สถาบันการศึกษา (Ranking) เช่น ที่มีการจัดในหลายประเทศ และใช้ประโยชน์จากข้อมูล การประเมินนี้เพื่อผลักดันสถาบันศึกษาด้านคุณภาพต่อไป

เจษฎา แซ่มประเสริฐ (2540 : 39) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ตามแนวทางของ ISO 9000 ไว้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการยกมาตรฐานของ โรงเรียน ต่าง ๆ ที่ยังไม่เข้ามาตรฐานเครื่องชี้วัดเบื้องต้น ที่จะบ่งชี้ถึงคุณภาพของการจัดการศึกษาของ โรงเรียนในขณะนี้ คือ

1. การบริหารการใช้หลักสูตร
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. ความศรัทธาของผู้ปกครองและชุมชน

ตามหลักการบริหารนั้น การประกันคุณภาพภายในเป็นกระบวนการบริหารจัดการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพ ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ต้องการ และใน กระบวนการพัฒนาคนในสถานศึกษาให้มีคุณภาพนั้น จะต้องใช้กระบวนการบริหารที่จะต้อง ดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยไม่หยุด ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาจะต้องมีการร่วมกันกำหนด เป้าหมายที่ชัดเจน ว่าต้องการพัฒนาเด็กให้มีคุณสมบัติอย่างไร และถ้าจะให้เด็กมีคุณสมบัติดังกล่าว แล้ว ผู้บริหารและครูตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จะต้องร่วมกันหาแนวทางในการพัฒนาเด็กไปสู่ เป้าหมายนั้น โดยต้องเป็นกระบวนการบริหารที่ทุกฝ่ายจะต้องร่วมกันคิดช่วยกันวางแผน (Plan) ว่า

จะต้องทำอะไรแล้วช่วยกันทำ (Do) ช่วยกันตรวจสอบ (Check) และปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่อง (Action) โดยจะต้องปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาปรับปรุง คุณภาพให้ดีขึ้นอยู่ตลอดเวลาสอดคล้องกับวงจร PDCA ดังนั้น ถ้าหากมีกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาที่ถูกต้องชัดเจน คุณภาพที่ดีเป็นผลตามมา ซึ่งจากแนวคิดของนักวิชาการ สรุปได้ว่าการที่จะให้โรงเรียนต่าง ๆ จัดการเรียนให้ได้ผลผลิตตามจุดหมายของหลักสูตร และมีคุณภาพใกล้เคียงกันนั้น กระบวนการศึกษานิเทศก์จะต้องมีการกำหนดมาตรฐาน และตัวบ่งชี้กลางปัจจัย กระบวนการผลิต และผลผลิตเพื่อให้โรงเรียนต่าง ๆ ใช้เป็นแนวทางในการบริหารการศึกษาให้คุณภาพสูงกว่ามาตรฐาน และตัวบ่งชี้กลางที่กำหนดไว้ ส่วนโรงเรียนใดที่สามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพสูงกว่ามาตรฐานกลางก็จะเป็นสิ่งที่ดี หรือโรงเรียนใดเห็นว่าน่าจะเป็นมาตรฐานให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นก็สามารถทำได้ สิ่งสำคัญต้องตระหนักว่า ทำอย่างไร นักเรียนและผู้ปกครองหรือผู้เกี่ยวข้องจะเกิดความพึงพอใจ ถ้าจะให้ลูกค้าพึงพอใจและประทับใจในสินค้าและบริการก็จะทำให้โรงเรียนมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับนั่นคือ ตามสมมติฐาน ที่เชื่อว่าถ้าหากปัจจัยและกระบวนการมีระบบ มาตรฐานที่ดีผลผลิตย่อมมีคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 ก : 8)

โดยที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 สนับสนุนให้มีการกระจายอำนาจบริหารการศึกษาไปยังระดับท้องถิ่นและสถานศึกษา จึงมีความจำเป็นต้องมีระบบการประกันคุณภาพเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าไม่ว่าจะอยู่ในท้องถิ่นใดก็ตาม จะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพใกล้เคียงกัน ทั้งนี้ จะมีทั้งการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและการประเมินภายนอก เป้าหมายของการประเมินคุณภาพนั้น ไม่ใช่เพื่อให้มีการลงโทษ แต่เป็นเรื่องสะท้อนให้สถานศึกษาได้นำไปพิจารณาจัดการศึกษาให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียนอย่างเต็มที่ ฉะนั้นการประกันคุณภาพจึงเป็นการประกันคุณภาพเพื่อผู้เรียน

ในอดีตที่ผ่านมามักจะให้หน่วยงานประเมินภายในอย่างเดียวซึ่งผลที่ออกมามักเชื่อถือไม่ค่อยได้ ประเมินทุกเรื่องออกมาดีเกือบทั้งหมดหรือแม้แต่การให้ศึกษานิเทศก์เป็นผู้ประเมิน จึงสมควรให้มีการประเมินภายนอก โดยองค์กรอิสระ ซึ่งองค์กรอิสระในที่นี้ หมายความว่า ไม่ถูกครอบงำโดยฝ่ายรัฐหรือฝ่ายราชการ กรณีตัวอย่าง เช่น การประเมินรัฐวิสาหกิจ เป็นหน้าที่ของกระทรวงการคลัง โดยมีกรมบัญชีกลางเป็นเจ้าของเรื่อง ซึ่งได้ขอให้บริษัทเอกชนเป็นผู้ดำเนินการ โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิของกระทรวงการคลังเป็นกรรมการเพื่อกำกับบริษัทเอกชนที่ทำหน้าที่ประเมินอีกชั้นหนึ่ง เป็นการตรวจสอบแบบถ่วงดุลเพื่อให้เกิดความถูกต้องและเป็นธรรม

การกำหนดมาตรฐานการศึกษาเป็นแนวคิดที่ดี แต่ต้องระมัดระวังไม่ให้กลายเป็นมาตรฐานเดียว เนื่องจากกระบวนการจัดการศึกษาต่อไปจะมีความหลากหลาย มีตั้งแต่การศึกษาที่จัดโดยครอบครัว ชุมชน ทั้งการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย การมีมาตรฐาน

ระดับชาติต้องเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นมีมาตรฐานที่สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นด้วย หมายความว่าท้องถิ่นควรมีบทบาทที่จะกำหนดว่าต้องการพัฒนาคนในท้องถิ่นให้ออกมาเช่นไร เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

มาตรฐานการศึกษาอาจเรียกว่าเป็นมาตรฐานขั้นต่ำ ที่สถานศึกษาแต่ละแห่งจะต้องมี แต่จุดสำคัญที่สุดอยู่ที่ผลผลิต คือ ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้น เก่งขึ้นและมีความรับผิดชอบมากขึ้น สำหรับส่วนที่เป็นปัจจัยตัวป้อนในด้านทรัพยากร กระบวนการบริหารจัดการและกระบวนการเรียนการสอน ถึงแม้มีความสำคัญแต่สามารถจัดให้หลากหลายได้ ซึ่งความหลากหลายจะต้องคำนึงถึงผู้รับการศึกษาเป็นสำคัญ

หลักการประกันคุณภาพการศึกษา

ในการจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา มีหลักการที่ต้องพิจารณา ดังนี้

1. ระบบประกันคุณภาพไม่ใช่เรื่องของการชี้ถูกผิดหรือการตรวจสอบแต่เป็นเครื่องมือที่ต้องใช้ควบคู่กับการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษา
2. มาตรฐานการศึกษาจะต้องสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ให้มีความหลากหลายและยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. การประกันคุณภาพ มีภารกิจหลัก 4 ส่วน ซึ่งต้องแยกบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจน
 - 3.1 การกำหนดมาตรฐาน หรือหลักเกณฑ์ของระบบการประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของส่วนกลาง เช่น กระทรวงการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นต้น
 - 3.2 การประเมินภายใน เป็นหน้าที่ของสถานศึกษาในการพัฒนาระบบการประเมินภายใน โดยดึงชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม
 - 3.3 การประเมินภายนอก ให้องค์กรอิสระในรูปองค์กรมหาชนจากฝ่ายราชการและต้องทำหน้าที่ประเมินทั้งสถานศึกษาของรัฐและเอกชน
 - 3.4 การนำผลการประเมินไปใช้เพื่อการปรับปรุง เป็นหน้าที่ของฝ่ายบริหารการศึกษานโยบายการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา

1. การกำหนดมาตรฐานเป็นเรื่องของหน่วยงานหรือองค์กรที่อยู่ในระบบ เช่น อาจกำหนดให้มีคณะกรรมการมาตรฐานการศึกษาซึ่งประกอบด้วยบุคคลที่มาจากหลายวงการ มีความเป็นอิสระ มีความเข้าใจการศึกษาทั้งภาพรวมและความต้องการของพื้นที่

2. ให้สถานศึกษาพัฒนาระบบการประกันคุณภาพของสถานศึกษาขึ้นเองโดยให้สอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพของกระทรวง ระบุไว้ในมาตรา 4 วรรค 7 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ความว่า “การประกันคุณภาพภายใน หมายความว่า การประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจาก

ภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น...”

3. การประเมินภายนอก ดำเนินการ โดยองค์การมหาชน ซึ่งเป็นองค์กรในกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงฯ มีฐานะเป็นนิติบุคคล บริหารงานในรูปองค์กรคณะบุคคล โดยมี คณะกรรมการและผู้ทรงคุณวุฒิ มีสำนักงานขนาดใหญ่โตแต่มีประสิทธิภาพ ทำหน้าที่เฉพาะ ด้านการประเมินภายนอก ซึ่งอาจทำเองบางส่วนหรืออาจตั้งผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมาทำงานเฉพาะกิจ คือการประเมินคุณภาพ

อย่างไรก็ตาม การเป็นองค์การมหาชนจะต้องดำเนินการที่ให้บริการสาธารณะ โดยไม่แสวงหากำไร ซึ่งถือว่าการประกันคุณภาพเป็นบริการสาธารณะอย่างหนึ่ง แต่องค์การมหาชนนี้ไม่สามารถกำหนดเกณฑ์มาตรฐานและไปใช้บังคับให้หน่วยงานหรือสถานศึกษาปฏิบัติตาม จึงต้องอาศัยหน่วยงานราชการที่มีอำนาจบริหารเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการของการประกันคุณภาพเพื่อให้องค์การมหาชนนำไปจัดทำรายละเอียดในเรื่องตัวบ่งชี้ และวิธีการประเมิน ดังบัญญัติไว้ในมาตรา 47 และมาตรา 74 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ความว่า “...มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง...”

“... มาตรา 74 ในวาระเริ่มแรกที่การจัดตั้งกระทรวงยังไม่แล้วเสร็จให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่ต้องดำเนินการก่อนที่การจัดระบบบริหารการศึกษาดมหมวด 5 ของพระราชบัญญัตินี้จะแล้วเสร็จ ให้กระทรวงศึกษาธิการ ทบวงมหาวิทยาลัย และคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ทำหน้าที่กระทรวงการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้ทำหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี ...

4. องค์การมหาชนเมื่อประเมินแล้วส่งผลการประเมินให้ผู้มีอำนาจใช้ในการตัดสินใจและดำเนินการในเชิงบริหารเพื่อให้มีการปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพของสถานศึกษา

5. ในรายงานการประเมินสถานศึกษา ประกอบด้วยรายละเอียดต่าง ๆ เช่น

5.1 ข้อมูลเชิงสถิติ

5.2 ตัวชี้วัดในด้านคุณภาพ

5.3 จุดอ่อนของสถานศึกษา

5.4 จุดแข็งของสถานศึกษา

5.5 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง (ถ้ามี)

6. องค์การมหาชนที่ทำหน้าที่ประเมินภายนอกควรมีบทบาทในระบบการประกันคุณภาพด้วย ดังนั้นเมื่อประเมินแล้ว ให้จัดทำรายงานพร้อมข้อเสนอแนะ (ในกรณีสถานศึกษาไม่ได้มาตรฐาน ให้มีการปรับปรุงภายในระยะเวลาที่กำหนด) ส่งมายังหน่วยงานที่กำกับสถานศึกษา พิจารณาคำเนินการตามที่เห็นสมควรแต่ถ้าถึงกำหนดระยะเวลาแล้วยังไม่มีการปรับปรุงแก้ไข ให้ส่งรายงานและข้อเสนอแนะมายังส่วนกลางเพื่อดำเนินการแก้ไขต่อไป

7. ให้มีการประเมินผลภายนอกสำหรับสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อย 1 ครั้ง ในทุก 5 ปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย

8. ระบบการประเมินระดับอุดมศึกษา ถ้าเป็นไปได้ควรอยู่ในระบบประกันคุณภาพการศึกษาเดียวกัน เพราะจะต้องประสานงานเชื่อมโยงกับการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่จะต้องคำนึงถึงปรัชญาและภารกิจของระดับอุดมศึกษา ซึ่งแตกต่างจากการศึกษาขั้นพื้นฐานด้วย

แนวทางการดำเนินการในข้อ 1 - 8 ได้รับการบัญญัติไว้ในมาตรา 49 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ความว่า

“...มาตรา 49 ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษามีฐานะเป็นองค์การมหาชน ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย และหลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่ง อย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานต้นสังกัดที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน ...”

สอดคล้องกับในบทเฉพาะกาลแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 72 วรรค 3 ได้กำหนดปีเริ่มต้นที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องได้รับการประเมินผลภายนอกครั้งแรกคือ ในปี พ.ศ. 2548 ดังความว่า “...ภายใน หกปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้กระทรวงจัดให้มีการประเมินผลภายนอกครั้งแรกของสถานศึกษาทุกแห่ง...”

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 48 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา จัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน

การประกันคุณภาพภายในที่ดำเนินการในปัจจุบัน ได้พัฒนาบนฐานความคิดการศึกษาในระบบซึ่งจัดแบ่งเป็น 2 ระดับ คือ การศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาระดับอุดมศึกษา ดัง

บัญญัติไว้ในมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งมีรายละเอียดของ การประกันคุณภาพภายในของแต่ละระดับการศึกษา ดังต่อไปนี้ (กรมวิชาการ, 2545 : 14)

1. การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.1 กระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของ กระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอ ต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนา คุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก สาระดังกล่าว เป็น สิ่งที่สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องดำเนินการประกันคุณภาพภายใน เพื่อให้บรรลุเจตนารมณ์ในการ พัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ซึ่งจะเป็นการสร้างความมั่นใจแก่พ่อแม่และประชาชน ว่าลูกหลาน จะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ดังนั้น สถานศึกษาจะต้องมีการวางแผน การเตรียมการ การดำเนินการอย่างมีระบบ และเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง โดยกระบวนการในการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2542 : 79 - 80) จึงได้จัดให้มีระบบการ ประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษา โดยให้มีมาตรฐานเป็นเลิศประกอบด้วยกระบวนการ ดำเนินงาน 3 ประการคือ

1. การควบคุมคุณภาพการศึกษา คือ กระบวนการหรือแนวปฏิบัติที่นำ การศึกษาเข้าสู่คุณภาพประกอบด้วย

1.1 การกำหนดมาตรฐานด้านผลผลิต ด้านปัจจัย และด้านกระบวนการ

1.2 การพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน หมายถึงการพัฒนาปัจจัยทางการศึกษาต่าง ๆ ได้แก่ การพัฒนาครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ และผู้บริหารการศึกษา และการ สนับสนุนปัจจัยที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

2. การตรวจสอบและแทรกแซงคุณภาพการศึกษา คือกระบวนการหรือแนว ปฏิบัติในการดำเนินงานเพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วยการประเมินความก้าวหน้าของ โรงเรียนและการจัดทำรายงานของ โรงเรียนต่อประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.1 การติดตามและตรวจสอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.2 มาตรการปรับปรุงคุณภาพ โรงเรียนที่มีคุณภาพไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐาน ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3. การประเมินคุณภาพการศึกษา คือกระบวนการหรือแนวปฏิบัติในการ ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด ประกอบด้วย

3.1 การทบทวนคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

3.2 การประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน

3.3 การประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาพรวมหรือการประเมินคุณภาพการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 7) ได้นำกระบวนการดังกล่าว มาส่งเสริมและเสนอแนวทางเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาโดยมีการดำเนินการ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การควบคุมคุณภาพเป็นการกำหนดมาตรฐาน และการพัฒนาสถานศึกษาให้เข้าสู่มาตรฐาน
2. การตรวจสอบคุณภาพ เป็นการตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐานกำหนด
3. การประเมินคุณภาพ เป็นการประเมินคุณภาพของสถานศึกษาโดยหน่วยงานที่กำกับดูแลในเขตพื้นที่ และหน่วยงานต้นสังกัดในส่วนกลาง หน่วยงานต้นสังกัดคือ กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหลัก หน่วยงานอื่นประกอบด้วย กรุงเทพมหานครและสำนักงานบริหารการศึกษาท้องถิ่น กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดระดับจังหวัดดำเนินการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพสถานศึกษาอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปีรวมถึงให้หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานต้นสังกัดระดับจังหวัด จัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ในวิชาแกนหลักและคุณลักษณะที่สำคัญ ด้วยเครื่องมือมาตรฐานและยังได้ออกประกาศระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ลงวันที่ 13 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2544 กำหนดให้มี “คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา” อยู่ภายใต้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา มีหน้าที่ 9 ประการ หน้าที่ที่สัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษา คือ หน้าที่ติดตามผลการเรียนของนักเรียนรายบุคคล ตรวจสอบ ทบทวน ประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูและบริหารหลักสูตร ใช้ผลเพื่อการพัฒนาและรายงานผลต่อผู้ที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน ในส่วนของการเตรียมความพร้อมเพื่อการประเมินภายนอกของกระทรวงศึกษาธิการ ได้ใช้มาตรฐานการศึกษา ที่จัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สกศ.) มาใช้เป็นกรอบการวางแผนเพื่อรับการประเมินภายนอกที่จะประเมิน โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ประกอบด้วย 7 มาตรฐาน ด้านผู้เรียน 3 มาตรฐาน ด้านกระบวนการ 4 มาตรฐาน ด้านปัจจัยรวม 14 มาตรฐาน 53 ตัวบ่งชี้ ในช่วง 5 ปีแรกของการประเมิน ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการในคราวประชุมเมื่อวันที่ 4 มกราคม 2543

1.2 ความก้าวหน้าของการประกันคุณภาพภายใน

จากการศึกษาเอกสารรายงานที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานต่าง ๆ ในกระทรวงศึกษาธิการ 6 หน่วยงาน ได้แก่ กรมวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรมอาชีวศึกษา และกรมการศึกษานอกโรงเรียน ในบรรดาหน่วยงานต่าง ๆ ดังกล่าว กรมวิชาการมีบทบาทในลักษณะเป็นหน่วยงานกลางในการดำเนินการศึกษาและพัฒนาระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนหน่วยงานที่เหลือซึ่งมีสถานศึกษาในสังกัดเป็นผู้กำหนดวัตถุประสงค์แนวดำเนินการ และขั้นตอน รายละเอียดต่าง ๆ ของตนเอง โดยยึดกรอบหลักเกณฑ์ 8 องค์ประกอบ ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544 และดำเนินการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ด้วยกระบวนการ P D C A คือ Plan = วางแผน Do = ปฏิบัติตามแผน Check = ติดตามตรวจสอบประเมิน และ Act = ปรับปรุงพัฒนา โดยรายละเอียดของขั้นตอนการดำเนินงานของสถานศึกษาในแต่ละสังกัดอาจมีลักษณะแตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบกับระบบที่กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการเสนอ

1.3 ปัญหาและอุปสรรค

หน่วยงานต่าง ๆ ของกระทรวงศึกษาธิการที่มีสถานศึกษาในสังกัดมีปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญในการพัฒนาระบบ และดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดังนี้

1.3.1 งบประมาณในการส่งเสริมให้สถานศึกษาในสังกัดพัฒนาระบบและดำเนินการพัฒนาคุณภาพภายในมีจำกัด

1.3.2 ความเข้าใจและความร่วมมือของบุคลากรต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายังเข้าใจไม่ตรงกันและยังไม่ให้ความร่วมมืออย่างเพียงพอ

1.3.3 การฝึกอบรมครู ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจสามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาระบบคุณภาพภายในและเตรียมรับกับการประกันคุณภาพนอกยังไม่ครอบคลุมและกว้างขวางเพียงพอ

1.3.4 กระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชนและนักเรียนยังมิได้รับการส่งเสริมอย่างเพียงพอ

1.3.5 การสร้างเครือข่ายสถานศึกษาขนาดเล็กหรือสถานศึกษาที่อยู่ห่างไกล เพื่อให้สามารถเตรียมความพร้อมร่วมกัน ใช้ทรัพยากรร่วมกันยังมิได้รับการสนับสนุนส่งเสริมอย่างเพียงพอ

1.3.6 การประสานงานของหน่วยงานต่าง ๆ ของกระทรวงศึกษาธิการยังไม่เชื่อมโยงเพียงพอ เป็นการประสานงานเพียงเป็นพิธีเท่านั้น ดังจะเห็นได้จากการกำหนดระบบ หลักเกณฑ์ วิธีการประกันคุณภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การกำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของแต่ละหน่วยงาน มีปัญหาในด้านเอกภาพและเอกลักษณ์ที่จะต้องมีการปรับให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกันมากยิ่งขึ้น

1.3.7 การศรั้งรักษาและการขยายผลระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ยังมีประสิทธิภาพไม่เด่นชัด

1.3.8 การประกันคุณภาพภายในของการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กระทรวงศึกษาธิการกำลังดำเนินการอยู่ ให้ความสำคัญและการสนับสนุนเฉพาะสถานศึกษาในสังกัด ยังมีได้ครอบคลุมหรือเชื่อมโยงกับสถานศึกษาในสังกัดอื่น เช่น กรุงเทพมหานคร และสำนักงานบริหารการศึกษาท้องถิ่นเท่าที่ควร

1.3.9 การนำผลการประกันคุณภาพภายในไปใช้และการเผยแพร่ผลเปิดเผยต่อสาธารณชน ยังกระทำจำกัดและไม่เห็นผลเป็นรูปธรรม (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). 2547 : 20)

2. ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจไปสู่สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังระบุไว้ในมาตรา 9 (2) ว่า “...(2)มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น...” กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 26 พฤศจิกายน 2544 เรื่อง ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และปฐมวัย รวมทั้งได้ขอร่างกฎกระทรวงกำหนดระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 โดยกำหนดองค์ประกอบ 8 ข้อ ดังนี้ (กรมวิชาการ . 2544 : 54)

2.1 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

2.2 การพัฒนามาตรฐานการศึกษา

2.3 การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2.4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2.5 การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา

2.6 การประเมินคุณภาพการศึกษา

2.7 การรายงานคุณภาพการศึกษา

2.8 การศรั้งระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

3. การจัดระบบบริหารสารสนเทศ

3.1 ความสำคัญของการจัดระบบบริหารสารสนเทศ

สถานศึกษาที่มีการจัดระบบบริหารสารสนเทศสมบูรณ์ครบถ้วนเป็นปัจจุบันสามารถเรียกใช้ได้สะดวก และตรงตามความต้องการ จะช่วยให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานพัฒนาคุณภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการสร้างความมั่นใจที่ตั้งอยู่บนรากฐานของหลักวิชา

หลักฐานข้อเท็จจริงที่สามารถตรวจสอบได้ มีกระบวนการวิเคราะห์ที่เป็นวิทยาศาสตร์ หลักตรรกะ และความสมเหตุสมผล เพราะสารสนเทศทั้งหลายนั้นนอกจากจะใช้ในการวางแผนการดำเนินการ และประกอบการตัดสินใจแล้ว ยังนำไปสู่การพัฒนาแนวความคิด และการสร้างทางเลือกใหม่ๆ ในการดำเนินการต่าง ๆ ด้วย

3.2 สารสนเทศที่มีคุณภาพ

การสร้างสารสนเทศให้มีคุณภาพนั้นควรคำนึงถึงปัจจัย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545 : 9) ดังนี้

- 3.2.1 มีการตรวจความถูกต้อง (Verifiability)
- 3.2.2 มีความถูกต้องแม่นยำ (Accuracy)
- 3.2.3 มีความสมบูรณ์และครอบคลุม (Comprehensiveness) เพียงพอที่จะใช้ตัดสินใจ
- 3.2.4 มีความชัดเจน (Clarity) ไม่ต้องตีความ แต่มีความกะทัดรัดได้ใจความ
- 3.2.5 มีความเกี่ยวข้องกับตรงตามความต้องการของผู้ใช้ (Relevance)
- 3.2.6 มีความยืดหยุ่น (Flexibility) ปรับใช้ได้หลายสถานการณ์
- 3.2.7 ใช้ได้ง่าย รวดเร็ว (Accessibility) สามารถจัดระบบตั้งแต่การเตรียม

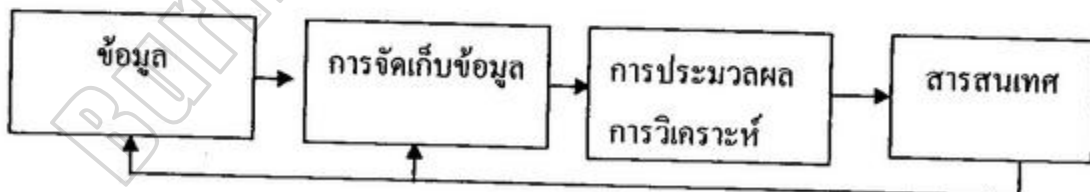
ข้อมูลนำเข้า การประมวลผล และนำผลรายงานในเวลาที่เหมาะสม

การสร้างระบบสารสนเทศที่มีคุณภาพ จะนำไปสู่สารสนเทศที่มีคุณภาพทั้งในด้านความถูกต้องสมบูรณ์ ตรงกับความต้องการใช้และทันต่อการใช้งาน

3.3 การจัดระบบสารสนเทศ

- 3.3.1 ระบบการจัดทำด้วยมือ เก็บโดยใช้เอกสาร
- 3.3.2 ระบบกึ่งอัตโนมัติ จัดทำด้วยมือหรือคอมพิวเตอร์
- 3.3.3 ระบบอัตโนมัติ ใช้คอมพิวเตอร์ดำเนินการ

องค์ประกอบของระบบสารสนเทศ

ภาพประกอบที่ 1 องค์ประกอบของระบบสารสนเทศ (กรมวิชาการ, 2545 : 20)

3.4 การจัดเตรียมการดำเนินงานสารสนเทศ

3.4.1 แต่งตั้งคณะทำงาน ประกอบด้วยบุคลากรทุกฝ่าย/งานของสถานศึกษา ทำหน้าที่รวบรวมข้อมูล ตรวจสอบข้อมูล ประมวลผลข้อมูล ตลอดจนจัดเก็บ

3.4.2 กำหนดวัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศ เช่น ใช้เพื่อการบริหารจัดการเพื่อปรับปรุงและพัฒนางานให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น เพื่อการตัดสินใจ เป็นต้น

3.5 กระบวนการจัดทำสารสนเทศ 5 ขั้นตอน

3.5.1 การรวบรวมข้อมูล

3.5.2 การตรวจสอบข้อมูล

3.5.3 การประมวลผลข้อมูล

3.5.4 การนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ

3.5.5 การจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ

3.6 สารสนเทศที่จำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

3.6.1 สารสนเทศพื้นฐานของสถานศึกษา

3.6.1.1 ข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษา

3.6.1.2 สภาพการบริหารและการจัดการตาม โครงสร้างการบริหารและ

ภารกิจ

3.6.1.3 ศักยภาพของสถานศึกษา

3.6.1.4 ความต้องการของสถานศึกษา

3.6.1.5 แนวโน้มการพัฒนาท้องถิ่น

3.6.1.6 แนวทางการจัดการศึกษา

3.6.1.7 การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาและคณะกรรมการ

นักเรียน

3.6.2 สารสนเทศที่เกี่ยวกับผู้เรียน

3.6.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

3.6.2.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

3.6.2.3 ผลงานและการแสดงออกของผู้เรียน

3.6.2.4 รูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน

3.6.3 สารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการ

3.6.3.1 หลักสูตรและการเรียนการสอน

3.6.3.2 การวัดและการประเมินผลการเรียน

- 3.6.3.3 การพัฒนากิจกรรมแนะแนว
- 3.6.3.4 การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- 3.6.3.5 การวิจัยในชั้นเรียน
- 3.6.4 สารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ
 - 3.6.4.1 สภาพและบรรยากาศการเรียนรู้
 - 3.6.4.2 ทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวก
 - 3.6.4.3 การพัฒนาบุคลากร
 - 3.6.4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน
 - 3.6.4.5 สารสนเทศเกี่ยวกับการอนุรักษ์และพัฒนา
- 3.6.5 สารสนเทศเพื่อการรายงาน
 - 3.6.5.1 คุณภาพผู้เรียน
 - 3.6.5.2 คุณภาพด้านการจัดการเรียนการสอน
 - 3.6.5.3 คุณภาพด้านบริหารจัดการ
 - 3.6.5.4 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

4. การพัฒนามาตรฐานการศึกษา

เขตพื้นที่การศึกษาจัดให้มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาในระดับสถานศึกษา และของเขตพื้นที่ร่วมกัน โดยให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ และเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของเขตพื้นที่การศึกษา และสภาพของสถานศึกษาในเขตพื้นที่ ซึ่งเขตพื้นที่อาจมีการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่ขึ้นเพิ่มเติมจากมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมตามความต้องการของท้องถิ่นและสามารถปฏิบัติได้

การพัฒนามาตรฐานการศึกษามีกระบวนการ ดังนี้

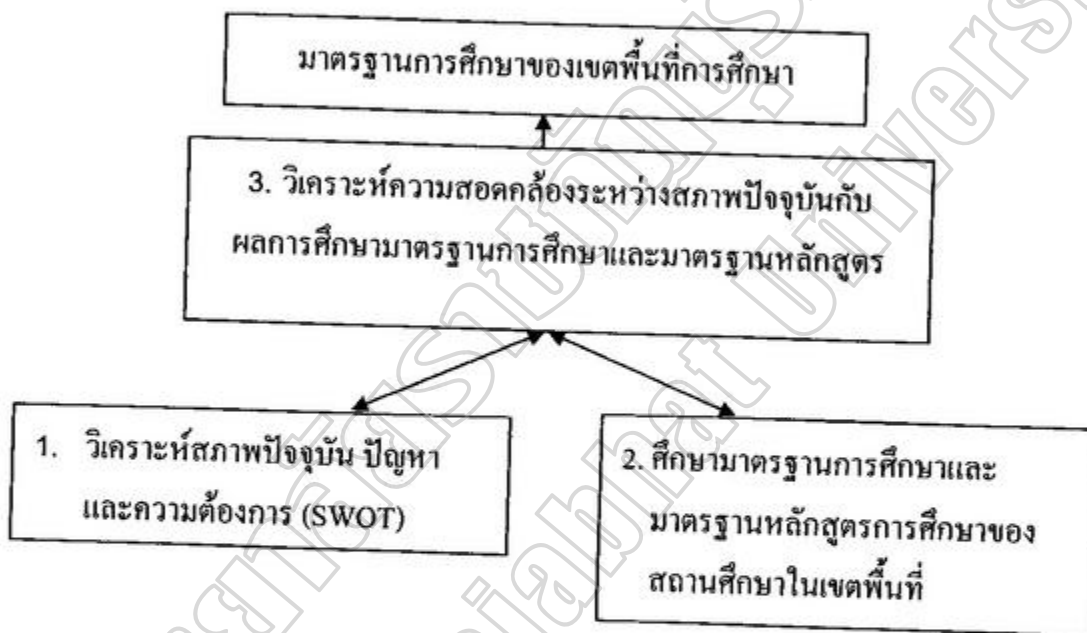
1. วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยอาจใช้เทคนิคของ SWOT ซึ่งเป็นกระบวนการระดมความคิดในการวิเคราะห์สภาพภายในและสภาพภายนอกของสถานศึกษา ทั้งที่เป็นสภาพทั่วไปและสภาพที่เป็นปัญหา โดยจำแนกการวิเคราะห์ ดังนี้

1.1 วิเคราะห์สภาพการณ์ภายในสถานศึกษา เพื่อหาจุดแข็ง จุดอ่อนของสถานศึกษา

1.2 วิเคราะห์สภาพการณ์ภายนอกสถานศึกษา เพื่อหาว่าอะไรที่เป็น โอกาสและอุปสรรคต่อสถานศึกษา เช่น สภาพแวดล้อมทั่วไป สภาพแวดล้อมภายใน

2. ศึกษามาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานหลักสูตร การศึกษาของสถานศึกษา

3. วิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ กับ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาว่ามีความเหมาะสม สอดคล้อง และตรงตามความต้องการของ เขตพื้นที่การศึกษาหรือไม่ หากพบว่ายังไม่ครอบคลุมหรือยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของเขต พื้นที่การศึกษา ให้ดำเนินการทบทวน การดำเนินการพัฒนามาตรฐานการศึกษา สรุปดัง ภาพประกอบ 2 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2546 : 37)

ภาพประกอบที่ 2 การพัฒนามาตรฐานการศึกษา

5. การพัฒนามาตรฐานการศึกษา ระดับสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการกำหนดมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็น เป้าหมายการพัฒนาเยาวชนของชาติ การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน จะต้องสร้างความมั่นใจแก่สังคมว่า สถานศึกษามีศักยภาพในการพัฒนาผู้เรียน ทุกคนให้บรรลุผลสำเร็จตามมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

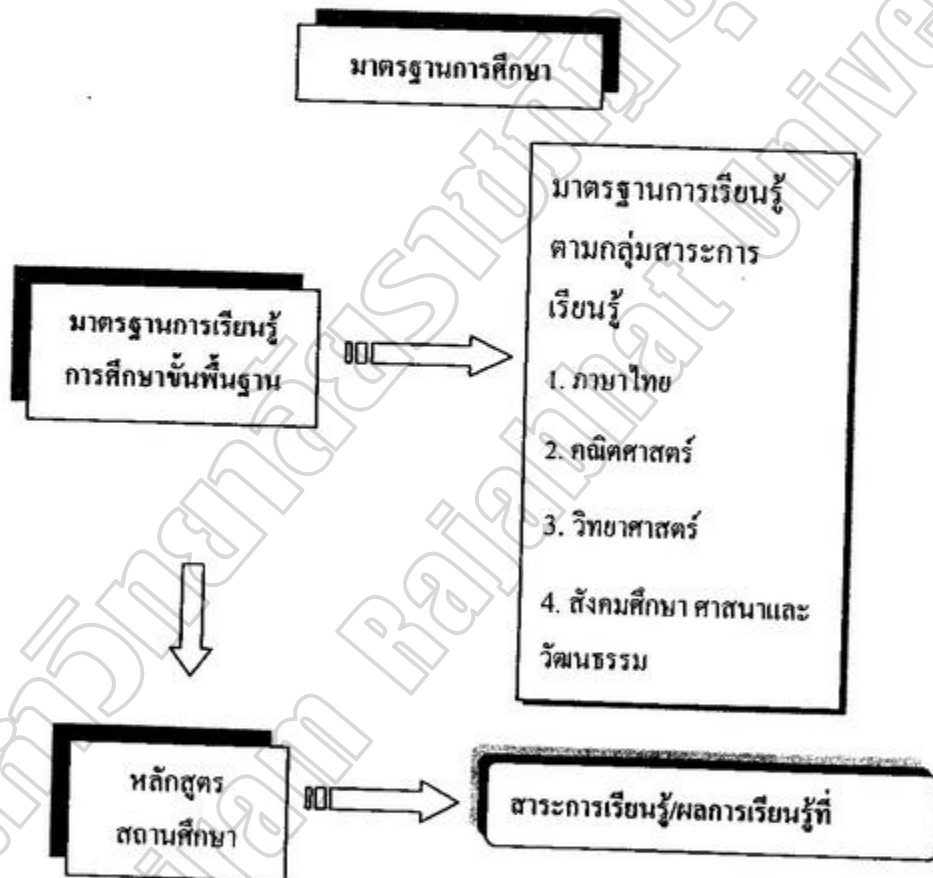
มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นมาตรฐานด้านผลผลิต เป็นผลการเรียนรู้ ของหลักสูตรในระดับกว้างที่สัมพันธ์เชื่อมโยงกับทุกกลุ่มวิชาที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนเมื่อจบ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นแนวทางในการส่งเสริม กำกับ ดูแล ตรวจสอบ ประเมินผล และการประกันคุณภาพทางการศึกษาของสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นมาตรฐานการเรียนรู้แต่ละกลุ่มสาระการ เรียนรู้ เมื่อผู้เรียนเรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ

ตามมาตรฐานที่กำหนด รวมทั้งเป็นแนวทางในการกำกับ ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อ ผู้เรียนเรียนจบในแต่ละช่วงชั้น คือ ชั้น ป.3 ป.6 ม.3 และ ม.6

มาตรฐานการเรียนรู้รายปีและรายภาค เป็นผลการเรียนรู้รายปี/รายภาค เพื่อใช้เป็นหลัก ในการตรวจสอบพัฒนาการของผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะและกระบวนการ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ในแต่ละปีและแต่ละภาค (กรมวิชาการ, 2544 : 34)

ภาพประกอบที่ 3 มาตรฐานการศึกษา ระดับสถานศึกษา

6. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

เป้าหมายสูงสุดของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา คือ มุ่งเน้นผลลัพธ์ ที่ดีขึ้นซึ่งต้องดำเนินการ โดยทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั่วทั้งสถานศึกษา ภายหลังจากที่ได้วางแผนแล้ว

6.1.3 เป้าหมาย วัตถุประสงค์ และตัวบ่งชี้ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาต้องเป็นสิ่งที่สังเกตได้และวัดได้ในเชิงปริมาณ

6.1.4 ยุทธศาสตร์ และเทคนิควิธีต่างๆ ที่ใช้ในกระบวนการเรียนการสอน การวัดประเมินผล ตลอดจนการบริหารจัดการ ต้องตั้งอยู่บนรากฐานทางทฤษฎี หรือหลักวิชาที่ถูกต้อง และต้องมีผลการวิจัยเชิงประจักษ์สนับสนุนประสิทธิภาพและประสิทธิผล

6.1.5 แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาต้องกำหนดรูปแบบและวิธีการพัฒนาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ เพื่อความสามารถในการปฏิบัติภารกิจตามแผนอย่างได้ผลดี

6.1.6 แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ต้องระบุแหล่งวิทยากรภายนอกที่จะให้ความร่วมมือช่วยเหลือ และสนับสนุนทางวิชาการ

6.1.7 ผู้ปกครองและชุมชนต้องมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมและรับบทบาทสำคัญในกิจกรรมต่างๆ ตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

6.1.8 ต้องมีการประสานสัมพันธ์และระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ เช่น หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน สถาบันและมูลนิธิต่าง ๆ เพื่อนำมาสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

6.1.9 ต้องมีเครื่องมือและระบบการวัดประเมินผลการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนที่สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

6.2 ส่วนประกอบของแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

การเขียนแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่งอาจมีส่วนประกอบและรูปแบบการนำเสนอแตกต่างกันได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขนาดของสถานศึกษา ความซับซ้อนของภาระงาน และศักยภาพของสถานศึกษาแต่ละแห่ง อย่างไรก็ตามเพื่อความชัดเจนและความเข้าใจตรงกันของผู้ปฏิบัติ และเป็นทิศทางการพัฒนาแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ต้องมีส่วนประกอบสำคัญต่อไปนี้อย่างน้อยที่สุด ได้แก่

6.2.1 เจตนารมณ์ของสถานศึกษา ได้แก่ วิสัยทัศน์ และภารกิจของสถานศึกษาเป็นต้น

6.2.2 ภาพรวมของสถานศึกษา

6.2.3 เป้าหมายของการพัฒนา และยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

6.2.4 แผนปฏิบัติการรายปี ซึ่งจะทำให้การดำเนินงานสำเร็จตามเป้าหมาย

6.2.5 การระดมทรัพยากร แหล่งสนับสนุนงบประมาณ และสรุปงบประมาณ

6.3 การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา

การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนประกอบที่สำคัญ ดังนี้

6.3.1 ปก ระบุชื่อสถานศึกษา ชื่อแผน และช่วงเวลาที่ใช้แผนนี้

6.3.2 คำนำ

6.3.3 สารบัญ

6.3.4 ภาพรวมของสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย

6.3.4.1 ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา

6.3.4.1.1 ข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษา เช่น จำนวนบุคลากร ทรัพยากร สิ่งอำนวยความสะดวก อัตราส่วนของข้อมูลต่าง ๆ ที่จำเป็น

6.3.4.1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับชุมชน เช่น สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของชุมชน ความร่วมมือของชุมชน เป็นต้น

6.3.4.2 การดำเนินงานของสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในช่วงที่ผ่านมา โดยกล่าวถึงความสำเร็จที่โดดเด่นที่สถานศึกษาภาคภูมิใจ ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ผลการประเมินคุณภาพการศึกษา (National Test) ของสถานศึกษาและเปรียบเทียบกับโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายเดียวกัน การนำเสนอต้องเป็นไปตามข้อเท็จจริง และควรจำแนกข้อมูลตามส่วนประกอบหลักของระบบการจัดการศึกษา ได้แก่ หลักสูตรการเรียนการสอน การพัฒนาวิชาชีพ การจัดการองค์กรและสิ่งแวดล้อมของสถานศึกษา และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน

6.3.4.3 สรุปสถานภาพปัจจุบันของสถานศึกษาและปัจจัยต่าง ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ซึ่งให้เห็นสภาพจุดเด่นของสถานศึกษา สภาพปัญหา อุปสรรค และจุดด้อยของสถานศึกษา

แผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษามีได้กำหนดตายตัวว่ารอบระยะเวลาของแผนจะครอบคลุมกี่ปี ทั้งนี้ให้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของสถานศึกษา ที่จะกำหนดระยะเวลาได้ตามความเหมาะสมและวิธีการปฏิบัติของสถานศึกษาแต่ละแห่ง ซึ่งอาจจัดทำเป็นแผน 1 ปี หรือระยะเวลายาวขึ้นเป็น 2-3 ปี ก็ได้

6.3.5 เจตนารมณ์ของสถานศึกษา เพื่อสร้างความเข้าใจ ปณิธานที่สถานศึกษาและชุมชน ยึดมั่นและหล่อหลอมเป็นแนวปฏิบัติของสถานศึกษาในการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นสู่คุณภาพของผู้เรียน เจตนารมณ์ในการเขียนแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาแต่ละแห่งอาจแตกต่างกัน บางแห่งอาจมีทั้งวิสัยทัศน์และพันธกิจ บางแห่งอาจละไว้ไม่เขียนวิสัยทัศน์ แต่เริ่มต้นด้วยความเชื่อและตามด้วยภารกิจของสถานศึกษา จะเขียนอย่างไรก็ตามจะต้องสะท้อนให้เห็น

อุดมการณ์ หลักการคุณค่า หรือความเชื่อร่วมที่สถานศึกษาและชุมชนยึดมั่น เพื่อให้เกิด การปฏิบัติงานที่มีคุณค่าที่ดีที่สุดต่อผู้เรียน

ตัวอย่างการเขียนความเชื่อของสถานศึกษา

กรอบนโยบายและแนวปฏิบัติของระบบต่างๆ ของโรงเรียน กำหนดขึ้นบนความเชื่อ

ดังนี้

1. นักเรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้
2. นักเรียนต้องได้รับทราบความมุ่งหวังทั้งด้านผลสัมฤทธิ์และพฤติกรรมที่

โรงเรียนคาดหวัง

3. โรงเรียน บ้าน และชุมชนต้องให้บริการและสนับสนุนซึ่งกันและกัน ใน

การศึกษา

4. สภาพแวดล้อมการเรียนรู้และสิ่งแวดลอมเต็ม ไปด้วยประสบการณ์ต่างๆ จะช่วยส่งเสริมความสำเร็จในการเรียนรู้และความมีวินัยของผู้เรียน

ประสิทธิภาพ

5. สื่อการเรียนการสอนและบริการที่มีคุณภาพเป็นสิ่งจำเป็นต่อการสอนที่มี

6. การได้เรียนรู้กับครูที่ดี มีคุณภาพ เป็นสิ่งสำคัญต่อความสำเร็จของผู้เรียน

7. การจัดการเรียนการสอน และแนวปฏิบัติใด ๆ จะต้องเป็นไปตามมาตรฐาน

เพื่อความเป็นเลิศ โปร่งใส ตรวจสอบได้และเสมอภาค

8. บุคลากรของสถานศึกษาจะต้องเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพของตนอย่าง

ต่อเนื่อง

6.3.5.1 วิสัยทัศน์ เป็นเจตนารมณ์หรือความตั้งใจที่กว้าง ครอบคลุมทุกเรื่องของสถานศึกษา และเน้นการคิด ไปข้างหน้าเป็นสำคัญ แสดงถึงความคาดหวังในอนาคตมิได้ ระบุวิธีการดำเนินงาน

ข้อความวิสัยทัศน์จะถ่ายทอดหัวใจสำคัญของอุดมการณ์ หลักการ ความเชื่อ และอนาคตที่พึงประสงค์ของสถานศึกษาและชุมชน ข้อความวิสัยทัศน์จะต้องชัดเจน เป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา และมีความยาวประมาณ 2-3 ประโยค การเขียนวิสัยทัศน์ที่ดี ให้คำนึงว่าจะสามารถสร้างความศรัทธา และจุดประกายความคิดให้แก่ผู้ปฏิบัติเพื่อดำเนินงานสู่สภาพที่ดีที่สุด

6.3.5.2 ภารกิจ (หรือพันธกิจ) เป็นข้อความที่แสดงเจตนารมณ์และวิธีการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุถึงวิสัยทัศน์ ซึ่งมีลักษณะค่อนข้างเป็นนามธรรมมาก ข้อความ

ภารกิจแสดงว่าสถานศึกษาปรารถนาที่จะสัมฤทธิ์ผลอะไรในปัจจุบัน และยังนำไปสู่การวางแผน ปฏิบัติด้านพฤติกรรมของบุคลากรด้วย

6.3.5.3 เป้าหมาย (หรือจุดมุ่งหมาย) เพื่อให้ภารกิจที่กำหนดมีความ เป็นไปได้ ชัดเจนยิ่งขึ้น การกำหนดเป้าหมายต้องครอบคลุมด้านต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการ ดำเนินการของสถานศึกษา เช่น ด้านผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน สิ่งแวดล้อมการเรียนรู้การจัดองค์กร การพัฒนาวิชาชีพ และการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาของชุมชน เป็นต้น

ตัวอย่าง เป้าหมายระดับประถมศึกษา

1. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบรรลุผลสัมฤทธิ์ในทุกกลุ่มประสบการณ์ เรียนรู้เต็มตามศักยภาพ
2. เพื่อส่งเสริมยุทธศาสตร์การเรียนการสอนที่สนองความแตกต่าง ระหว่างบุคคล
3. เพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ ที่ส่งเสริมการขวนขวายหาความรู้ เสริมทักษะให้แก่ผู้เรียน
4. เพื่อจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย มั่นคง เคารพให้สิทธิของแต่ละ บุคคล อันส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในชุมชนอย่างสันติสุข
5. เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ
6. เป้าหมายการพัฒนา (หรือวัตถุประสงค์)
 - 6.1 เป้าหมายการพัฒนาเป็นผลลัพธ์ที่คาดหวังในการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียน ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญในการพัฒนาได้มาจากการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น แล้วกำหนด ระยะเวลาที่จะพัฒนาว่า เป็น 1 ปี 2 ปี หรือ 3 ปี
 - 6.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ระบุยุทธศาสตร์ที่ สถานศึกษาใช้ อันเป็นยุทธศาสตร์ที่มีประสิทธิภาพ มีงานวิจัยรองรับ สามารถก่อให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงและพัฒนาให้บรรลุเป้าหมาย
7. แผนปฏิบัติการประจำปี เป็นแผนที่กำหนดกิจกรรมที่จะดำเนินการใน แต่ละปีเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ภายในระยะเวลาที่กำหนด แผนปฏิบัติการประกอบด้วย รายละเอียดกิจกรรม โดยสังเขป หรือขั้นตอนการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุ ตามยุทธศาสตร์ และเป้าหมายการพัฒนาที่กำหนดผู้รับผิดชอบแต่ละกิจกรรม หรือขั้นตอนการ ปฏิบัติ กรอบเวลา งบประมาณ และแหล่งงบประมาณ

รูปแบบการเขียนแผนนิยมนำใช้ตาราง ซึ่งจะช่วยให้เห็นความเชื่อมโยงตั้งแต่เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ มาตรฐานที่เป็นจุดเน้นของการพัฒนา วิธีการประเมินผล ตัวบ่งชี้สภาพความสำเร็จ ผู้รับผิดชอบ กรอบเวลา งบประมาณสำหรับแต่ละกิจกรรม

8. การระดมทรัพยากร แหล่งสนับสนุนงบประมาณ และสรุปงบประมาณในแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาจะบอกจำนวนงบประมาณรวมทั้งจะต้องใช้ในแต่ละปี และแหล่งที่สถานศึกษาจะสามารถระดมทรัพยากร และสนับสนุนงบประมาณได้

9. การประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน และแหล่งวิทยากรภายนอก เพื่อสนับสนุนทางวิชาการและอื่นๆ เพื่อการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยระบุว่าขอความร่วมมือจากหน่วยงานใด ในเรื่องใด เป็นต้น

10. การแสดงภาระความรับผิดชอบการจัดการศึกษาของสถานศึกษา หรือการประเมินคุณภาพผู้เรียน การประเมินความก้าวหน้าของสถานศึกษา การผุดงระบบคุณภาพของสถานศึกษา และการรายงานผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาต่อผู้เรียน บิดามารดา ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

11. กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และการขอรับความเห็นชอบในแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา โดยกล่าวสั้นๆ ถึงกระบวนการจัดทำแผน การทบทวนปรับปรุงแผน การสร้างการยอมรับและประชาสัมพันธ์แผน การขอรับความเห็นชอบในแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาจากเขตพื้นที่

12. ข้อมูลอื่นๆ เช่น

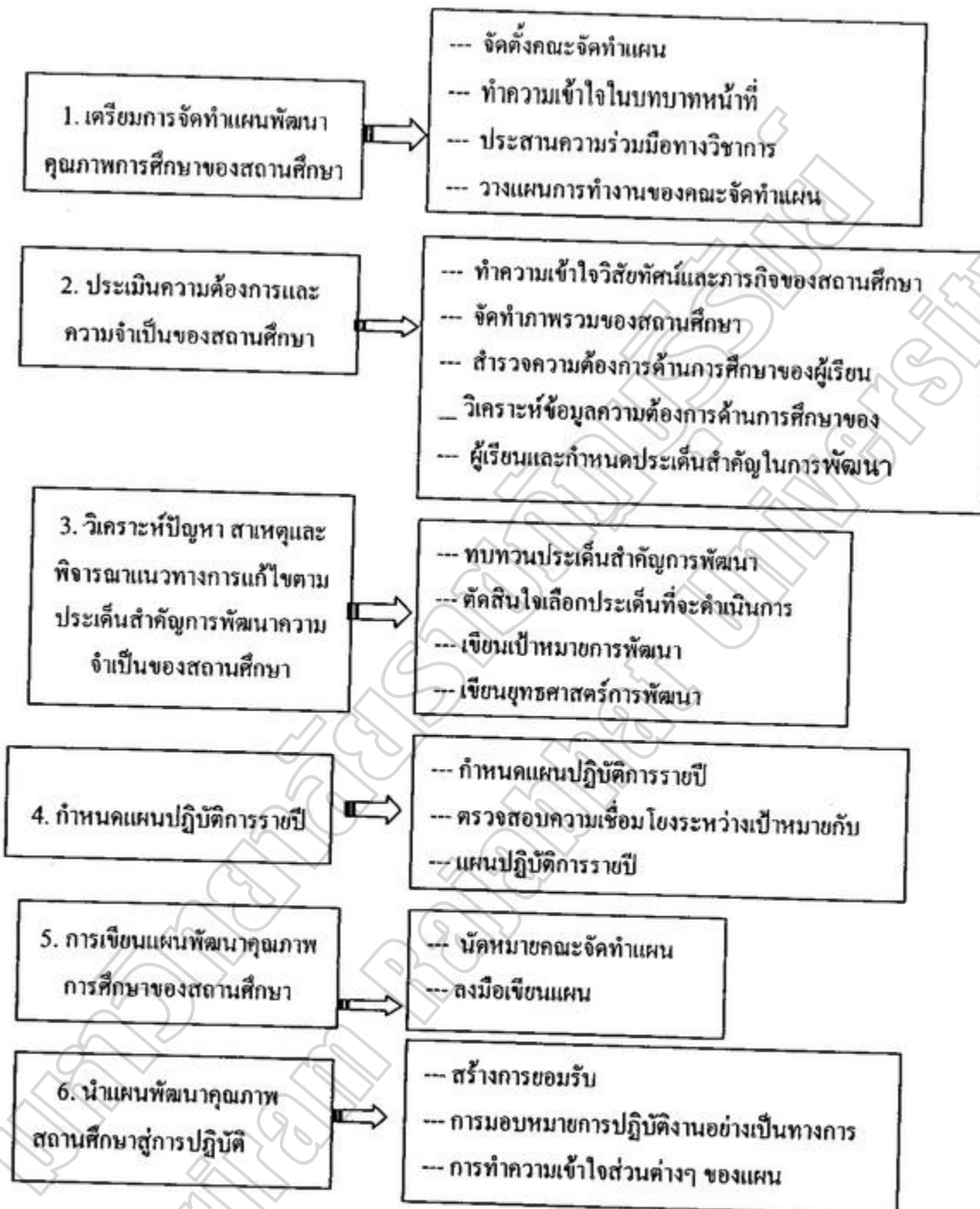
12.1 นิยามศัพท์ที่ใช้ในแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาเพื่อความเข้าใจที่ตรงกัน

12.2 การเผยแพร่แผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาแจกจ่ายแผนให้กับหน่วยงานใด และบุคคลใดบ้าง เป็นต้น

12.3 คณะจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

6.4 กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

วิธีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษามีหลายวิธี ขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของสถานศึกษาว่าจะเลือกวิธีการใด ทั้งนี้จะต้องเป็นแผนที่สะท้อนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเกณฑ์ของแผน ต่อไปนี้จะนำเสนอกระบวนการจัดทำแผน ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ที่พิจารณาแล้วเห็นว่าครอบคลุมเต็มกระบวนการนับแต่การจัดตั้งคณะจัดทำแผน จนถึงการนำแผนสู่การปฏิบัติ ดังภาพประกอบ 4 (กรมวิชาการ, 2545 : 26)

ภาพประกอบ 4 กระบวนการจัดทำพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

ขั้นที่ 1 การเตรียมการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

1.1 การจัดตั้งคณะจัดทำแผน

1.2 การทำความเข้าใจในบทบาทหน้าที่

1.3 การประสานความร่วมมือทางวิชาการ

1.4 การวางแผนการทำงานของคณะจัดทำแผน

ขั้นที่ 2 การประเมินความต้องการและความจำเป็นของสถานศึกษาประกอบด้วย 4 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

2.1 การทำความเข้าใจในวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา

2.2 การจัดทำภาพรวมของสถานศึกษา

2.3 การสำรวจความต้องการการศึกษาของผู้เรียน

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการด้านการศึกษาของผู้เรียนและกำหนด

ประเด็นสำคัญของการพัฒนา

ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์ปัญหาสาเหตุและพิจารณาแนวทางแก้ไขตามประเด็นสำคัญของการพัฒนา ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

3.1 ทบทวนประเด็นสำคัญการพัฒนา

3.2 ตัดสินใจเลือกประเด็นที่จะดำเนินการ

3.3 เขียนเป้าหมายการพัฒนา

3.4 เขียนยุทธศาสตร์การพัฒนา

ขั้นที่ 4 การกำหนดแผนปฏิบัติการรายปี

4.1 การกำหนดแผนปฏิบัติการรายปี

4.2 การตรวจสอบความเชื่อมโยงระหว่างเป้าหมายพัฒนากับแผนปฏิบัติ

การรายปี

ขั้นที่ 5 การเขียนแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

ขั้นนี้เป็นการลงมือเขียนแผน ทั้งนี้ควรนัดหมายล่วงหน้าเพื่อคณะจัดทำแผนสามารถร่วมเขียนแผนได้อย่างเต็มที่ แผนพัฒนาคุณภาพควรสะท้อนสิ่งต่อไปนี้ แหล่งงบประมาณ การวางแผนเปลี่ยนแปลงตั้งอยู่บนพื้นฐานของงานวิจัย การประเมินผลตั้งอยู่บนพื้นฐานของข้อมูล การแสดงความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ และการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการประสานความร่วมมือระหว่างกิจกรรมต่างๆ

ขั้นที่ 6 การนำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสู่การปฏิบัติ

เป็นขั้นตอนที่กล่าวถึงความสำคัญของการยอมรับและพันธะผูกพันต่อแผนพัฒนาคุณภาพอันก่อให้เกิดการนำแผนไปปฏิบัติทั่วทั้งสถานศึกษา ประกอบด้วยขั้นตอนย่อย 3 ขั้นตอน ดังนี้

6.1 สร้างการยอมรับ

6.2 มอบหมายการปฏิบัติงานอย่างเป็นทางการ

6.3 ทำความเข้าใจส่วนต่างๆ ของแผน

7. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นขั้นตอนนำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่การปฏิบัติที่สำคัญมาก งานพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะสำเร็จหรือล้มเหลวอยู่ที่การให้สถานศึกษาดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั่วทั้งสถานศึกษา รวมทั้งมีการ กำกับ ติดตาม การดำเนินงานให้เป็น ไปอย่างต่อเนื่องและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่ชัดเจน ครอบคลุมแผนงาน งาน และโครงการของสถานศึกษา

8. การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา

การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการดำเนินการเพื่อช่วยเหลือสนับสนุน การดูแล ส่งเสริม ให้จัดการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาคุณภาพมาตรฐานที่กำหนดจนให้สังคมมีความเชื่อมั่นในคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา โดยมีคณะกรรมการของเขตพื้นที่การศึกษา กำหนดเป้าหมาย แผนงาน กำกับ ดูแล ติดตาม และสนับสนุนพัฒนา การจัดการศึกษา รวมทั้งทำหน้าที่ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในเขตพื้นที่ และจัดทำรายงานให้หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยคณะกรรมการประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ปกครอง และชุมชนผู้เกี่ยวข้องในเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อสะท้อนภาพการจัดการศึกษาดำเนินงานตามเป้าหมายและมาตรฐานที่กำหนดไว้ และรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ รวมทั้งส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตลอดไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อรายงานการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา รวมทั้งปัญหา และอุปสรรคต่าง ๆ อันนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

2. เพื่อช่วยเหลือ สนับสนุน และผดุงระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ให้เชื่อมั่นว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

3. เพื่อรายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องทราบแนวคิดพื้นฐาน และแนวดำเนินการในการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา มีแนวคิดพื้นฐานและแนว ดำเนินการดังนี้

3.1 การส่งเสริมให้สถานศึกษาพัฒนางานมุ่งสู่มาตรฐานคุณภาพการศึกษาตาม หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.2 การส่งเสริมระบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

3.3 การแสดงความรับผิดชอบในการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา

3.4 การมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3.5 การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพให้สอดคล้องกับสภาพของสถานศึกษา

3.6 การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพ ดำเนินการ โดยคณะกรรมการที่มีความ เชี่ยวชาญ และมีจรรยาบรรณ

3.7 การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาต้องใช้วิธีการที่เชื่อถือได้

3.8 ให้สถานศึกษาทุกแห่งได้รับการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา อย่างน้อย 3 ปี/ครั้ง

3.9 ดำเนินการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้มี ความเชื่อมโยงกับการประเมินภายนอกขององค์กรมหาชน

8.1 ขอบข่ายและสาระสำคัญสำหรับการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษา

การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มีขอบข่ายและ สาระสำคัญ 5 เรื่อง ดังนี้

8.1.1 การทบทวนวิสัยทัศน์และภารกิจของสถานศึกษา

8.1.2 การตรวจสอบและทบทวนแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

8.1.3 การตรวจสอบและทบทวนการเรียนการสอน ได้แก่

8.1.3.1 สภาพแวดล้อม

8.1.3.2 ยุทธศาสตร์และวิธีการสอน

8.1.3.3 กระบวนการเรียนรู้

8.1.3.4 การตอบสนองของผู้เรียน

8.1.4 การตรวจสอบและทบทวนการเรียนรู้อ ความก้าวหน้า และผลการเรียนรู้ของ

ผู้เรียน ได้แก่

8.1.4.1 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

8.1.4.2 ผลงานของผู้เรียน

8.1.4.3 ระบบการวัดประเมินผล

8.1.4.4 การสนับสนุนการเรียนรู้

8.1.5 การตรวจสอบและทบทวนการบริหารและการจัดการสถานศึกษา ได้แก่

8.1.5.1 วิสัยทัศน์และภารกิจ

8.1.5.2 ภาวะผู้นำ

8.1.5.3 โครงสร้างองค์กร

8.1.5.4 การพัฒนาวิชาชีพของบุคลากร

8.2 การทบทวนวิสัยทัศน์และภารกิจของสถานศึกษา

วิสัยทัศน์เป็นสภาพที่พึงปรารถนาในอนาคตที่วางอยู่บนพื้นฐานของความจริง บ่งบอกภารกิจของสถานศึกษา วิสัยทัศน์ที่ดีต้องมีความชัดเจน สอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา เกิดจากการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายเป็นความต้องการของท้องถิ่นและมีระยะเวลาที่แน่นอน

วิธีการทบทวน สถานศึกษาจัดให้มีคณะกรรมการเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับวิสัยทัศน์และภารกิจของสถานศึกษา ศึกษาวิสัยทัศน์และภารกิจของสถานศึกษา รวมทั้งสอบถามและสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง เมื่อคณะกรรมการทบทวนเกี่ยวกับวิสัยทัศน์และภารกิจเรียบร้อยแล้วให้จัดทำรายงานและข้อคิดเห็น พร้อมเสนอแนะเพิ่มเติมแก่คณะกรรมการประกันคุณภาพของสถานศึกษา เพื่อการดำเนินการ ต่อไป

8.3 การตรวจสอบและทบทวนแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

แผนคุณภาพการศึกษาเป็นแผนที่บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้ร่วมกันจัดทำอย่างมีระบบ ชัดเจน ถูกต้องสอดคล้องกับมาตรฐานของสถานศึกษา มีแนวทางกำกับติดตามและประเมินผลอย่างชัดเจน การตรวจสอบ และทบทวนแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีอยู่แล้ว หรือพัฒนาขึ้นมาใหม่จะประกอบด้วยกรรวบรวมข้อมูล ทั้งนี้การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาควรให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมให้มีแผน มีความสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน หลังจากมีการตรวจสอบและทบทวนแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาแล้ว ควรเสนอแนวทางเพื่อนำแผนไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพอย่างแท้จริง รวมทั้งจัดทำเอกสารเผยแพร่ให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องทราบนำไปปฏิบัติ ประเด็นสำคัญของการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนี้

8.3.1 การรวบรวมข้อมูล

8.3.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

8.3.3 การวางแผนพัฒนาตามผลการวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการทบทวน สถานศึกษาอาจจัดให้มีคณะทำงานศึกษาวิเคราะห์แผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา แผนปฏิบัติงาน โครงการประจำปีของสถานศึกษา รวมทั้งสอบถาม สัมภาษณ์ ข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ครู ผู้รับผิดชอบ โครงการ ผู้บริหาร เป็นต้น

เมื่อทบทวนแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาแล้ว ให้คณะทำงานรายงานผลการทบทวนพร้อมข้อเสนอแนะ ให้คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาดำเนินการต่อไป

8.4 การตรวจสอบและทบทวนการเรียนการสอน

การตรวจสอบและทบทวนการเรียนการสอน จะช่วยระบุจุดเด่นจุดด้อยของ ยุทธศาสตร์ และเทคนิควิธีการเรียนการสอน ซึ่งคณะทำงานควรจะศึกษาเจาะลึกเพื่อนำไปสู่การพัฒนาวิชาชีพในการปฏิบัติงานของครู และเน้นไปที่การวิจัยในชั้นเรียนที่การสอนสัมพันธ์กับการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งเชื่อมโยงไปสู่การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน เทคนิคการตรวจสอบและทบทวน เช่น การสังเกตชั้นเรียนซึ่งเน้นยุทธวิธีการสอน และเทคนิคการสอนของครู การเรียนร่วมกันระหว่างผู้เรียน การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับสถานศึกษา การบันทึก วิเคราะห์ การสำรวจปัญหาสิ่งแวดล้อมของสถานศึกษา การรวบรวมผลงานผู้เรียน การสัมภาษณ์ครู

การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายใน สถานศึกษามอบให้บุคลากรที่รับผิดชอบ การดำเนินการสอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้มีการตรวจสอบและทบทวน การดำเนินงานของตนเองตามภารกิจที่ได้รับผิดชอบรับผิดชอบ แล้วนำมาสรุปเป็นหมวดวิชาตามโครงการและภาพรวมของสถานศึกษา นำเสนอคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

การตรวจสอบและทบทวนด้านการเรียนการสอน จะช่วยพัฒนาการทำงานของสถานศึกษาในด้านต่างๆ ดังนี้

8.4.1 สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีผลต่อผู้เรียน หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่มีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งด้านกายภาพและกระบวนการใช้สื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่าง ผู้เรียน ครูและผู้บริหาร

8.4.2 ยุทธศาสตร์และวิธีการสอนที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ยุทธศาสตร์และวิธีการสอนที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างครูและผู้เรียนซึ่งมีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

8.4.3 กระบวนการเรียนรู้ที่พัฒนาความคิดสร้างสรรค์นิสัยในการเรียน รวมทั้งคุณธรรมที่พึงประสงค์แสดงถึงความคิดรวบยอดระบบความคิดและความมั่นใจในการแสดงออก

กระบวนการเรียนรู้ รวมถึงความจำ และวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน โดยต้องดูโอกาสที่ครู ให้เด็กฝึกแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง รวมทั้งการพัฒนานิสัยในการเรียนซึ่ง ผู้เรียนต้องหาแหล่งเรียนรู้และสร้างนิสัยการใฝ่รู้ใฝ่เรียน

8.4.4 การตอบสนองของผู้เรียนที่แสดงถึงความคิดรวบยอดระบบความคิด และความมั่นใจในการแสดงออก

การตอบสนองของผู้เรียน เป็นกิจกรรมสำคัญในการตรวจสอบและทบทวน การเรียนการสอน เพราะเป็นการแสดงออกถึงความเข้าใจ ความคิดรวบยอด และความมั่นใจใน การอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น ซึ่งผู้เรียนต้องการความมั่นใจในการแสดงออก เกี่ยวกับกระบวนการสร้างสรรค์องค์ความรู้และพัฒนาทักษะทางวิชาการ

8.5 การตรวจสอบและทบทวนการเรียนรู้ ความก้าวหน้าและผลการเรียนรู้ ของ ผู้เรียน

เป็นกระบวนการที่ต้องดำเนินการตรวจสอบและทบทวนภายในอย่างต่อเนื่อง จากการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่แสดงให้เห็นถึงโปรแกรมที่มีคุณภาพของสถานศึกษา อันทำให้ นักเรียนเกิดคุณลักษณะตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ โดยสถานศึกษาทุกแห่งต้องกำหนดมาตรฐานการ เรียนรู้ของผู้เรียน มีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับมาตรฐาน ดังนั้นการตรวจสอบและ ทบทวนการเรียนรู้ ความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน จึงต้องประกอบด้วย การพัฒนา หลักสูตร ผลงานของนักเรียน ระบบการประเมินผล และการสนับสนุนการเรียนรู้ ได้แก่

8.5.1 ครูคาดหวังสูงกับความสำเร็จของผู้เรียนทุกคน

8.5.2 สถานศึกษาจัดให้มีแหล่งการเรียนรู้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์ ด้านการศึกษา

8.5.3 ผู้เรียนแต่ละคนประสบความสำเร็จ โดยการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนใน สถานศึกษา

8.5.4 สถานศึกษาใช้ข้อมูลผลการสอนวัดที่หลากหลายเพื่อวัดประสิทธิภาพ ของสถานศึกษา

8.5.5 กระบวนการดำเนินงานต่างๆ ในสถานศึกษาเน้นด้านที่มีผลต่อหลักสูตร และ โปรแกรมรวมของสถานศึกษา

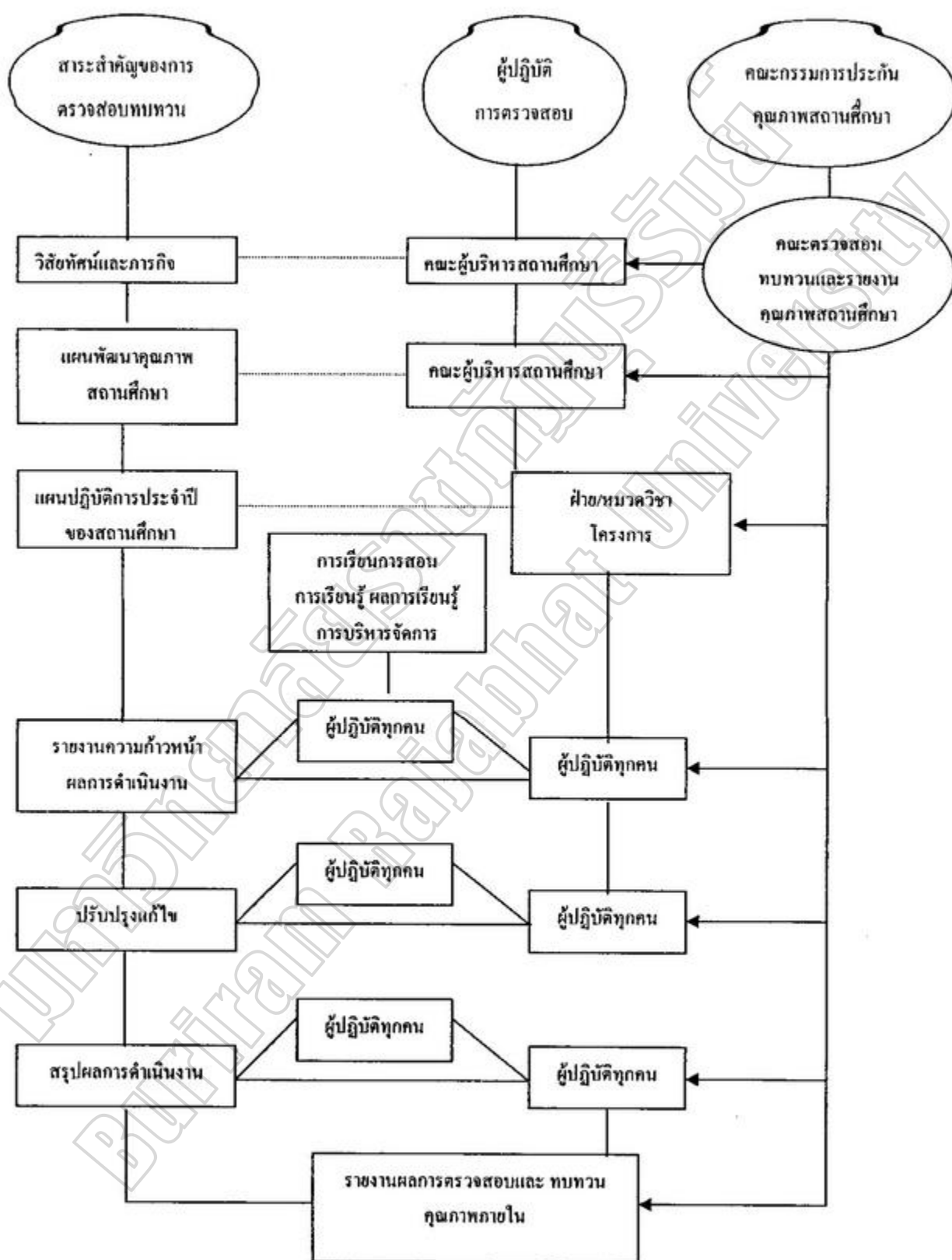
8.6 การตรวจสอบและทบทวนการบริหารและการจัดการ

การพัฒนาสถานศึกษา เป็นการพัฒนาคนในสังคมให้เกิดเป็นสังคมแห่งการ เรียนรู้ตลอดชีวิต การบริหารจัดการเป็นการนำทรัพยากรและวิธีการมาดำเนินการจัดการศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง มีโครงสร้างชัดเจน มีระบบ มีมาตรฐาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด การบริหาร

จัดการที่ดี ควรมุ่งเน้นคุณภาพผลผลิตขององค์กร ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ ให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมจริงจิ่งในทุกด้าน เช่น ด้านการบริหารหลักสูตร ส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพสำหรับบุคลากร การจัดสภาพแวดล้อม ฯลฯ โดยมุ่งหวังผลการพัฒนาทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ด้วยการสร้างคุณค่าให้กับผู้เรียน ผู้ปกครอง บุคลากร ชุมชนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับทางการศึกษา ตลอดจนสถานศึกษาและสังคมโดยรวม

การตรวจสอบทบทวนการบริหารและจัดการสถานศึกษา ประกอบด้วย

- 8.6.1 วิสัยทัศน์และภารกิจที่มีความสอดคล้องกับองค์ประกอบหลักของภารกิจงานสถานศึกษาตามแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา
- 8.6.2 ภาวะผู้นำและการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา
- 8.6.3 โครงสร้างขององค์กรที่สามารถสื่อสารแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสร้างความภาคภูมิใจร่วมกับการพัฒนาวิชาชีพของบุคลากรที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพวิสัยทัศน์และภารกิจ รวมทั้งมาตรฐานวิชาชีพ
- 8.7 ภารกิจตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา
 - 8.7.1 กำหนดแผนงานตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาสถานศึกษา
 - 8.7.2 พัฒนา ปรับปรุง กำหนดวิธีการและเครื่องมือตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา
 - 8.7.3 วางแผนดำเนินงานและประสานงานกับสถานศึกษา
 - 8.7.4 เตรียมการศึกษา วิเคราะห์เอกสารข้อมูลต่าง ๆ ของสถานศึกษา
 - 8.7.5 ประชุมชี้แจง คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง
 - 8.7.6 ดำเนินการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
 - 8.7.7 วิเคราะห์ เปรียบเทียบข้อค้นพบของคณะกรรมการตรวจสอบและทบทวน คุณภาพการศึกษา
 - 8.7.8 อภิปรายและสรุปข้อค้นพบร่วมกับสถานศึกษา
 - 8.7.9 ดำเนินการช่วยเหลือสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
 - 8.7.10 รายงานผลการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาต่อคณะกรรมการของเขตพื้นที่การศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง
 - 8.7.11 ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่สถานศึกษาที่มีคุณภาพต่อหน่วยงานอื่นและสถานศึกษาอื่น ๆ

ภาพประกอบที่ 5 รูปแบบการดำเนินงานตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษา

(กรมวิชาการ. 2545 : 22)

8.8 วิธีการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นการตรวจสอบและทบทวนการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยสถานศึกษาควรมีวิธีการ ดังนี้

8.8.1 เริ่มจากคณะผู้ปฏิบัติงานกิจกรรม ซึ่งได้แก่ บุคลากรทุกคนที่ได้รับมอบหมายการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี จะเป็นผู้ตรวจสอบและทบทวนการปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่ของตนเองเป็นระยะต่อเนื่องตามปฏิทินปฏิบัติงาน รวมทั้งการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานตามสภาพที่คาดหวังได้

8.8.2 หมวดวิชาหรือฝ่าย จะศึกษารวบรวมร่องรอยหลักฐานการดำเนินงาน และผลการตรวจสอบและทบทวนของคณะผู้ปฏิบัติงานสรุปเป็นข้อมูลการตรวจสอบและทบทวนการดำเนินงาน หมวดวิชา โครงการ ทั้งนี้อาจมีการรวบรวมข้อมูลหรือร่องรอยการดำเนินงานเพิ่มเติม เพื่อให้ได้ผลการดำเนินงานที่ชัดเจนเป็นที่ยอมรับ เพื่อปรับปรุงและพัฒนา การปฏิบัติงานไปสู่เป้าหมาย

8.8.3 ภาพรวมสถานศึกษา คณะทำงานที่สถานศึกษาแต่งตั้งไปทำหน้าที่ตรวจสอบ ทบทวนและรายงานคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา จะศึกษาและรวบรวมข้อมูลร่องรอย หลักฐานการตรวจสอบและทบทวนทั้งหมดในภาพรวมตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และจัดทำรายงานเสนอเพื่อดำเนินการพัฒนาคุณภาพ ต่อไป

การดำเนินงานดังกล่าว ควรกำหนดระยะเวลาเพื่อรวบรวมข้อมูลไว้ล่วงหน้า เช่น ผู้ปฏิบัติควรมีการบันทึกข้อมูลทุกครั้ง และสรุปเสนอหมวดวิชาทุกสัปดาห์ หมวดวิชาควรมีการรวบรวมและสรุปทุกเดือนและนำเสนอในการประชุมหมวดประจำเดือน ภาพรวมควร รวบรวมข้อมูลและสรุปรวมทุกหมวดวิชา

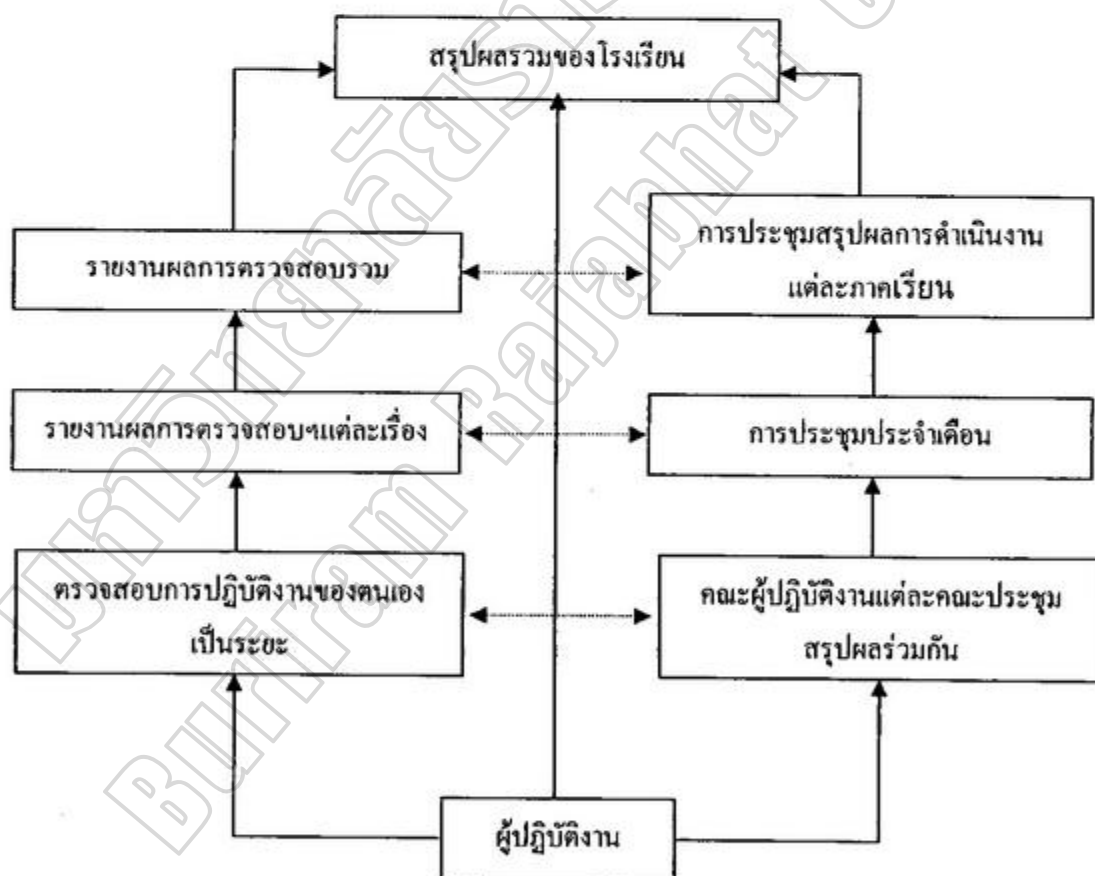
การปฏิบัติการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาควรกำหนดแนวปฏิบัติ ดังนี้

1. กำหนดให้มีการตรวจสอบและทบทวนเป็นกิจกรรมของทุกฝ่าย และทุกคนในโรงเรียน
2. สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการตรวจสอบและทบทวนตนเองให้เกิดกับคณะครูทุกคนซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน
3. วางระบบเครือข่ายการทำงาน และมอบหมายงานการตรวจสอบและทบทวนให้คณะผู้ปฏิบัติงานแต่ละคณะดำเนินการเป็นระยะ ๆ ตลอดช่วงเวลาการปฏิบัติงาน โดยกำหนดตรวจสอบและทบทวนด้านใดบ้าง
4. ดำเนินการตรวจสอบและทบทวน

5. สรุปผลการตรวจสอบและทบทวนของคณะผู้ปฏิบัติงาน

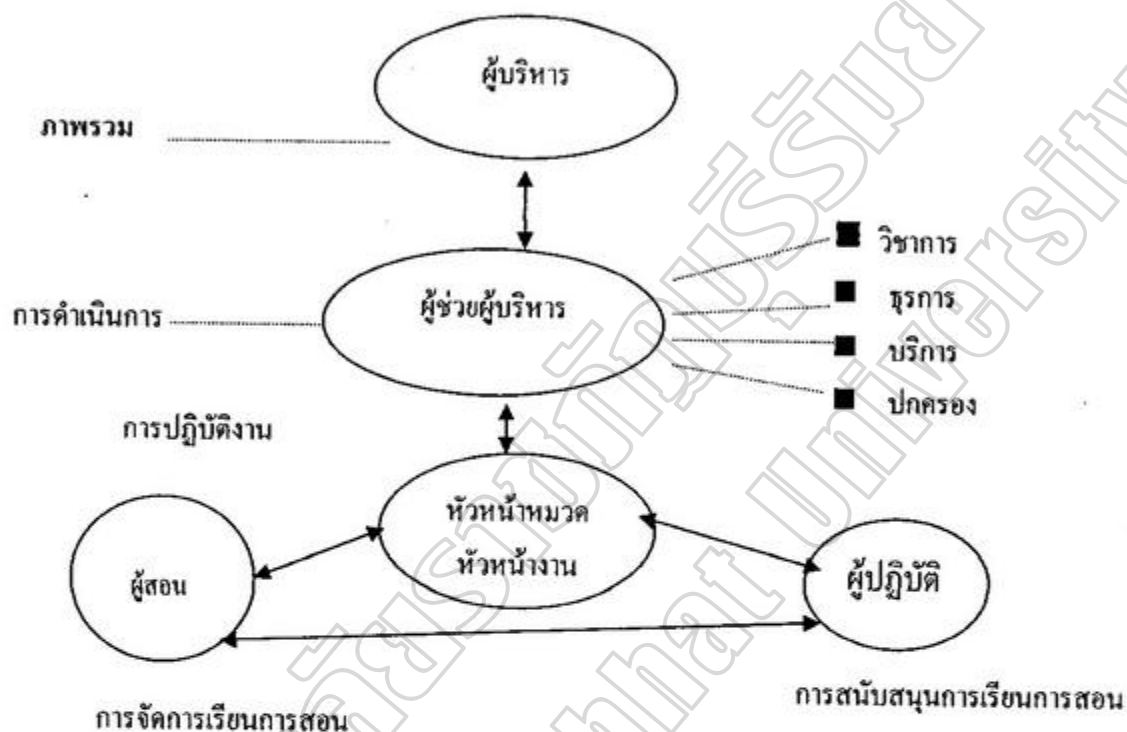
6. นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุง และพัฒนางานของโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น

คณะผู้ปฏิบัติงาน ในที่นี้หมายถึง ฝ่ายบริหาร หรือฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปกครอง ฝ่ายธุรการ ฝ่ายบริการ หมวดวิชา คณะผู้ดำเนินการโครงการ คณะผู้จัดกิจกรรม หรือคณะผู้ปฏิบัติงานอื่นๆ ที่มีอยู่แล้วในโรงเรียน โรงเรียนควรพิจารณารายละเอียดในการตรวจสอบแต่ละเรื่องแล้ว กำหนดตั้งแต่ต้นว่า คณะผู้ปฏิบัติคณะใด ระดับใด จะตรวจสอบและทบทวน เรื่องใดบ้าง แล้วจัดทำตารางกำหนดรายการตรวจสอบของแต่ละคณะไว้ คณะผู้ปฏิบัติควรถือว่าการตรวจสอบและทบทวนการทำงานของตนเองทุกครั้งที่มีการปฏิบัติงานเป็นงานปกติไม่ใช่งานพิเศษแต่อย่างใด สรุปการปฏิบัติการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษาดังนี้ (กรมวิชาการ. 2545 : 31)

ภาพประกอบที่ 6 การปฏิบัติการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษา

ตัวอย่างการมอบหมายการตรวจสอบและทบทวนภายในสถานศึกษา (กรมวิชาการ, 2545 : 25)

ภาพประกอบที่ 7 ตัวอย่างการมอบหมายการตรวจสอบและทบทวนภายในสถานศึกษา

8.9 กลยุทธ์การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

การใช้คำถามหรือการกำหนดประเด็นสำคัญ เป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถนำมาใช้เป็นกรอบการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่ทิศทางที่สถานศึกษากำหนดไว้ โดยคำถามหรือประเด็นสำคัญจะทำให้สถานศึกษาค้นหาคำตอบโดยใช้กระบวนการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นการตอบคำถามดังกล่าวโดยผ่านกระบวนการ สถานศึกษาจะได้แผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพและศักยภาพสูงที่จะนำไปสู่เป้าหมายของการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา เพื่อการสร้างความมั่นใจไปสู่เป้าหมายของการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา เพื่อการสร้างความมั่นใจว่าสถานศึกษาจะสามารถจัดการศึกษา มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ และมีคุณลักษณะตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ นอกจากนั้นกระบวนการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ซึ่งมีการใช้เทคนิควิธีและเครื่องมือประเภทต่างๆ ในการเก็บข้อมูล ทั้งด้านผลผลิตหรือผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ด้านปัจจัยทรัพยากรและด้านกระบวนการดำเนินงาน จะเป็นการตอบประเด็นคำถามการประกันคุณภาพการศึกษาที่ว่า นักเรียนทุกคนได้รับการบริการการศึกษาอย่างทั่วถึง และมีการเรียนรู้ตามมาตรฐานหลักสูตรจริง การตอบคำถามดังกล่าวได้

ชัดเจนจะแสดงว่าสถานศึกษามี หลักฐาน มีระบบข้อมูลที่น่าเชื่อถือเป็นหลักฐานสำคัญในการ สนับสนุนคำตอบ นอกจากนี้การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบและทบทวนภายในฯ ยัง จะนำไปสู่การบ่งชี้องค์ประกอบต่างๆ ที่เป็นปัญหาและกำหนดแนวทางที่จะปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ ผู้เรียน มีผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการศึกษา

9. การประเมินคุณภาพการศึกษา

9.1 บทบาทและความสำคัญของการประเมินคุณภาพการศึกษา

การประเมินคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกหนึ่งที่มีความสำคัญของระบบ ประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 การประเมินผล ที่ดีสามารถบ่งบอกถึงผลการดำเนินงาน ได้อย่างถูกต้อง บ่งบอกถึงระดับความมั่นใจและพึงพอใจ ของโรงเรียนและชุมชนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน และเป็นที่ยอมรับของ บุคลากรในชุมชนและสาธารณชนทั่วไป ดังนั้นผลที่ได้จากการประเมินคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียน สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาในด้านต่างๆ ของโรงเรียนอย่าง บรรลุผล โดยมีวัตถุประสงค์หลักที่สำคัญ ดังนี้

9.1.1 เพื่อตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยให้สถานศึกษาจัด ให้ผู้เรียนทุกคน ในทุกระดับช่วงชั้นที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด ได้รับการประเมินผล สัมฤทธิ์ในวิชาแกนหลักและคุณลักษณะที่สำคัญ ด้วยกระบวนการและวิธีการที่ได้มาตรฐาน

9.1.2 เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี โดย ระบุความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา พร้อม หลักฐานข้อมูลและผลการประเมินผลสัมฤทธิ์เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน

9.2 รูปแบบและหน่วยงานที่ทำการประเมินคุณภาพการศึกษา

ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ส่งเสริมสนับสนุน และร่วมดำเนินงานตามระบบ ดังนี้

1. จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ
2. จัดให้มีการกำหนดสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้และผลการเรียนรู้

ในวิชาแกนหลักของสถานศึกษาร่วมกันเป็นรายปีหรือรายภาคเรียน

3. จัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ในวิชาแกนหลักและคุณลักษณะที่สำคัญ ด้วยกระบวนการและวิธีการที่ได้มาตรฐาน ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดำเนินการตรวจสอบ และทบทวนคุณภาพสถานศึกษาอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปี และรายงานผลให้สถานศึกษาและ หน่วยงานต้นสังกัดทราบ

9.3 ภารกิจที่สถานศึกษาต้องจัดทำ

1. มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (National Assessment)

1.1 ดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์ครอบคลุมกลุ่มสาระการเรียนรู้

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ การอ่าน การคิดวิเคราะห์ การเขียน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของผู้เรียนทุกระดับชั้นด้วยเครื่องมือที่เหมาะสมและวิธีการที่หลากหลาย โดยมีขอบเขต / วิธีการประเมินดังนี้

1.1.1 การดำเนินการประเมิน วิธีการประเมิน การสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ที่เกี่ยวข้อง

1.1.2 ความครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษา การบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้และผลการเรียนรู้

1.1.3 ความต่อเนื่อง วิธีการและเครื่องมือ ได้แก่ เอกสาร หลักฐาน อ้างอิง การตรวจสอบหลักฐาน ข้อมูล เช่น

1.1.3.1 คำสั่งโรงเรียน

1.1.3.2 บันทึกการมอบหมายงาน

1.1.3.3 ปฏิทินการปฏิบัติงาน

1.1.3.4 บันทึกการประชุม

1.1.3.5 ระเบียบสถานศึกษาว่าด้วยการประเมินผล

1.1.3.6 แผนการจัดการเรียนรู้

1.1.3.7 รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีหรือรายงานประจำปี

1.1.3.8 บันทึกการสอนซ่อมเสริม

1.1.3.9 บันทึกผลหลังการสอนหรือบันทึกผลการประเมิน

1.1.3.10 เครื่องมือ และวิธีการ

1.2 ดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาขอบเขตและวิธีการประเมิน

1.2.1 การดำเนินการประเมิน วิธีการประเมิน การสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ที่เกี่ยวข้อง

1.2.2 ความครอบคลุมตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

1.2.3 วิธีการหรือเครื่องมือ

1.2.4 การมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

เอกสาร หลักฐาน อ้างอิง การตรวจสอบหลักฐาน ข้อมูล เช่น คำสั่งโรงเรียน บันทึกการมอบหมายงาน ปฏิทินการปฏิบัติงาน บันทึกการประชุม แผนการประเมินผล เครื่องมือ

การประเมินคุณภาพ กรอบการประเมินคุณภาพ คู่มือการประเมินคุณภาพ รายงานการประเมินผล
โครงการบัณฑิตการพิเศษ แผนการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน หนังสือเชิญประชุม รายงานคุณภาพ
การศึกษาประจำปีหรือรายงานประจำปี

2. มีการแจ้งผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.1 แจ้งผลการประเมินให้ผู้เรียนทราบ แจ้งผู้ปกครองเป็นลายลักษณ์อักษร

มีการให้คำแนะนำผู้เรียน จากผลการประเมิน และประชาสัมพันธ์ผลการประเมินสู่ชุมชน

ขอบเขตวิธีการประเมิน

2.1.1 การดำเนินการประเมิน วิธีการประเมิน การสัมภาษณ์ผู้บริหาร

สถานศึกษา ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ที่เกี่ยวข้อง

2.1.2 ความครอบคลุมในการประเมินผลสัมฤทธิ์

2.1.3 ความต่อเนื่อง วิธีการ เครื่องมือ

2.1.4 การมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

เอกสาร หลักฐาน อ้างอิง การตรวจสอบหลักฐานข้อมูล เช่น คำสั่งโรงเรียน บันทึกร
การประชุม ปฏิทินการปฏิบัติงาน เอกสารรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนรายบุคคล (ป.พ.6)
เอกสารระเบียบสะสม (ป.พ. 8) รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีหรือรายงานประจำปี (๗๗)

9.4 แนวทางการวัดผลประเมินผล

การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ให้ผู้สอนใช้พัฒนา
คุณภาพผู้เรียน เพราะจะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่แสดงการพัฒนาความก้าวหน้า และความ
สำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน รวมทั้งข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการ
พัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ สถานศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบจัดการศึกษา จะต้องทำ
หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการศึกษา เพื่อให้บุคลากรที่
เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติร่วมกัน และเป็นไปมาตรฐานเดียวกัน สถานศึกษาต้องมีผลการเรียนรู้ของ
ผู้เรียนจากการวัดและประเมินผลทั้งในระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา
และระดับชาติ ตลอดจนการประเมินภายนอก เพื่อใช้เป็นข้อมูลสร้างความมั่นใจเกี่ยวกับคุณภาพของ
ผู้เรียน แก่ผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

9.5 การวัดประเมินผลระดับชั้นเรียน

การวัดประเมินผลระดับชั้นเรียน มีจุดมุ่งหมายสำคัญของการประเมิน
ระดับชั้นเรียน เพื่อมุ่งหาคำตอบว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าทั้งด้าน ความรู้ ทักษะ กระบวนการ
คุณธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ เป็นผลเนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือไม่เพียงใด
การวัดและประเมินผลจึงต้องใช้วิธีการที่หลากหลายเน้นการปฏิบัติให้สอดคล้องและเหมาะสมกับ

สาระการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยประเมินความประพฤติ พฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และ ผลงานจากโครงการหรือเพิ่มสะสมผลงาน ผู้ใช้ผลการประเมินในระดับชั้นเรียนที่สำคัญ คือ ผู้เรียนผู้สอนและพ่อแม่ ผู้ปกครอง จำเป็นต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วิธีการ และ ค้นหาข้อมูลเกณฑ์ต่าง ๆ ที่จะทำให้สะท้อนให้เห็นภาพสัมฤทธิ์ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียนจะทราบระดับความก้าวหน้าความสำเร็จของตนเอง ครูผู้สอนจะเข้าใจ ความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน แต่ละกลุ่มสามารถให้ระดับคะแนนหรือจัดกลุ่มผู้เรียน รวมทั้งประเมินผลการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนของตนเองได้ ขณะที่พ่อแม่ ผู้ปกครอง จะได้ทราบความสำเร็จของผู้เรียนสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์การประเมิน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ สถานศึกษา

9.6 การประเมินผลระดับสถานศึกษา

เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าด้านการเรียนรู้เป็นรายชั้นปี และ ช่วงชั้น สถานศึกษานำข้อมูลที่ได้นี้ไปใช้เป็นแนวทางใน การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน และคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้ รวมทั้งนำผล การประเมินรายช่วงชั้น ไปพิจารณาตัดสินการเลื่อนช่วงชั้น กรณีผู้เรียนไม่ผ่านมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระต่าง ๆ สถานศึกษาต้องจัดให้มีการเรียนการสอนซ่อมเสริม และการจัดให้มีการประเมินผลการเรียนด้วย

9.7 การประเมินคุณภาพระดับชาติ

สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียนปีสุดท้ายของแต่ละช่วงชั้น ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้เข้ารับการประเมิน คุณภาพระดับชาติ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สำคัญ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ภาษาอังกฤษและกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ ตามที่ กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ข้อมูลที่ได้จากการประเมิน จะนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของ ผู้เรียน และคุณภาพการจัดการศึกษา

9.8 เกณฑ์การผ่านช่วงชั้นและการจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งใช้เวลา 12 ปี ผู้เรียน สามารถจบการศึกษา 2 ช่วง คือจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ถือว่าจบการศึกษาภาคบังคับ และจบชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 เรียกว่าจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้เรียนผ่านการศึกษาแต่ละช่วงชั้นตามเกณฑ์ ดังนี้

เกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 1, 2, และ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4-6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ต้องผ่านเกณฑ์แต่ละเกณฑ์ ดังนี้

1. ผู้เรียนต้องเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม และได้รับผลการตัดสิน การเรียนให้ได้ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

2. ผู้เรียนต้องผ่านการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์ เขียน

3. ผู้เรียนต้องผ่านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเกณฑ์

4. ผู้เรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและผ่านการประเมินตามเกณฑ์

เกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ต้องผ่านเกณฑ์ แต่ละเกณฑ์ ดังนี้

1. ผู้เรียนต้องเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม และได้รับหน่วยกิตครบ

ตามหลักสูตร และได้รับการตัดสินผลการเรียนให้ได้ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

2. ผู้เรียนต้องผ่านการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์ เขียน

3. ผู้เรียนต้องผ่านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเกณฑ์

4. ผู้เรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและผ่านการประเมินตามเกณฑ์

9.9 การตัดสินผลการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ

1. การตัดสินผลการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้รายปี

1.1 ผู้สอนทำการวัดและประเมินผู้เรียนเป็นรายวิชา ครอบคลุมผลการ เรียนรู้ที่คาดหวังรายปีด้วยวิธีการที่หลากหลาย ให้ได้ผลการประเมินตามความสามารถที่แท้จริง ของผู้เรียน โดยทำการวัดและประเมินไปพร้อมกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การสังเกตพัฒนาการและความประพฤติของผู้เรียน การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบหลังการเรียน ซึ่งผู้สอนต้องนำวัดกรรมการวัดผลและประเมินผล ทางเลือกใหม่ เช่น การประเมินสภาพจริง การประเมินการปฏิบัติงาน การประเมินจากโครงการงาน และการ ประเมินจากแฟ้มสะสมงาน ไปใช้ในการประเมินผลการเรียนควบคู่ไปกับการใช้แบบทดสอบแบบ ต่างๆ และต้องให้ความสำคัญกับการประเมินระหว่างเรียนมากกว่าการประเมินผลปลายปี กำหนดเกณฑ์การประเมินให้ระดับผลการเรียน โรงเรียนกำหนดเกณฑ์การประเมินให้ระดับ คุณภาพผลการเรียนเป็นรายวิชา ซึ่งสามารถอธิบายผลการตัดสินว่าผู้เรียนต้องมีความรู้ ทักษะและ คุณลักษณะ โดยรวม

1.2 ประเมินระดับผลการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้รายปีตามเกณฑ์ประเมิน ให้ระดับผลการเรียนตามที่โรงเรียนกำหนด กรณีที่ผู้เรียนมีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ให้ ดำเนินการซ่อมเสริม ปรับปรุง แก้ไขผู้เรียนด้วยวิธีการที่มีประสิทธิภาพ จนผู้เรียนสามารถผ่าน เกณฑ์การประเมินผลการเรียนที่คาดหวังรายปีครบทุกสาระการเรียนรู้ โรงเรียนต้องดำเนินการให้ เสร็จสิ้นในภาคเรียนต่อไปและให้ระดับผลการเรียนใหม่ ตามเงื่อนไขที่โรงเรียนกำหนด

2. การตัดสินการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น

ผู้เรียนต้องเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม ครบทุกรายวิชาตลอดช่วงชั้น ตามโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา และได้รับการตัดสินผลการเรียนให้ “ผ่าน” ทุกรายวิชา จะถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินกลุ่มสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น

9.10 การประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียน

1. คณะกรรมการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียน กำหนดแนวทางการประเมิน การอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียน ซึ่งสามารถดำเนินการได้หลากหลาย

1.1 ผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้กำหนดการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียน เป็นผลการเรียนรู้แยกต่างหากจากผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี และบันทึกข้อมูลของผลการเรียนรู้ เพื่อส่งต่อให้คณะกรรมการการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียน เป็นผู้ประเมินและตัดสิน

1.2 ผู้สอนหรือคณะกรรมการการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียน มอบหมายให้ ผู้เรียนไปศึกษาค้นคว้าเรื่องใดเรื่องหนึ่งด้วยตนเอง หรือให้ทำโครงการหรือเลือกชิ้นงานที่สะท้อนถึงการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนแล้วส่งข้อมูลให้คณะกรรมการการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนเป็นผู้ประเมินและตัดสิน

2. กำหนดเกณฑ์สำหรับตัดสิน และเกณฑ์สำหรับประเมินให้ระดับคุณภาพการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียน

3. ดำเนินการประเมิน คณะกรรมการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียน ของโรงเรียน รวบรวมผลการประเมินความสามารถในการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนของผู้เรียนแต่ละคนจากผู้ประเมินที่ได้รับมอบหมายและตัดสินความสามารถของผู้เรียนตามแนวทางและเกณฑ์ที่กำหนดในทุกภาคเรียน ส่งผลการประเมินให้ครูที่ปรึกษานำไปแจ้งให้ผู้เรียนทราบ

4. ประเมินผลการผ่านช่วงชั้น คณะกรรมการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนของโรงเรียนจะพิจารณาผลการพัฒนาความสามารถในการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียนของผู้เรียนเพื่อตัดสินการผ่านช่วงชั้น โดยพิจารณาจากผลการประเมินผู้เรียนในภาคเรียนสุดท้าย และการพัฒนาความสามารถในการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนของผู้เรียน จากบันทึกผลการประเมินตลอดช่วงชั้น ผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ได้รับการพิจารณาให้ผ่านช่วงชั้น ร่วมกับเกณฑ์มาตรฐานอื่นๆ ผู้เรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินจะได้รับการซ่อมเสริมตามที่ โรงเรียนกำหนดแล้วประเมินใหม่ เมื่อซ่อมผ่านแล้วจึงจะได้รับการพิจารณาให้ผ่านช่วงชั้น

9.11 การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียน

การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผู้เรียนทุกคน จะได้รับการประเมินตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด จึงจะได้รับการพิจารณาให้ผ่านช่วงชั้น การประเมินดังกล่าวเป็นการพัฒนา

ผู้เรียนเพิ่มเติมจากคุณลักษณะที่กำหนดในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกกลุ่ม เพื่อสร้างเอกลักษณ์เกี่ยวกับ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข การประเมินทำในรูปของคณะกรรมการ และต้องกำหนดมาตรฐานคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของโรงเรียน แนวดำเนินการมีดังนี้

1. การประเมินผู้เรียนเบื้องต้น บุคลากรทั้งหมดของโรงเรียน และผู้เกี่ยวข้อง ดำเนินการประเมินผู้เรียนอย่างต่อเนื่องตามแนวทางที่โรงเรียนกำหนด ซึ่งมีหลากหลายวิธี
2. การประมวลผล คณะกรรมการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียน รวบรวมผลการประเมินจากผู้ประเมินทุกฝ่ายมาพิจารณา สรุปผลเป็นรายปี เพื่อวินิจฉัย แบ่ง พฤติกรรมของผู้เรียนเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

“ดีเยี่ยม” มีพฤติกรรมสูงกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด

“ดี” มีพฤติกรรมตามเกณฑ์ขั้นต่ำที่โรงเรียนกำหนด

“ปรับปรุง” มีพฤติกรรมบางประการที่ต้องปรับปรุง

3. การแจ้งผลและบันทึก คณะกรรมการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียน แจ้งผลการสรุปผลการประเมินรายปี ให้ครูที่ปรึกษานำไปแจ้งให้ผู้เรียนทราบ และ ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขผู้เรียนในลักษณะที่มีผลการประเมิน “ควรปรับปรุง” พร้อมทั้งบันทึกผลการประเมินแต่ละครั้งอย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาจบันทึกเป็นเส้นการพัฒนา

4. การสรุปผลการประเมินช่วงชั้น เมื่อจบช่วงชั้นคณะกรรมการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียน จะพิจารณาดัดสินผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เพื่อการผ่านช่วงชั้น โดยพิจารณาจากผลการประเมินผู้เรียนในภาคเรียนสุดท้าย และแนวการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์แต่ละประการของผู้เรียนจากบันทึกผลการประเมินที่ผ่านมาตลอดช่วงชั้น คุณลักษณะที่ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกคุณลักษณะ จะได้รับการพิจารณาให้ผ่านช่วงชั้นร่วมกับ เกณฑ์การผ่านช่วงชั้นอื่น ๆ ผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินในคุณลักษณะอันพึงประสงค์ประการใดประการหนึ่ง จะยังไม่ได้รับการพิจารณาให้ผ่านช่วงชั้น ต้องปฏิบัติกิจกรรมคุณความดีตามแนวทางที่โรงเรียนกำหนดให้ครบถ้วนก่อน จึงจะได้รับการพิจารณาให้ผ่านช่วงชั้นต่อไปได้

9.12 การประเมินการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการของ ผู้เรียน ตามมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้ครบถ้วนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และเป็นเงื่อนไข สำคัญของ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ผู้เรียนทุกคนจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมให้ครบถ้วน และผ่าน การประเมินตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด จึงจะได้พิจารณาดัดสินให้ผ่านช่วงชั้น การประเมิน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

1. การประเมินผู้เรียนในการปฏิบัติกิจกรรม ผู้รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแต่ละกิจกรรมและผู้เกี่ยวข้องดำเนินการประเมินการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียนตามจุดประสงค์ของกิจกรรมอย่างต่อเนื่องตลอดช่วงเวลาของการจัดกิจกรรม โดยรวบรวมจากบันทึกการเข้าร่วมและผลการปฏิบัติกิจกรรม และตัดสินผลการเข้าร่วมกิจกรรมเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาของการปฏิบัติกิจกรรม

2. การตัดสินผลการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ให้ประเมินและตัดสินเป็นรายกิจกรรมโดยพิจารณาจากผลการประเมินตามจุดประสงค์สำคัญของกิจกรรมกับเวลาที่เข้าร่วมกิจกรรมและตัดสินตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด

3. การแจ้งผลการประเมิน การประเมินให้ระดับผลการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ตามแนวทางที่โรงเรียนกำหนด เมื่อให้ระดับการเข้าร่วมกิจกรรมแต่ละกิจกรรมแล้ว ควรแจ้งผลการประเมินให้ฝ่ายทะเบียนของโรงเรียนบันทึกผลการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแต่ละคนสะสมไว้เป็นหลักฐาน

4. การสรุปผลการประเมินผ่านช่วงชั้น เมื่อจบช่วงชั้น นายทะเบียนจะรวบรวมผลการเข้าร่วม กิจกรรมของผู้เรียนแต่ละคนตลอดช่วงชั้น ผู้เรียนที่มีผลการประเมินการเข้าร่วมกิจกรรมได้ครบตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด จะได้รับการพิจารณาให้ผ่านช่วงชั้นร่วมกับเกณฑ์มาตรฐานการผ่านช่วงชั้น ผู้เรียนที่มีผลการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไม่ครบตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนต่อไปให้ครบตามเกณฑ์ จึงจะได้รับการพิจารณาให้ผ่านช่วงชั้น

การซ่อมเสริม

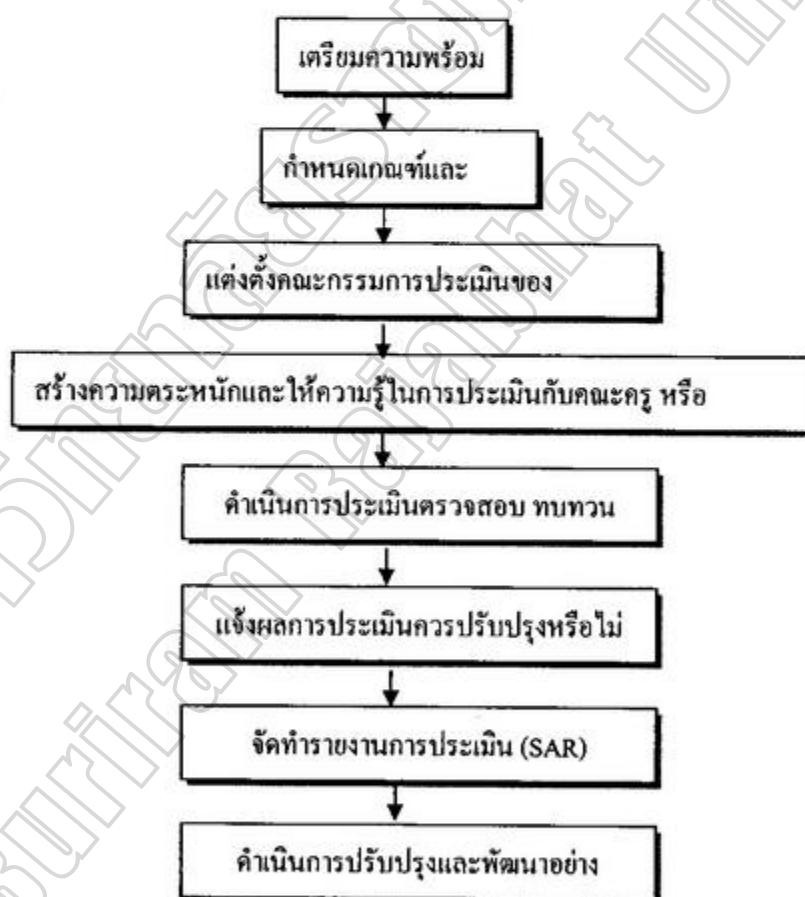
1. ผู้เรียนมีผลการประเมินผลการเรียนสาระการเรียนรู้ไม่ครบถ้วนทุกรายวิชา ตามโครงสร้างหลักสูตรของ โรงเรียน จะต้องแก้ไข ซ่อมเสริมรายวิชาที่ยังไม่ผ่านการประเมิน หรือเรียนซ้ำรายวิชานั้นให้ได้ก่อน ส่วนผู้เรียนที่ยังเรียนไม่ครบรายวิชา ต้องเรียนต่อให้ได้ครบทุกรายวิชา

2. ผู้เรียนที่มีผลการประเมินการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ไม่ครบถ้วนตามโครงสร้างหลักสูตรของโรงเรียน จะต้องแก้ไขซ่อมเสริมกิจกรรมที่ไม่ผ่านการประเมิน หรือปฏิบัติกิจกรรมนั้นซ้ำ จนมีผลการประเมินผ่านกิจกรรม ส่วนผู้เรียนที่ยังปฏิบัติกิจกรรม ไม่ครบถ้วนต้องสมัครเข้าร่วมกิจกรรมต่อให้ครบตาม โครงสร้างหลักสูตรของโรงเรียน

3. ผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมินความสามารถ การอ่านคิด วิเคราะห์และเขียน หรือไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินในภาคเรียนสุดท้าย ให้ทำการซ่อมเสริมในส่วนที่บกพร่องตามแนวทางที่โรงเรียนกำหนด

4. ผู้เรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ประการใดประการหนึ่งในภาคเรียนสุดท้าย ให้ผู้เรียนเข้ารับการอบรมและปฏิบัติกิจกรรมคุณความดีชดเชยที่โรงเรียนกำหนดครบถ้วน

การประเมินตนเอง เป็นการดำเนินการประเมินตนเองตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พ.ศ. 2546 ซึ่งโรงเรียนจะต้องดำเนินการในทุกปีการศึกษา โรงเรียนสามารถดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้ (กรมวิชาการ. 2545 : 38)

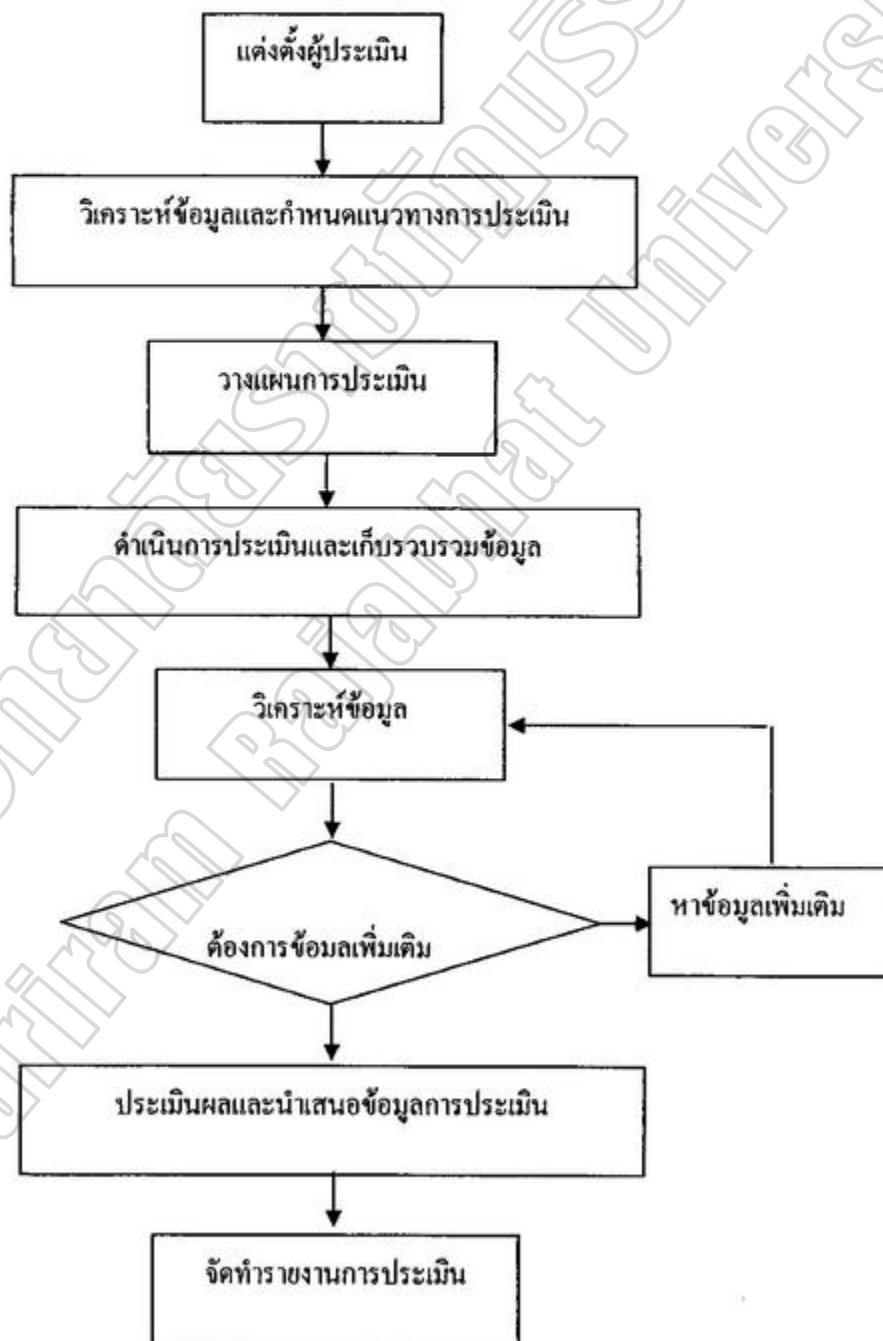

ภาพประกอบที่ 8 ลำดับขั้นตอนการประเมินตนเองของสถานศึกษา

9.13 การประเมิน โดยหน่วยงานต้นสังกัด

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา พ.ศ. 2546 ข้อ 13 ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการตรวจสอบและทบทวน

คุณภาพการศึกษาอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุก 3 ปี และรายงานให้สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดทราบ ดังนั้นหน่วยงานต้นสังกัดจึงต้องดำเนินการตรวจสอบและทบทวน ซึ่งมีลำดับขั้นตอนตามภาพประกอบที่ 9 (กรมวิชาการ. 2545 : 40)

ภาพประกอบที่ 9 ลำดับขั้นตอนการประเมินโดยหน่วยงานต้นสังกัด

10. การจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา จัดทำขึ้นเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 48 ซึ่งว่าด้วยการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและสาธารณชนและรองรับการประกันคุณภาพภายนอกโดยให้สถานศึกษาจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี โดยระบุความสำเร็จของเป้าหมายที่กำหนดในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา จัดให้ผู้เรียนทุกคนในทุกระดับช่วงชั้น ที่หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดให้มีการประเมิน กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สำคัญ และคุณลักษณะที่สำคัญด้วยเครื่องมือมาตรฐานเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชน

10.1 วัตถุประสงค์ของการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา

1. เพื่อแสดงความรับผิดชอบในผลการจัดการศึกษาตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาต่อหน่วยงานต้นสังกัด สาธารณชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อสิ้นปีการศึกษา
2. เพื่อให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาในปีต่อไป
3. เพื่อให้สถานศึกษามีข้อมูลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมในการรองรับการประเมินและรับรองมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)
 - ขั้นตอนการดำเนินการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี มีดังนี้
 1. กำหนดเป้าหมายผู้รับรายงาน วางแผนการจัดทำรายงานและกำหนดรูปแบบการรายงาน ซึ่งประเด็นการกำหนดจะเป็นไปตามนโยบายหรือแนวทางการปฏิบัติของสถานศึกษาดังนี้
 - 1.1 กลุ่มเป้าหมายผู้รับรายงานให้เป็นไปตามมาตรา 48 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งประกอบด้วย
 - 1.1.1 ผู้บริหารและกรรมการสถานศึกษา
 - 1.1.2 นักเรียน
 - 1.1.3 ผู้ปกครอง
 - 1.1.4 ชุมชน
 - 1.1.5 หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชน
 - 1.2 วางแผนการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ในเรื่องเกี่ยวกับ

การกำหนดช่วงเวลาจัดทำรายละเอียดการรายงาน ตลอดจนการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ

1.3 กำหนดรูปแบบการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

2. แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำรายงานผลคุณภาพการศึกษาประจำปี สถานศึกษา แต่งตั้งคณะทำงานจากบุคคลผู้รับผิดชอบ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วย

2.1 ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ หัวหน้าแผนงานงานวิชาการของสถานศึกษา

2.2 บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

3. รวบรวม วิเคราะห์ แปลผลและนำเสนอข้อมูลผลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาในรอบปี ดังนี้

3.1 รวบรวมข้อมูลสารสนเทศการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และแผนปฏิบัติงานประจำปี รวมทั้งนโยบายเร่งด่วน/พิเศษ ของหน่วยงานต้นสังกัดและกระทรวงศึกษาธิการ ที่ครอบคลุมผลการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษา ผลการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน โดยแบบวัดมาตรฐาน ซึ่งสถานศึกษาเก็บไว้ในระบบสารสนเทศ

3.2 ออกแบบการนำเสนอรายงาน ตามสาระสำคัญให้ครอบคลุมการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาในรอบปี

3.3 เขียนรายงานคุณภาพสถานศึกษาประจำปี โดยนำเสนอสภาพการดำเนินงานและสรุปผลการดำเนินงานพร้อมแนวทางการพัฒนาในปีการศึกษาต่อไป

4. เขียนรายงานและจัดทำเอกสารรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

5. นำเสนอคณะผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบ

6. เผยแพร่สู่กลุ่มเป้าหมายผู้รับรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา

7. ติดตามผลและรับข้อมูลย้อนกลับจากกลุ่มเป้าหมายผู้รับรายงาน ซึ่งได้แก่

นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานต้นสังกัด และสาธารณชน เพื่อรับทราบความคิดเห็น ความพึงพอใจและข้อเสนอแนะที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนและนำผลไปเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป

10.2 แนวทางการเขียนรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประจำปีของ สถานศึกษา

ในการเขียนรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประจำปีของสถานศึกษา
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2547 : 1-2) ได้เสนอแนวทางการจัดทำ ดังนี้

1. รูปแบบการจัดทำรายงาน

1.1 รูปแบบของรายงานสถานศึกษาสามารถออกแบบเองได้ตามความ
เหมาะสม แต่ควรคำนึงถึงความประหยัด

1.2 สารระสำคัญในรายงาน ควรเขียนด้วยภาษาที่อ่านเข้าใจง่าย กระชับ
นำเสนอ ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยอาจทำแผนภูมิ แผนภาพ กราฟ หรือตารางนำเสนอ
เพื่อให้เห็นภาพที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

1.3 ความยาวของรายงาน ประมาณ 30-40 หน้า

1.4 หากมีข้อมูลที่สถานศึกษาคิดว่าจำเป็นต่อการประเมินคุณภาพภายนอก
ให้เพิ่มเติมไว้ที่ภาคผนวก

2. สารสำคัญของรายงาน

2.1 ปก

2.2 คำนำ

2.3 บทที่ 1 ข้อมูลและสภาพทั่วไป

2.3.1 ข้อมูลทั่วไป

2.3.2 ข้อมูลนักเรียน

2.3.3 ข้อมูลครูและบุคลากร

2.3.4 สภาพชุมชนโดยรวม

2.3.5 แหล่งเรียนรู้และการใช้

2.3.6 โครงสร้างหลักสูตร

2.3.7 วิธีการบริหารจัดการ

2.3.8 ผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา

2.4 บทที่ 2 แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2.4.1 เป้าหมายการพัฒนา/มาตรฐานระดับสถานศึกษา

2.4.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนา

2.4.3 แผนพัฒนาในช่วงเวลาที่กำหนด

2.4.4 กิจกรรม/โครงการที่ดำเนินการ

2.4.5 ตัวชี้วัดความสำเร็จตามโครงการ

2.5 บทที่ 3 ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2.5.1 ด้านคุณภาพผู้เรียน

2.5.2 ด้านคุณภาพการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

2.5.3 ด้านพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทรัพยากร และบุคลากร

2.5.4 ด้านการพัฒนาความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน

2.5.5 ด้านโครงการ/กิจกรรมพิเศษตามนโยบายของ

กระทรวงศึกษาธิการ หรือหน่วยงานต้นสังกัด

2.6 บทที่ 4 สรุปผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2.6.1 สรุปผลการดำเนินงานในภาพรวม

2.6.2 ผลสำเร็จที่เป็นจุดเด่น และจุดควรพัฒนา

2.6.3 แนวทางการพัฒนาในอนาคต

2.6.4 ความต้องการช่วยเหลือจากหน่วยงานต้นสังกัด

2.7 บรรณานุกรม (ถ้ามี)

2.8 ภาคผนวก (ถ้ามี)

11. การผุดงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

เป็นกลไกส่วนหนึ่งของระบบประกันคุณภาพภายใน เพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อ
การส่งเสริม พัฒนา และประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานของระบบประกันคุณภาพ

การกำกับ ติดตาม ประเมิน และการผุดงระบบประกันคุณภาพ เป็นกลไกซึ่งเป็น
ส่วนหนึ่งของระบบ มีหลักในการใช้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อการส่งเสริมการพัฒนา และประเมิน
ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดย
หน่วยงานสำคัญที่ทำหน้าที่กำกับ ติดตาม ประเมิน และผุดงระบบประกันคุณภาพ ได้แก่
หน่วยงานต้นสังกัดเพื่อให้งานการพัฒนาการศึกษาเป็นกรรมกรพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สำนักนิเทศ
และพัฒนามาตรฐานการศึกษา ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
(กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 48-51) ได้ให้แนวทางการดำเนินการ ดังนี้

11.1 การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา

การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการ
เสนอผลงานการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและ
สาธารณชนรับทราบว่า สถานภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาในแต่ละเขตพื้นที่อยู่ที่ระดับใด

เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการตัดสินใจเสริมจุดเด่น และแก้ไขจุดด้อยของสถานศึกษาได้ตรงจุด และเพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องร่วมมือกันพัฒนาสถานศึกษาในความรับผิดชอบอย่างมีประสิทธิภาพ

11.2 สารสำคัญในการเผยแพร่

1. ความคิดรวบยอดของการประกันคุณภาพการศึกษา
2. ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาและกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา
3. วิธีดำเนินการของสถานศึกษา หรือเขตพื้นที่การศึกษา
4. ผลการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา หรือเขตพื้นที่การศึกษาตามประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

- 4.1 สรุปผลรวมของคุณภาพของสถานศึกษา หรือในเขตพื้นที่ด้าน
 - 4.1.1 คุณภาพผู้เรียน
 - 4.1.2 คุณภาพของครู
 - 4.1.3 คุณภาพผู้บริหารสถานศึกษา
 - 4.1.4 การดำเนินการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาของ

สถานศึกษา

- 4.2 ข้อมูลสถานศึกษาโดยรวม
- 4.3 นโยบายของสถานศึกษา หรือเขตพื้นที่การศึกษา
- 4.4 เป้าหมายของการจัดการศึกษา หรือเขตพื้นที่การศึกษา
- 4.5 จุดเน้นของสถานศึกษา หรือเขตพื้นที่การศึกษา
- 4.6 ผลการดำเนินงานของสถานศึกษา หรือเขตพื้นที่การศึกษา
- 4.7 จุดเด่น จุดด้อยของสถานศึกษา หรือเขตพื้นที่การศึกษา
- 4.8 สรุปผลและข้อเสนอแนะ

11.3 แนวทางการประชาสัมพันธ์

1. การจัดทำสื่อและเอกสารเผยแพร่

1.1 วางแผนการประชาสัมพันธ์ในเรื่องนโยบาย เป้าหมาย และจุดเน้นของสถานศึกษา หรือของเขตพื้นที่การศึกษา ให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทราบอย่างทั่วถึง โดยอาจทำป้ายประชาสัมพันธ์หน้าสถานศึกษา หรือสำนักงาน หรือในสถานที่ที่เหมาะสม

1.2 จัดทำวิดิทัศน์เรื่องการประกันคุณภาพของสถานศึกษา หรือเขตพื้นที่

การศึกษา

1.3 จัดทำเอกสารสรุปผลการดำเนินการ

2. การจัดกิจกรรมแสดงผลการดำเนินการของสถานศึกษา หรือเขตพื้นที่

การศึกษา

- 2.1 การจัดเวทีวิชาการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กิจกรรมเด่นๆ ของสถานศึกษา
- 2.2 จัดประชุมแสดงความคิดเห็น โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม
- 2.3 จัดนิทรรศการแสดงผลงานดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของ

สถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา

- 2.4 จัดกลุ่มอันดับคุณภาพของสถานศึกษา โดยเขตพื้นที่การศึกษา
- 2.5 จัดการประกวดหรือแข่งขันความสามารถของผู้เรียนในเขตพื้นที่

การศึกษาตาม โอกาสที่เหมาะสม ฯลฯ

3. การประชาสัมพันธ์โดยใช้สื่อมวลชนในท้องถิ่น

- 3.1 จัดรายการทางสถานีวิทยุท้องถิ่น
- 3.2 เผยแพร่การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในหนังสือพิมพ์

ท้องถิ่น การช่วยเหลือแนะนำสถานศึกษาในการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

- 3.2.1 ร่วมคิดและวางแผนประชาสัมพันธ์
- 3.2.2 ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบ

แนะนำช่วยเหลือและสนับสนุนให้สถานศึกษาเผยแพร่การดำเนินการประชาสัมพันธ์ด้วยตนเอง เช่น ชุมชนและคณะกรรมการร่วมกันกำหนดนโยบายในการประกันคุณภาพการศึกษา แจกนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาให้บุคลากรในสถานศึกษาทราบอย่างทั่วถึง

- 3.2.3 จัดทำสื่อและเอกสารในการประชาสัมพันธ์ จัดทำป้าย

ประชาสัมพันธ์ในบริเวณสถานศึกษาและหน้าสถานศึกษาตามความเหมาะสม จัดทำเอกสารแผ่นพับหรือวารสารสรุปกิจกรรมดีเด่นของสถานศึกษา

- 3.2.4 จัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนรับทราบ เรื่องเขต

บริการของสถานศึกษา

- 3.2.5 จัดประกวดแข่งขันความสามารถของผู้เรียนใน โอกาสต่างๆ

และ เชิญผู้ปกครองร่วมกิจกรรม

- 3.2.6 จัดนิทรรศการแสดงผลงานของสถานศึกษา โดยให้ผู้เรียน

นำเสนอผลงานและเชิญผู้ปกครอง ชุมชนมาร่วมกิจกรรม

3.2.7 สํารวจแหล่งเรียนรู้ในชุมชน เชิญวิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้ นำนักเรียนไปศึกษาดูงาน หรือฝึกปฏิบัติในสถานศึกษาที่อยู่ใกล้สถานศึกษา

3.2.8 เสนอผลการประกันคุณภาพให้ผู้อื่นรับรู้ด้วยวิธีการที่น่าคน่าสนใจ ร่วมกันภาคภูมิใจในผลงาน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

เนื่องจากการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นเรื่องปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องอยู่ในระหว่างการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงยังมีผู้ศึกษาวิจัยในเรื่องนี้ไม่มากนัก ผู้วิจัยจึงขอนำเสนองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

จิรศักดิ์ จันทร์โชติช่วง (2538 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่องการปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์มาตรฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์มาตรฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 ผลการวิจัยพบว่าการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 รวมทุกด้านอยู่ในเกณฑ์มากและเป็นรายด้านพบว่ามี การปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์มากเช่นเดียวกันและยังมีด้านที่ควรเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติโดยเฉพาะอย่างยิ่งงานด้าน โรงเรียนกับชุมชน

จิรัส นองมาก (2538 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการรับรองมาตรฐานคุณภาพโรงเรียน เอกชนด้านแนวทางการพัฒนาเพื่อเสริมบทบาทแบ่งเบาภาระของรัฐ พบว่า การพัฒนาโรงเรียน เอกชนให้เป็นที่มั่นใจของผู้ปกครองและรัฐบาลที่ให้การสนับสนุน ได้อย่างแท้จริงนั้นต้องดำเนินการ ในลักษณะของการรับเอามาตรฐานคุณภาพการจัดการศึกษาตามแนวทางของสากลซึ่งแยกเป็น 2 ส่วน คือ

1. การกำหนดคุณลักษณะของโรงเรียนที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับให้ชัดเจนด้วยการ กำหนดองค์ประกอบเป็นกรอบดำเนินงาน แล้วมากำหนดมาตรฐานและตัวชี้วัดเพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้ เข้าใจตรงกับเห็นภาพที่ชัดเจนเป็นรูปธรรมในการปฏิบัติงานทีละเรื่อง

2. การประเมินและพัฒนาเพื่อดำเนินงานให้บรรลุคุณลักษณะที่พึงประสงค์เน้นการ ปฏิบัติโดยอาศัยหลักของการวิจัยและพัฒนาเพื่อตรวจสอบข้อบกพร่องของ โรงเรียนเมื่อดำเนินการ ไประยะหนึ่งก็มีการประเมินเพื่อนำผลไปปรับปรุงเป็นวงจรใหม่ต่อไปเรื่อย ๆ ที่จัดกระทำโดยบุคคล

หลายกลุ่ม คือการประเมินตนเอง การประเมินโดยคณะกรรมการตรวจเยี่ยม การประเมินจาก คณะกรรมการรับรองมาตรฐาน

จ่านง ชาญชัยธรรม และคนอื่น ๆ (2540 : 48 – 49) ได้ศึกษาความพร้อมในการประกัน คุณภาพเพื่อขอรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ในโรงเรียนเทคโนโลยีภาคเหนือ ตามเกณฑ์ มาตรฐาน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน พบว่าในภาพรวมแนวปฏิบัติทั้ง 8 ประการ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร คณะกรรมการอำนวยการโรงเรียน ครู อาจารย์และเจ้าหน้าที่ ตระหนัก เข้าใจ ในการมีส่วนร่วมบริหารโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาและตามเกณฑ์และตัวชี้คุณภาพ 7 ปัจจัย อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร คณะกรรมการอำนวยการโรงเรียน ครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่เข้าใจในเรื่องการประกันคุณภาพ การศึกษาคือ หรือมีความเข้าใจว่าความพร้อมของโรงเรียนในการปฏิบัติตามปัจจัยทั้ง 7 น่าจะถึง เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษาของคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

ทวีป พึ่งคราม และคนอื่น ๆ (2540 : 77) ได้ศึกษาการประกันคุณภาพการบริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตาก พบว่าสภาพการบริหารตาม แนวทางการประกันคุณภาพการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

บุญส่ง เอ็งสุโสภณ และคนอื่น ๆ (2540 : 65) ได้ศึกษาความพร้อมและปัญหาในการ นำโรงเรียนเข้าสู่การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครสวรรค์ พบว่ามีการเตรียมการเพื่อเข้าสู่ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามนโยบาย กระทรวงศึกษาธิการ ร้อยละ 71.88 ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

สยาม สุ่มงาม (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยกระบวนการดำเนินงาน ปัญหาและ แนวทางการแก้ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนนำร่อง สำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี พบว่า ปัญหาในการดำเนินงานคือ ปัญหาการถ่ายทอดและการ ดำเนินการของศึกษานิเทศก์ ในการนำความรู้ไปถ่ายทอดของศึกษานิเทศก์ให้กับผู้บริหาร โรงเรียน ส่วนใหญ่ใช้วิธีการผนวกในงานปกติ คือ การประชุมผู้บริหารประจำเดือน น้อยแห่งที่ใช้การ ฝึกอบรมพิเศษทำให้ผู้บริหารบางคนได้รับความรู้ไม่ชัดเจนเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา พร้อมทั้งงบประมาณ ไม่ได้จัดสรรให้สอดคล้องกับโครงการประกันคุณภาพการศึกษา

วิชัย ศรีเล็ก (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อการ ประกันคุณภาพการศึกษา โดยใช้ระบบบริหาร ISO 9000 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรม สามัญศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ทั้งผู้บริหารและครูมีความรู้เกี่ยวกับระบบ ISO 9000 อยู่ในระดับ ปานกลาง ส่วนความคิดเห็นที่มีต่อสภาพปัจจุบันในโรงเรียน ความพร้อมและความเป็นไปได้ใน การนำระบบบริหาร ISO 9000 มาใช้ในโรงเรียน ผู้บริหารมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ครู

วิชาการมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบบริหาร ISO 9000 พบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันเมื่อจำแนกตามตำแหน่งทางราชการ อายุ และวุฒิการศึกษา แต่ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเมื่อจำแนกตามเพศและอายุการรับราชการ ผู้บริหารและครูได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม โดยมีผู้เสนอความคิดเห็นมากที่สุดว่าการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบบริหาร ISO 9000 มีผลดีคือ ทำให้โรงเรียนพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน จัดการศึกษาอย่างมีระบบ มีขั้นตอน มีกฎเกณฑ์ มีความต่อเนื่องและคุณภาพ ส่วนผลเสียคือ ทำให้การเรียนการสอนด้อยคุณภาพเพราะนำเวลาไปมุ่งเน้นกับระบบบริหาร ISO 9000 อีกทั้งสิ้นเปลืองงบประมาณ บุคลากร ทรัพยากรและเวลา

สุพัฒน์ พรหมวัง (2542 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร ผลการศึกษาพบว่า

1. ครูโดยส่วนรวมและจำแนกตามสภาพตำแหน่งและขนาดของโรงเรียน มีสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา โดยส่วนรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นผู้บริหาร โรงเรียนมีการดำเนินงานด้านการควบคุมคุณภาพการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐานอยู่ในระดับมาก
2. ครูโดยส่วนรวม จำแนกตามสภาพตำแหน่งและขนาดของโรงเรียน มีปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง
3. ครูที่มีสถานภาพตำแหน่งต่างกันและครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาไม่แตกต่างกัน

ธัญลักษณ์ น้อมนิล (2543 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่องความพร้อมในการดำเนินการประกันคุณภาพเพื่อขอรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร ความทัศนะของผู้บริหารและครูวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าโรงเรียนมีความพร้อมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อขอรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ตามแนวปฏิบัติ 8 ประการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนครูวิชาการเห็นว่ามีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง
2. ผู้บริหารมีความเห็นว่า โรงเรียนมีความพร้อมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อขอรับรองคุณภาพมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ตามเกณฑ์และตัวชี้คุณภาพ 7 ปัจจัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ครูวิชาการมีความคิดเห็นว่ามีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง

รัตนา เอี่ยมสุวรรณ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า

1. ข้าราชการครูโดยส่วนรวมและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ เห็นว่า มีการปฏิบัติงานประจำปีประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมเป็นรายด้าน 3 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง คือการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาและปรับปรุงมาตรฐานและด้านการเตรียมรับการประเมินจากองค์กรภายนอก แต่ผู้บริหารและครูเห็นว่ามีการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยส่วนรวมและเป็นรายด้าน 3 ด้านอยู่ในระดับมาก และที่เหลืออีก 3 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการศึกษาและการเตรียม ด้านการวางแผนการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการนำแผนการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ ยกเว้นผู้บริหารเห็นว่า มีการปฏิบัติงานด้านเตรียมรับการประเมินจากองค์กรภายนอกในระดับมาก

ข้าราชการที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยภาพรวมและเป็นรายด้าน 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ ด้านการศึกษาและการเตรียมการ ด้านการวางแผนการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการนำแผนการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ โดยผู้บริหารเห็นว่า มีการปฏิบัติมากกว่าผู้ช่วยฝ่ายวิชาการและครูอาจารย์

สมบูรณ์ โพธิ์ทอง (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพร้อมในการประกันคุณภาพการศึกษาตามทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร พบว่า

1. ผู้บริหาร โรงเรียนและครูมีทัศนะต่อความพร้อมของโรงเรียนประถมศึกษาในการประกันคุณภาพศึกษาด้านปัจจัยและด้านกระบวนการอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผู้บริหาร โรงเรียนและครูมีทัศนะต่อความพร้อมของโรงเรียนประถมศึกษาในการประกันคุณภาพศึกษาด้านปัจจัยและด้านกระบวนการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ผู้บริหาร โรงเรียนและครูมีทัศนะต่อความพร้อมของโรงเรียนประถมศึกษาในการประกันคุณภาพการศึกษาจำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านปัจจัยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านกระบวนการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรกมล แจ่มจันทร์ (2547 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการดำเนินการประกันคุณภาพในสถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมีการดำเนินงานด้านต่างๆ

1. ด้านการเตรียมการมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ผู้รับผิดชอบการประกันคุณภาพ จัดประชุมบุคลากรเพื่อกำหนดนโยบายและความรับผิดชอบร่วมกัน

2. ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ มีการมอบหมายงานตามความถนัด ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทำงานร่วมกัน ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
3. ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ศึกษามาตรฐาน โรงเรียนประถมศึกษาสังกัด กรุงเทพมหานคร และใช้มาตรฐานเพื่อการประเมินภายนอกของ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา พัฒนาคุณภาพของโรงเรียนจัดทำแผนปฏิบัติการ กำหนดมาตรฐานของ โรงเรียนและใช้เกณฑ์ประเมินมาตรฐานการศึกษาของ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
4. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการจัดประชุมให้เข้าใจถึง ความสำคัญของแผน กำหนดวิสัยทัศน์จากปัจจัยภายใน ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 เป็นข้อมูลในการจัดทำแผน
5. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการนำแผนไปปฏิบัติโดย การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ปฏิทินปฏิบัติงานและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้
6. ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ รับผิดชอบการประเมินตนเอง สร้างความตระหนักให้เห็นความสำคัญของการประเมิน เก็บข้อมูล โดยใช้ทั้งเครื่องมือเก็บข้อมูลและใช้ร่องรอยจากการปฏิบัติงานจริง
7. ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ผลการประเมินทำให้เห็นคุณภาพและรู้ ปัญหาและอุปสรรคของการจัดการศึกษาของ โรงเรียน ได้ชัดเจนมากขึ้น
8. ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีมีการรายงานผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ซึ่งมีการเผยแพร่และรายงานผลคุณภาพการศึกษาประจำปีให้กับสำนักการศึกษาบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้อง
9. ด้านการผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ใช้การกระตุ้นและส่งเสริมให้ ผู้ปฏิบัติงานนำข้อมูลจากสภาพการปฏิบัติงานจริงไปวิเคราะห์และวางแผนในการพัฒนาให้ดีขึ้น และบุคลากรทุกคนใน โรงเรียนมีหน้าที่ในการรักษาการดำเนินงานประกันคุณภาพของ โรงเรียน ด้านปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพในสถานศึกษาพบว่าบุคลากรในโรงเรียนไม่ชอบการ เปลี่ยนแปลง ไม่เห็นความสำคัญของข้อมูลสารสนเทศ มีชั่วโมงสอนมาก บุคลากรที่ทำหน้าที่ จัดทำแผนขาดความรู้และประสบการณ์ เวลาจำกัด ทำให้ประเมินไม่ครอบคลุมและขาดความ เข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตเนื้อหาและรายการสมรรถภาพที่จะประเมิน งบประมาณไม่เพียงพอและขาด การรวบรวมข้อมูลเพื่อประกอบการเขียนรายงาน ปัญหาสำคัญที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงาน ประกันคุณภาพในโรงเรียน ได้แก่ เรื่องบุคลากร และกระบวนการทำงาน

สมศักดิ์ สุขสำโรง (2547 : บทคัดย่อ) ศึกษาและเปรียบเทียบความพร้อมของโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน และเปรียบเทียบความพร้อมของโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรก ตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน 3 ด้าน คือ ความพร้อมด้านผู้เรียน ความพร้อมด้านกระบวนการ ความพร้อมด้านปัจจัย ผลการวิจัยพบว่า

1. ความพร้อมของโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก รอบแรก โดยรวมมีความพร้อมมาก
2. เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อความพร้อมเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรก ทั้งโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน
3. เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อความพร้อม โรงเรียนประถมศึกษา เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรก ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

จากงานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า มีการวิจัยเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและเอกชน ผลการวิจัยส่วนมากพบว่า มีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก การศึกษาดังกล่าวเกิดขึ้นทั้งก่อนและหลังมีกฎหมายบังคับใช้ให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาและมีการประเมินคุณภาพจากองค์กรภายนอกเพื่อการรับรองคุณภาพ แสดงให้เห็นว่า กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสถานศึกษาได้ให้ความสำคัญกับเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาและมีการจัดทำมาตรฐานการศึกษาเพื่อดำเนินการก่อนและหลังมีกฎหมายบังคับใช้ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาชัดเจนจริงจึงในทุกหน่วยงาน จึงคาดหมายได้ว่าสถานศึกษาทุกแห่งมีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นที่ยอมรับของครู ผู้ปกครอง นักเรียนและผู้รับบริการอย่างพึงพอใจและมีคุณภาพต่อไป

งานวิจัยต่างประเทศ

อุดมการณ์ของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของปวงชน โดยรัฐต้องจัดให้มีการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาเยาวชนไทยทุกคนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีคุณภาพทางการศึกษา สร้างความเชื่อมั่น ทั้งในฐานะที่เป็นพลเมืองไทยพลเมืองของโลก เพื่อเป็นรากฐานที่เพียงพอสำหรับการใฝ่เรียน ใฝ่รู้ตลอดชีวิต รวมทั้งเพื่อการพัฒนาหน้าที่การงาน และการพัฒนาคุณภาพชีวิตส่วนตนและครอบครัว และเพื่อสร้างรากฐาน ที่แข็งแกร่งสำหรับการสร้างสรรค์สังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนในอนาคตและ

หลักการสำคัญในการจัดการศึกษาต้องสอดคล้องกับสารบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 นโยบายของรัฐบาลที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติและมีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กับการจัดการศึกษาของนานาชาติ ตามบริบทวัฒนธรรม ประเพณีที่ดั้งเดิมของแต่ละชาติพันธุ์

ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาค้นคว้าผลงานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาและได้นำเสนอผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

แอกที (Agthe. 1980 : 3076 – A) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการรับรู้บทบาทหน้าที่ของครูใหญ่และครูในการประกันคุณภาพการศึกษาวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูใหญ่และครู ยอมรับว่างานปรับปรุงการเรียนการสอนต้องทำเป็นคณะ โดยให้ทุกคนมีความรับผิดชอบร่วมกัน
2. ครูใหญ่ทำหน้าที่บริหารงานอื่น ๆ มากเกินไป ควรให้ความสำคัญในการนิเทศการศึกษามากยิ่งขึ้น
3. ครูใหญ่และครูมีความเห็นว่าโครงการสอนของเขตมีอิทธิพลต่อการใช้หลักสูตรในโรงเรียน
4. นวัตกรรมและเทคโนโลยีมีอิทธิพลในการเปลี่ยนแปลงบทบาทของครูใหญ่จากการสั่งการมาเป็นผู้ประสานงานและมีการทำงานเป็นคณะมากขึ้น

แพ็ตทรีเซีย (Patricia. 1994 : 4 – 8) ได้ศึกษาการประเมินการก้าวไปสู่การประกันคุณภาพการศึกษาและการปฏิบัติงานในประเทศเยอรมัน สวีเดน ฝรั่งเศส นิวซีแลนด์และออสเตรเลีย พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจนในระบบการประกันคุณภาพการศึกษานั้น กลไกทางสังคมช่วยทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในประเทศเยอรมัน เยอรมันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมาจากจังหวัดหนึ่งไปยังอีกจังหวัดหนึ่ง การประกันคุณภาพการศึกษาและการควบคุมการประเมินถือว่าเป็นสิ่งสำคัญของครูที่ต้องรับผิดชอบต่ออาชีพของตน ซึ่งต้องดำเนินการไปอย่างมีเหตุผลและกระบวนการที่ชัดเจน ในประเทศสวีเดนเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมาในการประกันคุณภาพการศึกษา จนถึงการประเมินครูในสถานศึกษา ซึ่งต้องเกิดการพัฒนาอย่างชัดเจนในประเทศฝรั่งเศสให้มีความสำคัญและเชื่อถือกับการใช้ข้อสอบภายนอกโรงเรียน โดยมีการควบคุมจากส่วนกลาง ในประเทศนิวซีแลนด์ให้ความสำคัญกับการประเมินจากภายนอกที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา นำเอาระบบการสอบมาตรฐานกลางซึ่งอ้างอิงไปสู่การยอมรับที่เป็นมาตรฐาน และในประเทศออสเตรเลียมีการนำเอาระบบประเมินผลโดยใช้ข้อสอบมาตรฐาน มีการ

บทที่ 3

วิธดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามหัวข้อ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. เก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการ ในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก ที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์ เขต 2 จำนวน 246 โรงเรียน มีครูวิชาการและผู้บริหารจำนวน 492 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยเทียบกับตารางของ เครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 300 คน และนำไปสุ่มตามระดับชั้นอย่างมีสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) จากขนาดของโรงเรียนทั้งสามกลุ่ม คือ โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก เลือกกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนละ 2 คน คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการ ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ใช้การสุ่มตัวอย่างตามระดับชั้นอย่างมีสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) จำนวน 150 คน

2.2 ครูวิชาการ จำนวน 150 คน โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) และใช้การสุ่มตัวอย่างง่ายโดยวิธีจับ (Simple Random Sampling) เพื่อให้กระจายไปตามสัดส่วน (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 29) ได้จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างปรากฏดังตาราง 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของโรงเรียนจากแต่ละอำเภอ

อำเภอ	ประชากร			รวม	กลุ่มตัวอย่าง			รวม
	ใหญ่	กลาง	เล็ก		ใหญ่	กลาง	เล็ก	
ประโคนชัย	20	31	33	84	15	20	20	55
กระสัง	20	37	14	71	14	23	8	45
พลับพลาชัย	11	10	3	24	8	6	1	15
ห้วยราช	10	6	2	18	7	3	-	10
บ้านกรวด	13	28	8	49	9	13	3	25
รวม	74	112	60	246	53	65	32	150

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และ ครูวิชาการ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (CheckLists) จะมีคำตอบให้เลือก โดยการกาเครื่องหมายลงใน ()

ตัวอย่าง

1. ตำแหน่งปัจจุบันของท่าน

() ผู้บริหารสถานศึกษา

() ครูวิชาการ

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการ โดย กำหนดตัวเลือกไว้ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8 คำถาม ได้แก่

1. ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ จำนวน 5 ข้อ

2. ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา จำนวน 19 ข้อ

3. ด้านการทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำนวน 7 ข้อ
4. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำนวน 2 ข้อ
5. ด้านการตรวจสอบทบทวนคุณภาพการศึกษา จำนวน 2 ข้อ
6. ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา จำนวน 2 ข้อ
7. ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี จำนวน 1 ข้อ
8. ด้านการผูกกระบบประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 1 ข้อ

หมายเหตุ เกณฑ์การพิจารณาระดับปัญหา

มากที่สุด	=	มีปัญหามากที่สุด
มาก	=	มีปัญหามาก
ปานกลาง	=	มีปัญหাপานกลาง
น้อย	=	มีปัญหาน้อย
น้อยที่สุด	=	มีปัญหาน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นลักษณะคำถามปลายเปิด

2. ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม

ในการสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาทฤษฎี หลักการ เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างความเข้าใจในโครงสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับงานวิจัยเพื่อหารูปแบบของเครื่องมือ

2.2 ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือและเทคนิคการรวบรวมข้อมูลแบบมาตราส่วนประมาณค่า จากเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้อง

2.3 กำหนดโครงสร้างแบบสอบถาม ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครู วิชาการ ที่มีต่อสภาพและปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.4 นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 2.1 ข้อ 2.2 และ ข้อ 2.3 มาสร้างเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 47 ข้อ

2.5 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์พิจารณาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2.6 ท้าค่าความตรงของเครื่องมือ (Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีจำนวน 5 ท่าน ดังนี้

2.6.1 รองศาสตราจารย์ สงบ บุญคล้าย อธิการบดีรองศาสตราจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปัจจุบันอาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

2.6.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อานนท์ ไชยสุริยา หัวหน้าภาควิชาภาษาตะวันตก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2.6.3 นางพัชรี ไชยชิต ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหินกอง อำเภอประโคนชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

2.6.4 นายกิตติพิชญ์ พะนิรัมย์ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านระกาเสม็ด อำเภอกระสัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

2.6.5 นางมธุรส ไชยสุริยา ผู้อำนวยการชำนาญการ โรงเรียนวัดธรรมดวาร อำเภอกระสัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

2.7 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้งหนึ่งแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขและจัดพิมพ์

2.8 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ ในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำนวน 20 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำนวน 20 คน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในข้อคำถามต่าง ๆ

2.9 นำแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ผลปรากฏว่า ได้ความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.85 ซึ่งนับว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นสูงสามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. นำหนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามจากบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม

2. นำหนังสือขอความร่วมมือตอบแบบสอบถามจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

บุรีรัมย์เขต 2 พร้อมแบบสอบถามไปแจกโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองพร้อมนัดหมายการเก็บแบบสอบถาม ภายใน 2 สัปดาห์

3. ผู้วิจัยไปเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่โรงเรียนด้วยตนเอง แบบสอบถามที่แจกให้โรงเรียนทั้งสิ้นจำนวน 150 ฉบับ ได้รับกลับคืนมาทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยนำมาจัดกระทำข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับปรากฏว่าแบบสอบถามมีความสมบูรณ์ทุกฉบับ

2. จำแนกแบบสอบถามตามลักษณะตัวแปรที่ศึกษา

3. ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถามเป็นรายชื่อตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

4. นำข้อมูลที่ได้มาประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปการวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการดังนี้

1. การศึกษาสถานภาพกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หากค่าร้อยละ (Percentage) เสนอข้อมูลเป็นตารางแสดงจำนวนและร้อยละ

2. การศึกษาปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เสนอข้อมูลประกอบคำอธิบาย

3. การเปรียบเทียบปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา บุรีรัมย์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ วิเคราะห์โดยการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ ผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการ ใช้ t -test (Independent Samples) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การเปรียบเทียบปัญหาของการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ ในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน วิเคราะห์โดยการหาค่าความ

แปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่าง ได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของ เชฟเฟ (Scheffe 's Method) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูล

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (\bar{X}) กำหนดขอบเขตของค่าเฉลี่ย ดังนี้

(บุญชม ศรีสะอาด . 2545 : 100)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	มีปัญหาหนักที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง	มีปัญหาหนัก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง	มีปัญหาปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง	ปัญหาน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง	ปัญหาน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้กำหนดสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อและหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับและรายด้าน โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ตามวิธีการของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 96)

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ค่าร้อยละ

2.2 ค่าเฉลี่ย

2.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูวิชาการที่มีต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้ t – Test (Independent Samples) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 346)

3.2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูวิชาการที่มีต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน โดยใช้ F – Test (One - Way ANOVA) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 346)

3.2 เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้าน จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของ เชฟเฟ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 346)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเรื่องระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิจัยในครั้งนี้ กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

\bar{X}	แทน ค่าเฉลี่ย (Means)
S.D.	แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
F	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
SS	แทน ผลรวมกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)
df	แทน ระดับของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
*	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการที่มีต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการที่มีต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียน ดังตาราง 2

ตารางที่ 2 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กลุ่มตัวอย่าง	300	100
1. ตำแหน่ง		
1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา	150	100
1.2 ครูวิชาการ	150	100
2. ขนาดของโรงเรียน		
2.1 โรงเรียนขนาดเล็ก	32	21.3
2.2 โรงเรียนขนาดกลาง	65	43.3
2.3 โรงเรียนขนาดใหญ่	53	35.3

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีสถานภาพเป็นผู้บริหารและครู โดยมีจำนวนผู้บริหารและครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลางมากที่สุด 65 คน (ร้อยละ 43.30) ผู้บริหารและครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ 53 คน (ร้อยละ 35.30) ผู้บริหารและครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก 32 คน (ร้อยละ 21.30)

ตอนที่ 2 ระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

จากการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการที่มีต่อระดับปัญหาคุณภาพการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในภาพรวม มีผลดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อระดับปัญหา การประกันคุณภาพการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
1. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	3.01	0.75	ปานกลาง	5
2. การพัฒนามาตรฐานการศึกษา	3.06	0.68	ปานกลาง	2
3. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	2.99	0.82	ปานกลาง	6
4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.04	0.87	ปานกลาง	4
5. การตรวจสอบทบทวนคุณภาพการศึกษา	3.06	0.78	ปานกลาง	3
6. การประเมินคุณภาพการศึกษา	2.99	0.89	ปานกลาง	7
7. การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี	2.94	1.15	ปานกลาง	8
8. การผุ้จระบบประกันคุณภาพการศึกษา	3.09	0.98	ปานกลาง	1
เฉลี่ยรวมทุกด้าน	3.03	0.69	ปานกลาง	

จากตารางที่ 3 พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในภาพรวมมีปัญหายุ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.03$, S.D. = 0.69) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการผุ้จระบบประกันคุณภาพการศึกษามีปัญหายุ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.09$, S.D. = .98) รองลงมาคือด้านการ

พัฒนามาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 3.06$, S.D. = 0.68) และด้านการตรวจสอบทบทวนคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 3.06$, S.D. = 0.78) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 อันดับแรกเรียงจากค่าเฉลี่ยต่ำสุดไปหาสูงสุด คือ ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ($\bar{X} = 2.94$, S.D. = 1.15) ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 2.99$, S.D. = 0.89) และด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 2.99$, S.D. = 0.82) ตามลำดับ

2.2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์ เขต 2 ในแต่ละด้าน มีผลดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มี
ต่อปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการจัดระบบสารสนเทศ

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
1. การจัดโครงสร้างการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการประกัน คุณภาพการศึกษาตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาใน สถานศึกษา	2.99	0.93	ปานกลาง	5
2. การแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาใน สถานศึกษาให้มีอำนาจหน้าที่				
2.1 การกำหนดแนวทาง และวิธีดำเนินการประกันคุณภาพ การศึกษาในสถานศึกษา	3.07	0.91	ปานกลาง	1
2.2 การให้ความเห็นข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการดำเนินการ ประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	2.98	0.79	ปานกลาง	6
2.3 การแต่งตั้งคณะบุคคลทำหน้าที่ ตรวจสอบ ทบทวน และ รายงานคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	3.01	0.99	ปานกลาง	4
3. การจัดระบบสารสนเทศที่มีข้อมูลอย่างเพียงพอต่อการ ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	3.03	0.80	ปานกลาง	2
4. การจัดองค์กร โครงสร้าง และการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ครบวงจร	2.97	0.98	ปานกลาง	7
5. ภาวะผู้นำและความสามารถในการบริหารจัดการของ ผู้บริหาร	3.03	1.03	ปานกลาง	3
เฉลี่ย	3.01	0.75	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการ
ประกันคุณภาพการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์
เขต 2 ด้านการจัดระบบสารสนเทศในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.01$, S.D. = .75) เมื่อ
พิจารณาแต่ละรายการพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นในรายการที่มีคะแนนเฉลี่ย

สูงสุดสามอันดับแรก เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การกำหนดแนวทางและวิธีดำเนินการ
ประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.07$, S.D. = 0.91) การจัดระบบสารสนเทศที่มีข้อมูล
อย่างเพียงพอต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.03$, S.D. = 0.80)
และภาวะผู้นำและความสามารถในการบริหารจัดการของผู้บริหาร ($\bar{X} = 3.03$, S.D. = 1.03) ส่วน
รายการที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ การจัดองค์กร โครงสร้าง และการบริหารงานอย่างเป็นระบบครบ
วงจร ($\bar{X} = 2.97$, S.D. = 0.98)

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อระดับ ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
1. การจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.26	0.94	ปานกลาง	2
2. มีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียน	3.26	0.87	ปานกลาง	1
3. ห้องเรียนมีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้	3.19	0.88	ปานกลาง	4
4. ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู	3.17	0.93	ปานกลาง	5
5. ครูมีวุฒิ ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ หมั่นพัฒนาตนเอง สามารถเข้าชุมชน ได้ดี และมีจำนวนเพียงพอ	3.16	1.1	ปานกลาง	6
6. ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์	3.03	0.99	ปานกลาง	13
7. ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม	3.03	0.93	ปานกลาง	12
8. ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต	3.03	0.92	ปานกลาง	11
9. ผู้เรียนมีความสามารถในการาคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์	3.22	0.87	ปานกลาง	3
10. ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร	3.09	0.80	ปานกลาง	7
11. ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	3.05	0.84	ปานกลาง	10
12. ผู้เรียนมีสุนทรีย์ สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี	2.83	1.03	ปานกลาง	19
13. ผู้เรียนมีสุนทรีย์ภาพ และลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา	2.86	1.07	ปานกลาง	18
14. การบริหารและจัดการศึกษาโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน	2.91	0.94	ปานกลาง	17

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อระดับ ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา (ต่อ)

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
15. การจัดหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.06	0.97	ปานกลาง	9
16. การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน อย่างหลากหลาย	3.08	0.95	ปานกลาง	8
17. การจัดสภาพแวดล้อมและการบริหารที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติเต็มศักยภาพ	3.02	1.01	ปานกลาง	14
18. การรวบรวมและใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาในท้องถิ่น	2.97	0.90	ปานกลาง	16
19. การร่วมมือกันระหว่างบ้าน สถานศึกษา องค์กรทางศาสนา และสถาบันทางวิชาการ เพื่อพัฒนาวิธีการเรียนรู้ในชุมชน	2.99	1.05	ปานกลาง	15
เฉลี่ย	3.06	0.68	ปานกลาง	

จากตารางที่ 5 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.06, S.D. = 0.68$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่าครู ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นในรายการที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดสามอันดับแรก เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ มีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียน ($\bar{X} = 3.26, S.D. = 0.87$) การจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 3.26, S.D. = 0.94$) และผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์มีวิจาร์ญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดใคร่ครองและมีวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 3.22, S.D. = 0.87$) ส่วนรายการที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดสามอันดับ โดยเรียงลำดับจากรายการที่มีคะแนนน้อยที่สุดไปหามาก ได้แก่ ผู้เรียนมีความสุข สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ($\bar{X} = 2.83, S.D. = 1.03$) ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรีและกีฬา ($\bar{X} = 2.86, S.D. = 1.07$) และการบริหารและจัดการศึกษาโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน ($\bar{X} = 2.91, S.D. = 0.94$)

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อระดับ
 ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษานูริรัมย์ เขต 2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
1. การใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์ปัญหา สภาพความจำเป็น อย่างมีระบบ และการมีแผนปฏิบัติการประจำปีรองรับ	2.99	0.87	ปานกลาง	3
2. การกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และสภาพ ความสำเร็จของการพัฒนา	2.97	0.94	ปานกลาง	4
3. การกำหนดวิธีดำเนินงานที่เหมาะสม	3.03	0.98	ปานกลาง	2
4. การกำหนดแหล่งวิทยาการภายนอก	2.90	0.91	ปานกลาง	6
5. การกำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาทุกคน รวมทั้งผู้เรียนรับผิดชอบ และดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ	2.95	0.89	ปานกลาง	5
6. การส่งเสริมความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชน	2.87	1.16	ปานกลาง	7
7. การจัดงบประมาณและการใช้ทรัพยากรมีประสิทธิภาพ	3.19	1.01	ปานกลาง	1
เฉลี่ย	2.99	0.82	ปานกลาง	

จากตารางที่ 6 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการ
 ประกันคุณภาพการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูริรัมย์
 เขต 2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.99$,
 S.D. = 0.82) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่าครู ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นใน
 รายการที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดสามอันดับแรก เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การจัดงบประมาณ
 และการใช้ทรัพยากรมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.19$, S.D. = 1.01) การกำหนดวิธีการดำเนินงานที่
 เหมาะสม ($\bar{X} = 3.03$, S.D. = 0.98) และการใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์ปัญหา สภาพความจำเป็น
 อย่างมีระบบและการมีแผนปฏิบัติการประจำปีรองรับ ($\bar{X} = 2.99$, S.D. = 0.87) ส่วนรายการที่ค่าเฉลี่ย
 น้อยที่สุด ได้แก่ การส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน ($\bar{X} = 2.87$, S.D. = 1.16)

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อ
ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
1. การดำเนินงานเป็นไปตามแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา	3.04	0.92	ปานกลาง	2
2. การกำกับติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้	3.04	0.90	ปานกลาง	1
เฉลี่ย	3.04	0.87	ปานกลาง	

จากตารางที่ 7 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.04$, S.D. = 0.87) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่าครู ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นแต่ละรายการมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากันทุกรายการ ได้แก่ การกำกับติดตามดำเนินงานให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ($\bar{X} = 3.04$, S.D. = 0.87) และการดำเนินงานเป็นไปตามแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.04$, S.D. = 0.92)

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อระดับ
ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษานูริรัมย์ เขต 2 ด้านการตรวจสอบทบทวนคุณภาพการศึกษา

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
1. คณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพมีความรู้ความสามารถ เข้าใจเรื่องการศึกษาอย่างลึกซึ้งและเหมาะสม	3.04	0.82	ปานกลาง	1
2. การตรวจสอบทบทวนคุณภาพการศึกษาครอบคลุมสมบูรณ์ มีคุณภาพ	3.09	0.81	ปานกลาง	2
เฉลี่ย	3.06	0.78	ปานกลาง	

จากตารางที่ 8 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการ
ประกันคุณภาพการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูริรัมย์
เขต 2 ด้านการตรวจสอบทบทวนคุณภาพการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.06$,
 $S.D. = 0.76$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่าครู ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นแต่ละ
รายการมีคะแนนเฉลี่ยแต่ละรายการ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คณะกรรมการตรวจสอบ
คุณภาพมีความรู้ความสามารถเข้าใจเรื่องการศึกษาอย่างลึกซึ้งและเหมาะสม ($\bar{X} = 3.04$, $S.D. = 0.82$)
และการตรวจสอบทบทวนคุณภาพการศึกษาครอบคลุมสมบูรณ์มีคุณภาพ ($\bar{X} = 3.09$, $S.D. = 0.81$)

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
1. คณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษามีความรู้ความสามารถเข้าใจกระบวนการจัดการศึกษาและมีมาตรฐานเพียงพอ	2.98	0.92	ปานกลาง	2
2. คณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษามีความน่าเชื่อถือและมีความเหมาะสม	3.00	0.94	ปานกลาง	1
เฉลี่ย	2.99	0.89	ปานกลาง	

จากตารางที่ 9 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นต่อปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.99$, S.D. = 0.89) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่าครู ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นแต่ละรายการมีคะแนนเฉลี่ยแต่ละรายการ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษามีความน่าเชื่อถือและมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.00$, S.D. = 0.94) และคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษามีความรู้ความสามารถเข้าใจกระบวนการจัดการศึกษาและมีมาตรฐานเพียงพอ ($\bar{X} = 2.98$, S.D. = 0.92)

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
1. สถานศึกษามีการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี	2.94	1.15	ปานกลาง	

จากตารางที่ 10 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีอยู่ในระดับปานกลาง คือ สถานศึกษามีการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ($\bar{X} = 2.94$, S.D. = 1.15)

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการผดุงระบบประกันคุณภาพการศึกษา

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
1. การส่งเสริมสนับสนุนและร่วมดำเนินงาน ตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัดและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	3.09	0.98	ปานกลาง	

จากตารางที่ 11 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการผดุงระบบประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง คือ การส่งเสริมสนับสนุนและร่วมดำเนินงาน ตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัดและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ($\bar{X} = 3.09$, S.D. = 0.98)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการที่มีต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

ตารางที่ 12 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการที่มีต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ในภาพรวม

ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษา	ผู้บริหาร		ความหมาย	ครูวิชาการ		ความหมาย	t
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.		
1. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	3.30	0.77	ปานกลาง	2.80	0.66	ปานกลาง	4.20*
2. การพัฒนามาตรฐานการศึกษา	3.34	0.62	ปานกลาง	2.86	0.65	ปานกลาง	4.51*
3. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.28	0.80	ปานกลาง	2.77	0.77	ปานกลาง	3.94*
4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.28	0.84	ปานกลาง	2.86	0.85	ปานกลาง	3.01*
5. การตรวจสอบทบทวนคุณภาพการศึกษา	3.32	0.73	ปานกลาง	2.87	0.76	ปานกลาง	3.64*
6. การประเมินคุณภาพการศึกษา	3.25	0.84	ปานกลาง	2.80	0.88	ปานกลาง	3.10*
7. การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี	3.30	1.24	ปานกลาง	2.68	1.02	ปานกลาง	3.27*
8. การผดุงระบบประกันคุณภาพการศึกษา	3.38	0.97	ปานกลาง	2.89	0.93	ปานกลาง	3.15*
เฉลี่ย	3.31	0.65	ปานกลาง	2.83	0.64	ปานกลาง	4.51*

จากตารางที่ 12 พบว่าเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการที่มีต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยสรุปภาพรวม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน เมื่อเรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ มีผลดังต่อไปนี้ ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบทบทวนคุณภาพการศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ด้านการผดุงระบบประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา และด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นลำดับสุดท้าย

ตารางที่ 13 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการที่มีต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิชาการ	ผู้บริหาร			ครูวิชาการ			t
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	
1. การจัดโครงสร้างการบริหารจัดการที่ เอื้อต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาใน สถานศึกษา	3.21	0.97	ปานกลาง	2.83	0.87	ปานกลาง	2.51*
2. การแต่งตั้งคณะกรรมการประกัน คุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาให้มี อำนาจหน้าที่							
2.1 การกำหนดแนวทาง และ วิธีดำเนินการประกันคุณภาพ การศึกษาในสถานศึกษา	3.37	0.92	ปานกลาง	2.85	0.84	ปานกลาง	3.55*
2.2 การให้ความเห็นข้อเสนอแนะที่ เกี่ยวกับการดำเนินการประกัน คุณภาพของสถานศึกษาในสถานศึกษา	3.25	0.86	ปานกลาง	2.78	0.67	ปานกลาง	3.63*
2.3 การแต่งตั้งคณะบุคคลทำหน้าที่ ตรวจสอบ ทบทวน และรายงาน คุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	3.29	1.05	ปานกลาง	2.82	0.89	ปานกลาง	2.94*
3. การจัดระบบสารสนเทศที่มีข้อมูลอย่าง เพียงพอต่อการดำเนินงานประกัน คุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	3.37	0.77	ปานกลาง	2.78	0.74	ปานกลาง	4.68*
4. การจัดองค์กร โครงสร้าง และการ บริหารงานอย่างเป็นระบบครบวงจร	3.32	1.05	ปานกลาง	2.72	0.86	ปานกลาง	3.69*
5. ภาวะผู้นำและความสามารถในการ บริหารจัดการของผู้บริหาร	3.29	1.01	ปานกลาง	2.85	1.01	ปานกลาง	2.61*
เฉลี่ย	3.30	0.77	ปานกลาง	2.80	0.66	ปานกลาง	4.20*

จากตารางที่ 13 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครู วิชาการที่มีต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ มีความคิดเห็นแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งในภาพรวมและรายข้อ

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการที่มีต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิชาการ	ผู้บริหาร			ครูวิชาการ			t
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	
1. การจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.62	0.81	มาก	3.00	0.94	ปานกลาง	4.21*
2. มีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียน	3.60	0.73	มาก	2.99	0.87	ปานกลาง	4.56*
3. ห้องเรียนมีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้	3.40	0.83	ปานกลาง	3.05	0.89	ปานกลาง	2.45*
4. ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู	3.52	0.89	มาก	2.92	0.88	ปานกลาง	4.12*
5. ครูมีวุฒิ ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ หมั่นพัฒนาตนเอง สามารถเข้าชุมชนได้ดี และมีจำนวนเพียงพอ	3.35	1.08	ปานกลาง	3.02	1.09	ปานกลาง	1.81
6. ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์	3.29	1.01	ปานกลาง	2.85	0.93	ปานกลาง	2.72*
7. ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม	3.24	0.96	ปานกลาง	2.87	0.89	ปานกลาง	2.39*
8. ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต	3.22	1.04	ปานกลาง	2.86	0.79	ปานกลาง	2.31*

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการที่มีต่อระดับปัญหาการ
ประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา (ต่อ)

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิชาการ	ผู้บริหาร			ครูวิชาการ			t
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	
9. ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มี ความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และ มีวิสัยทัศน์	3.43	0.86	ปานกลาง	3.07	0.86	ปานกลาง	2.53*
10. ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตาม หลักสูตร	3.33	0.76	ปานกลาง	2.91	0.79	ปานกลาง	3.31*
11. ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนา ตนเองอย่างต่อเนื่อง	3.25	0.84	ปานกลาง	2.90	0.81	ปานกลาง	2.63*
12. ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และ สุขภาพจิตที่ดี	3.14	1.03	ปานกลาง	2.61	0.98	ปานกลาง	3.22*
13. ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัย ด้านศิลปะ คณิตรี และกีฬา	3.13	1.01	ปานกลาง	2.67	1.07	ปานกลาง	2.66*
14. การบริหารและจัดการศึกษาโดยใช้ สถานศึกษาเป็นฐาน	3.14	1.01	ปานกลาง	2.74	0.85	ปานกลาง	2.66*
15. การจัดหลักสูตร และกระบวนการ เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.38	0.91	ปานกลาง	2.83	0.95	ปานกลาง	3.58*
16. การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน อย่างหลากหลาย	3.38	0.89	ปานกลาง	2.86	0.93	ปานกลาง	3.44*
17. การจัดสภาพแวดล้อมและการบริหารที่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติ เต็มศักยภาพ	3.32	0.89	ปานกลาง	2.80	1.03	ปานกลาง	3.17*
18. การรวบรวมและใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิ ปัญญาในท้องถิ่น	3.33	0.82	ปานกลาง	2.71	0.87	ปานกลาง	4.39*

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการที่มีต่อระดับปัญหาการ
 ประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา (ต่อ)

ความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิชาการ	ผู้บริหาร			ครูวิชาการ			t
	\bar{X}	S.D.	ความ หมาย	\bar{X}	S.D.	ความ หมาย	
19. การร่วมมือกันระหว่างบ้าน สถานศึกษา องค์กรทางศาสนา และ สถาบันทางวิชาการ เพื่อพัฒนาวิธีการ เรียนรู้ในชุมชน	3.35	1.02	ปานกลาง	2.72	0.99	ปานกลาง	3.76*
เฉลี่ย	3.34	0.62	ปานกลาง	2.86	0.65	ปานกลาง	4.51*

จากตารางที่ 14 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการ
 ที่มีต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา มีความคิดเห็น
 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในภาพรวม เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่า
 รายการที่ 5 ครูมีวุฒิความรู้ ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ หมั่นพัฒนาตนเอง สามารถเข้า
 ชุมชนได้ดี และมีจำนวนเพียง ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ($t = 1.81$)
 ส่วนข้ออื่น ๆ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
 ระดับ .05

ตารางที่ 15 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการที่มีต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิชาการ	ผู้บริหาร			ครูวิชาการ			t
	\bar{X}	S.D.	ความ หมาย	\bar{X}	S.D.	ความ หมาย	
1. การใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์ปัญหาสภาพความจำเป็น อย่างมีระบบ และกรณีมีแผนปฏิบัติการประจำปีรองรับ	3.22	0.87	ปานกลาง	2.83	0.84	ปานกลาง	2.80*
2. การกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และสภาพความสำเร็จของการพัฒนา	3.30	1.01	ปานกลาง	2.72	0.80	ปานกลาง	3.76*
3. การกำหนดวิธีดำเนินงานที่เหมาะสม	3.35	0.94	ปานกลาง	2.79	0.94	ปานกลาง	3.58*
4. การกำหนดแหล่งวิทยาการภายนอก	3.27	0.86	ปานกลาง	2.63	0.85	ปานกลาง	4.49*
5. การกำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาทุกคนรวมทั้งผู้เรียนรับผิดชอบ และดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.13	0.85	ปานกลาง	2.83	0.91	ปานกลาง	2.05*
6. การส่งเสริมความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชน	3.17	1.18	ปานกลาง	2.66	1.09	ปานกลาง	2.77*
7. การจัดงบประมาณและการใช้ทรัพยากรมีประสิทธิภาพ	3.54	1.01	มาก	2.93	0.94	ปานกลาง	3.79*
เฉลี่ย	3.28	0.80	ปานกลาง	2.77	0.77	ปานกลาง	3.94*

จากตารางที่ 15 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการที่มีต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งในภาพรวมและรายข้อ

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการที่มีต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิชาการ	ผู้บริหาร			ครูวิชาการ			t
	\bar{X}	S.D.	ความ หมาย	\bar{X}	S.D.	ความ หมาย	
1. การดำเนินงานเป็นไปตามแผนพัฒนา คุณภาพของสถานศึกษา	3.32	0.88	ปานกลาง	2.84	0.90	ปานกลาง	3.25*
2. การกำกับติดตามการดำเนินงานให้ เป็นไปอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุ เป้าหมายที่กำหนดไว้	3.25	0.89	ปานกลาง	2.89	0.88	ปานกลาง	2.51*
เฉลี่ย	3.28	0.84	ปานกลาง	2.86	0.85	ปานกลาง	3.01*

จากตารางที่ 16 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครู
วิชาการที่มีต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพ
การศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งในภาพรวมและรายข้อ

ตารางที่ 17 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการที่มีต่อระดับปัญหาการ
 ประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการตรวจสอบทบทวนคุณภาพการศึกษา

ความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิชาการ	ผู้บริหาร			ครูวิชาการ			t
	\bar{X}	S.D.	ความ หมาย	\bar{X}	S.D.	ความ หมาย	
1. คณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพมี ความรู้ความสามารถเข้าใจเรื่อง การศึกษาอย่างลึกซึ้งและเหมาะสม	3.32	0.78	ปานกลาง	2.84	0.79	ปานกลาง	3.68*
2. การตรวจสอบทบทวนคุณภาพการศึกษา ครอบคลุมสมบูรณ์มีคุณภาพ	3.33	0.78	ปานกลาง	2.91	0.79	ปานกลาง	3.27*
เฉลี่ย	3.32	0.73	ปานกลาง	2.87	0.76	ปานกลาง	3.64*

จากตารางที่ 17 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการที่มี
 ต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการตรวจสอบ ทบทวนคุณภาพการศึกษา มีความ
 คิดเห็นแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งในภาพรวมและรายข้อ

ตารางที่ 18 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการที่มีต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา

ความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิชาการ	ผู้บริหาร			ครูวิชาการ			t
	\bar{X}	S.D.	ความ หมาย	\bar{X}	S.D.	ความ หมาย	
1. คณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษา มีความรู้ความสามารถเข้าใจ กระบวนการจัดการศึกษาและมี มาตรฐานเพียงพอ	3.22	0.91	ปานกลาง	2.80	0.89	ปานกลาง	2.82*
2. คณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษา มีความน่าเชื่อถือและมีความเหมาะสม	3.27	0.86	ปานกลาง	2.80	0.95	ปานกลาง	3.07*
เฉลี่ย	3.25	0.84	ปานกลาง	2.80	0.88	ปานกลาง	3.10*

จากตารางที่ 18 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการที่มีต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งในภาพรวมและรายข้อ

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการที่มีต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

ความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิชาการ	ผู้บริหาร			ครูวิชาการ			t
	\bar{X}	S.D.	ความ หมาย	\bar{X}	S.D.	ความ หมาย	
1. สถานศึกษามีการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี	3.30	1.24	ปานกลาง	2.68	1.02	ปานกลาง	3.38*

จากตารางที่ 19 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการที่มีต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 20 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการที่มีต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการการผลุงระบบประกันคุณภาพการศึกษา

ความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิชาการ	ผู้บริหาร			ครูวิชาการ			t
	\bar{X}	S.D.	ความ หมาย	\bar{X}	S.D.	ความ หมาย	
1. การส่งเสริมสนับสนุนและร่วม ดำเนินงาน ตามระบบการประกัน คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของ หน่วยงานต้นสังกัดและสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา	3.38	0.97	ปานกลาง	2.89	0.93	ปานกลาง	3.13*

จากตารางที่ 20 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการที่มีต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการผลุงระบบประกันคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการที่มีต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน

ตารางที่ 21 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการที่มีต่อปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน ในภาพรวม

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิชาการ	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		F
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	2.97	0.94	3.03	0.61	3.01	0.77	0.08
การพัฒนามาตรฐานการศึกษา	3.01	0.84	3.06	0.58	3.09	0.69	0.15
การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	2.93	0.97	2.96	0.75	3.04	0.83	0.21
การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.06	1.04	3.01	0.82	3.07	0.84	0.08
การตรวจสอบทบทวนคุณภาพการศึกษา	2.97	0.91	3.10	0.73	3.07	0.76	0.31
การประเมินคุณภาพการศึกษา	2.94	1.11	3.07	0.79	2.92	0.84	0.46
การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี	2.81	1.28	2.86	1.13	3.11	1.10	0.94
การผุดงระบบประกันคุณภาพการศึกษา	2.91	1.15	3.08	0.71	2.92	1.02	0.94
เฉลี่ยรวมทุกด้าน	2.98	0.86	3.04	0.59	3.06	0.69	0.14

จากตารางที่ 21 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการที่มีต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน ในภาพรวม พบว่าไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 22 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการที่มีต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิชาการ	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		F
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
1. การจัดโครงสร้างการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการประกันคุณภาพการศึกษาตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	2.91	1.15	3.08	0.71	2.92	1.02	0.55
2. การแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้มีอำนาจหน้าที่							
2.1 การกำหนดแนวทาง และวิธีดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	3.00	1.05	3.12	0.87	3.04	0.88	0.24
2.2 การให้ความเห็นข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพของสถานศึกษาภายในสถานศึกษา	2.91	0.99	2.95	0.69	3.06	0.77	0.42
2.3 การแต่งตั้งคณะบุคคลทำหน้าที่ ตรวจสอบ ทบทวน และรายงานคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	2.88	1.16	3.06	0.89	3.04	0.99	0.40
3. การจัดระบบสารสนเทศที่มีข้อมูลอย่างเพียงพอต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	3.03	0.97	3.02	0.72	3.04	0.81	0.01
4. การจัดองค์กร โครงสร้าง และการบริหารงานอย่างเป็นระบบครบวงจร	3.00	1.11	3.06	0.85	2.85	1.06	0.69
5. ภาวะผู้นำและความสามารถในการบริหารจัดการของผู้บริหาร	3.06	1.13	2.94	0.95	3.13	1.06	0.53
รวม	2.97	0.94	3.03	0.61	3.01	0.77	0.08

จากตารางที่ 22 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการ ที่มีต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน ด้านการจัดระบบ บริหารและสารสนเทศ พบว่าไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ตารางที่ 23 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการที่มีต่อระดับปัญหาการ
ประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิชาการ	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		F
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
1. การจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.31	1.03	3.32	0.85	3.15	0.98	0.55
2. มีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียน	3.31	0.89	3.28	0.76	3.17	0.97	0.34
3. ห้องเรียนมีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้	3.09	0.99	3.26	0.83	3.17	0.87	0.42
4. ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมี ประสิทธิภาพ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู	3.34	1.07	3.15	0.79	3.09	1.01	0.74
5. ครูมีวุฒิ ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่ รับผิดชอบ หมั่นพัฒนาตนเอง สามารถเข้าชุมชน ได้ดี และมีจำนวนเพียงพอ	3.03	1.23	3.20	1.15	3.19	0.96	0.28
6. ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึง ประสงค์	2.72	1.22	3.06	0.89	3.19	0.90	2.36
7. ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนา สิ่งแวดล้อม	2.91	1.09	3.06	0.83	3.06	0.97	0.34
8. ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดี ต่ออาชีพสุจริต	2.84	1.11	3.05	0.89	3.08	0.83	0.70
9. ผู้เรียนมีความสามารถในการกาคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์	3.03	0.97	3.28	0.76	3.26	0.94	0.95
10. ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร	2.97	1.09	3.14	0.68	3.09	0.74	0.48

ตารางที่ 23 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการที่มีต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา(ต่อ)

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิชาการ	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		F
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
11. ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	3.13	1.04	3.03	0.68	3.02	0.89	0.18
12. ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี	2.81	1.28	2.75	0.94	2.94	0.99	0.49
13. ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัยด้าน ศิลปะ ดนตรี และกีฬา	2.88	1.16	2.80	0.99	2.92	1.12	0.20
14. การบริหารและจัดการศึกษาโดยใช้สถานศึกษา เป็นฐาน	2.91	1.17	2.89	0.83	2.92	0.94	0.02
15. การจัดหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.00	1.16	3.06	0.85	3.09	1.01	0.09
16. การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน อย่าง หลากหลายหลาย	3.13	1.04	3.03	0.92	3.11	0.93	0.15
17. การจัดสภาพแวดล้อมและการบริหารที่ส่งเสริม ให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติเต็มศักยภาพ	2.88	0.91	2.95	1.02	3.19	1.04	1.22
18. การรวบรวมและใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาใน ท้องถิ่น	2.94	0.95	2.94	0.86	3.04	0.94	0.21
19. การร่วมมือกันระหว่างบ้าน สถานศึกษา องค์กร ทางศาสนา และสถาบันทางวิชาการ เพื่อพัฒนา วิธีการเรียนรู้ในชุมชน	2.97	1.15	2.92	1.05	3.08	0.99	0.31
รวม	3.01	0.84	3.06	0.58	3.09	0.69	0.15

จากตารางที่ 23 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการที่มีต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา พบว่าไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน

ตารางที่ 24 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการที่มีต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิชาการ	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		F
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. การใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์ปัญหา สภาพ ความจำเป็น อย่างมีระบบ และการมี แผนปฏิบัติการประจำปีรองรับ	2.97	1.03	2.94	0.79	3.08	0.87	0.37
2. การกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และ สภาพความสำเร็จของการพัฒนา	2.88	1.13	2.94	0.86	3.06	0.91	0.42
3. การกำหนดวิธีดำเนินงานที่เหมาะสม	3.00	1.11	3.03	0.90	3.04	0.99	0.02
4. การกำหนดแหล่งวิทยาการภายนอก	2.91	1.03	2.85	0.85	2.96	0.92	0.24
5. การกำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของ สถานศึกษาทุกคนรวมทั้งผู้เรียนรับผิดชอบ และ ดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ	2.97	1.06	2.97	0.77	2.92	0.94	0.04
6. การส่งเสริมความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับ ชุมชน	2.69	1.28	2.83	1.04	3.04	1.22	0.99
7. การจัดงบประมาณและการใช้ทรัพยากรมี ประสิทธิภาพ	3.13	1.10	3.20	0.99	3.21	1.01	0.07
รวม	2.93	0.97	2.96	0.75	3.04	0.83	0.21

จากตารางที่ 24 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครู
วิชาการที่มีต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน ด้านการจัดทำ
แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา พบว่าไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน

ตารางที่ 25 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการที่มีต่อปัญหาการ

ประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน ด้านการดำเนินงานเป็นไปตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิชาการ	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		F
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. การดำเนินงานเป็นไปตามแผนพัฒนาคุณภาพ ของสถานศึกษา	3.00	1.08	3.00	0.88	3.11	0.87	0.26
2. การกำกับติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้	3.13	1.07	3.02	0.84	3.02	0.89	0.18
รวม	3.06	1.04	3.01	0.82	3.07	0.84	0.08

จากตารางที่ 25 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครู
วิชาการที่มีต่อปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน ด้านการดำเนินงาน
เป็นไปตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา พบว่าไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน

ตารางที่ 26 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการที่มีต่อปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน ด้านการตรวจสอบทบทวนคุณภาพการศึกษา

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิชาการ	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		F
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. คณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพมีความรู้ ความสามารถเข้าใจเรื่องการศึกษาอย่างลึกซึ้ง และเหมาะสม	2.94	1.05	3.05	0.76	3.05	0.76	0.37
2. การตรวจสอบทบทวนคุณภาพการศึกษา ครอบคลุมสมบูรณ์มีคุณภาพ	3.00	0.88	3.15	0.78	3.06	0.82	0.44
รวม	2.97	0.91	3.10	0.73	3.07	0.76	0.31

จากตารางที่ 26 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการที่มีต่อปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน ด้านการตรวจสอบทบทวนคุณภาพการศึกษา พบว่า ไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน

ตารางที่ 27 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการที่มีต่อปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู วิชาการ	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		F
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. คณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษามี ความรู้ความสามารถเข้าใจกระบวนการจัด การศึกษาและมีมาตรฐานเพียงพอ	2.94	1.13	3.05	0.87	2.92	0.83	0.29
2. คณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษามีความ น่าเชื่อถือและมีความเหมาะสม	2.94	1.13	3.09	0.84	2.92	0.94	0.55
รวม	2.94	1.11	3.07	0.79	2.92	0.84	0.46

จากตารางที่ 27 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการที่มีต่อปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา พบว่าไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน

ตารางที่ 28 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการที่มีต่อปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู วิชาการ	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		F
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. สถานศึกษามีการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี	2.81	1.28	2.86	1.13	3.11	1.10	0.94

จากตารางที่ 28 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการที่มีต่อปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี พบว่าไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 29 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการที่มีต่อปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน ด้านการผดุงระบบประกันคุณภาพการศึกษา

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู วิชาการ	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		F
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. การส่งเสริมสนับสนุนและร่วมดำเนินงาน ตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัดและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	3.00	1.19	3.08	0.94	3.17	0.89	0.94

จากตารางที่ 29 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการที่มีต่อปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน ด้านการผดุงระบบประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า ไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัญหาประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ซึ่งสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ
 - 6.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
 - 6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูวิชาการที่มีต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูวิชาการที่มีต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

สมมติฐานของการวิจัย

1. ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ที่มีต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน แตกต่างกัน

2. ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน ที่มีต่อระดับ ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และ ครู วิชาการ ในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำนวน 246 โรงเรียน แยกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 246 คน ครูวิชาการ จำนวน 246 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 592 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้แก่

1.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ใช้การสุ่มตัวอย่างตามระดับชั้นอย่างมีสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) จำนวน 150 คน

1.2.2 ครูวิชาการ จำนวน 150 คน โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตาม ตารางของ เครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) และใช้การสุ่มตัวอย่างง่ายโดยวิธีจับสลาก แยก ตามขนาดโรงเรียน แล้วใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อให้กระจายไปตาม สัดส่วน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ปัญหาในการ ประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และ ครูวิชาการ จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาใน สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีลักษณะคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด จำนวน 41 ข้อ มีความ เชื่อมั่นทั้งฉบับ

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นลักษณะคำถามปลายเปิด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 นำหนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามจากบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการที่เป็นกลุ่มตัวอย่างแบบสอบถาม

3.2 นำหนังสือขอความร่วมมือแบบสอบถาม จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พร้อมแบบสอบถามไปแจกโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองพร้อมนัดหมายการเก็บแบบสอบถามภายใน 2 สัปดาห์

3.3 ผู้วิจัยไปเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่โรงเรียนด้วยตนเอง แบบสอบถามที่แจกให้โรงเรียนทั้งสิ้น จำนวน 150 ฉบับ ได้รับกลับคืนมาทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่รวบรวมได้ไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS For Window และใช้สถิติดังนี้

4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิชาการ วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และจัดลำดับความสำคัญ

4.3 การเปรียบเทียบปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการ วิเคราะห์โดยการหาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่าง ได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของ เชฟเฟ้ (Scheffe 's Method) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.4 การเปรียบเทียบปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ ในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน วิเคราะห์โดยการหาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่าง ได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของ เชฟเฟ้ (Scheffe 's Method) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

จากผลของการวิจัย ได้ข้อสรุปดังต่อไปนี้

1. ระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู วิชาการ โดยรวมพบว่า มีระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 8 ด้าน รวมเฉลี่ย 3.03 เมื่อพิจารณาระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาเป็นรายด้านเรียงลำดับระดับปัญหาจากน้อยไปหามากดังนี้

1.1 ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ($\bar{X} = 2.94$) 1.2 ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 2.99$) 1.3 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 2.99$) 1.4 ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.01$) 1.5 ด้านการดำเนินงานตามแผนการพัฒนากิจการการศึกษา ($\bar{X} = 3.04$) 1.6 ด้านการตรวจสอบทบทวนคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 3.06$) 1.7 ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 3.06$) 1.8 ด้านการศรัทธาระบบประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 3.09$)

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการที่มีต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 แตกต่างกัน โดยผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$) มากกว่าที่ครูวิชาการมีความคิดเห็นต่อระดับปัญหา ($\bar{X} = 2.83$)

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการที่มีต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกันทั้ง โดยรวมและรายด้านพบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่มีความคิดเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.06$) มากกว่าที่ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลางและผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก มีความคิดเห็นต่อปัญหา ($\bar{X} = 3.04$) และ ($\bar{X} = 2.98$) ตามลำดับ

อภิปรายผล

ผลการศึกษาระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 มีประเด็นที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

ระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู

วิชาการ โดยรวมพบว่า มีระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 8 ด้าน รวมเฉลี่ยที่ 3.03 เมื่อพิจารณาระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาเป็นรายด้านเรียงลำดับระดับปัญหาปานกลางจากน้อยไปหามากดังนี้

1.1 ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ($\bar{X} = 2.94$) 1.2 ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 2.99$) 1.3 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 2.99$) 1.4 ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.01$) 1.5 ด้านการดำเนินงานตามแผนการพัฒนากิจการศึกษาศึกษา ($\bar{X} = 3.04$) 1.6 ด้านการตรวจสอบทบทวนคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 3.06$) 1.7 ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 3.06$) 1.8 ด้านการผจญระบบประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 3.09$) จากข้อค้นพบดังกล่าวอาจเนื่องมาจากการที่สถานศึกษาต่าง ๆ ได้ปฏิบัติตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ได้ระบุไว้ในมาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก และได้กำหนดไว้ในมาตรา 48 ให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่สถานศึกษาต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอกนอกจากนี้มาตรา 49 กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกอย่างน้อย 1 ครั้ง ในทุก 5 ปี กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำแผนงานการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นแผนงานหลักในการปฏิรูปการศึกษาเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษามีการดำเนินการพัฒนาสู่ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีการเสริมสร้างความรู้ และมีการนิเทศให้คำแนะนำในเรื่องการประเมินคุณภาพ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการพัฒนาคุณภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กรมวิชาการ. 2544 : 4) ประกอบกับผู้บริหารและครุมีความสำนึกตระหนักในการจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพแก่เยาวชนของชาติ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญส่ง เอ็งสุโสภณ และคนอื่นๆ (2540 : 98) ที่พบว่าระดับปัญหาในการนำโรงเรียนเข้าสู่การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมีปัญหายุ่งอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของรัตนา เอี่ยมสุวรรณ (2543 : บทคัดย่อ) พบว่าการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุพัฒน์ พรหมวัง (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยสภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพของโรงเรียนประถมศึกษาพบว่าครูโดยส่วนรวมจำแนกตามสภาพตามตำแหน่งและขนาดของโรงเรียนมีปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของสรกมล แจ่มจันทร์ (บทคัดย่อ : 2547) ได้ทำการวิจัย

การศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพในสถานศึกษาของโรงเรียนในกรุงเทพมหานครผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนมีการดำเนินการในด้านต่างๆ เช่น การจัดระบบบริหารและสารสนเทศการพัฒนา มาตรฐานการศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา การตรวจสอบทบทวน การประเมินคุณภาพ การรายงานคุณภาพ การผดุงคุณภาพ และ ยังพบว่าปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพในสถานศึกษาอีกว่า บุคลากรไม่ชอบการ เปลี่ยนแปลง ไม่เห็นความสำคัญของข้อมูลสารสนเทศ มีชั่วโมงสอนมาก บุคลากรที่ทำหน้าที่ จัดทำแผนขาดความรู้และประสบการณ์ เวลาบีบจำกัด ประเมินไม่ครอบคลุมขาดความเข้าใจกับ ขอบเขตเนื้อหาและรายละเอียดภาพที่ประเมิน งบประมาณไม่เพียงพอ

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นอาจเป็นสาเหตุที่ส่งผลให้ปัญหาการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูริรัมย์ เขต 2 มีปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลาง

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการที่มีต่อระดับปัญหา การประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานูริรัมย์ เขต 2 พบว่า แตกต่างกัน โดยผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นว่ามีปัญหาอยู่ใน ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$) มากกว่าที่ครูวิชาการมีความคิดเห็นต่อระดับปัญหา ($\bar{X} = 2.83$) จากข้อ ค้นพบดังกล่าวอาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีโอกาสได้เข้ารับทราบนโยบายจากการประชุม สัมมนา จากผู้บังคับบัญชาและหน่วยงานต้นสังกัดมากกว่าที่ครูวิชาการมีโอกา และยังนำผลการ ประกันคุณภาพการศึกษาเป็นเครื่องมือการพิจารณาความดีความชอบการเลื่อนขั้นเงินเดือนและ เลื่อนตำแหน่ง ส่วนครูวิชาการมองเห็นระดับปัญหาน้อยกว่าเนื่องจากไม่ได้รับนโยบายและความ รับผิดชอบโดยตรงและมีผลกระทบน้อยกว่าและครูวิชาการได้เข้ารับการอบรมสัมมนารับทราบ นโยบายน้อยกว่าผู้บริหารสถานศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมศักดิ์ สุขสำโรง (2547 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาความพร้อมของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ บ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรกตามเกณฑ์มาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อความพร้อมเพื่อ รองรับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรกแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิชัย ตรีเล็ก (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อการประกันคุณภาพการศึกษา โดยใช้ระบบบริหาร ISO 9000 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ทั้งผู้บริหารและครูมีความรู้เกี่ยวกับระบบ ISO 9000 อยู่ในระดับปานกลาง จากเหตุผลดังกล่าว ข้างต้นอาจทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการมีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา แตกต่างกัน

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการที่มีต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน พบว่าโดยรวมไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ระดับปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่มีความคิดเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.06$) มากกว่าที่ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลางและผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก มีความคิดเห็นต่อปัญหา ($\bar{X} = 3.04$) และ ($\bar{X} = 2.98$) ตามลำดับ จากข้อค้นพบดังกล่าวอาจเนื่องมาจากสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่มีปริมาณงานมาก มีผู้ที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก ทำให้มีปัญหามากขึ้นตามลำดับ อนึ่ง การจัดการศึกษาของสถานศึกษาขนาดใหญ่ จัดการศึกษาอยู่ในช่วงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความจำเป็นในการจัดบุคลากรเข้าจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญตามความต้องการของผู้เรียนให้ตรงสาขาอย่างชัดเจนเฉพาะ เช่น วิชาเอก ฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา คณิตศาสตร์ ดนตรี ศิลปะ อย่างเพียงพอ หากบุคลากรขาดแคลน ไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียนตามเกณฑ์ที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษากำหนดแล้วจะไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ต่างจากสถานศึกษาขนาดเล็ก ซึ่งจัดการเรียนการสอนในระดับช่วงชั้นอนุบาลถึงประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งไม่มีความจำเป็นต่อการจัดบุคลากรให้ตรงตามวิชาเอกมากนัก ทำให้มีระดับปัญหาน้อยกว่า สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมศักดิ์ สุขสำโรง (2547 : บทคัดย่อ) ที่วิจัยศึกษาความพร้อมของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรกตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โรงเรียนประถมศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความพร้อมเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรกแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุพัฒน์ พรหมวัง (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยสภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานใน โรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันมีสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างกันและสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นรินทร์ มีมากและคนอื่น ๆ (2543 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก พบว่า โรงเรียนประถมศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวม แตกต่างกัน จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นอาจทำให้ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการที่มีต่อระดับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน โดยรวม แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

เพื่อเป็นสารสนเทศในการวางแผน แก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้พัฒนาไปสู่การมีหลักประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 รัฐหรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรจัดสรรอัตรากำลังครูให้ครบตามเกณฑ์และดำเนินการอบรม สัมมนา เพื่อพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนได้เต็มตามศักยภาพเพื่อให้เป็นไปตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

1.2 สถานศึกษาควรจัดให้มีหลักสูตรและเนื้อหาสาระของหลักสูตรที่เหมาะสม สอดคล้องกับเป้าหมาย และความต้องการของท้องถิ่น ตลอดจนจัดหาสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอ สอดคล้องกับบทเรียนและนักเรียน

1.3 สถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องควรจัดให้มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการทำงานของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและชัดเจน มีการกำหนดระยะเวลาที่แน่นอน และมีรูปแบบที่เหมาะสม ใ้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

1.4 สถานศึกษาควรจัดให้มีระบบฐานข้อมูลต่างๆที่เป็นปัจจุบัน และมีการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

1.5 สถานศึกษาจะต้องจัดทำรายงานการจัดการศึกษาประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประเมินประเมินคุณภาพภายนอกต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาหรือวิจัยปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตพื้นที่อื่นในจังหวัดบุรีรัมย์หรือจังหวัดอื่นๆ

2.2 ควรมีการศึกษาหรือวิจัย เจตคติของครูผู้สอนและผู้บริหาร โรงเรียนต่อปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.3 ควรมีการศึกษาหรือวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเชิงคุณภาพเป็นเฉพาะรายกรณีในโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.4 ควรมีการศึกษาหรือวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาที่ได้รับการรับรองคุณภาพมาตรฐานจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาโรงเรียนอื่น ๆ ต่อไป

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2540 ก). แผนพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระยะที่ 8 (พ.ศ. 2540 – 2540). กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- _____. (2540 ข). การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : โรงเรียนคุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2542). ศักยภาพของเด็กไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545 ก). แนวคิดและนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2545 ข). แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2545 ค). แนวทางการจัดระบบสารสนเทศสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2545 ด). แนวทางการบริหารจัดการคุณภาพสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2545 ฉ). แนวทางการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2545 จ). แนวทางการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในของสถานศึกษาโดยเขตพื้นที่การศึกษา. กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2545 ง). แนวทางการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2545 ช). ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา : กรอบและแนวทางการดำเนินงาน. กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2546). แนวดำเนินการของเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อจัดกิจกรรมเสริมประสิทธิภาพพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กษมา วรวรรณ ณ อยุธยา. (2541, กันยายน). “การประกันคุณภาพการศึกษา”. ปฏิรูปการศึกษา. 2(3) : 16 – 18.

- กิติมา ปรีดีติติก. (2532). การบริหารโรงเรียนและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.
- จำนง ชาญธัญกรรม และคนอื่น ๆ . (2540). ศึกษาความพร้อมในการประกันคุณภาพเพื่อขอรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนเทคโนโลยีภาคตะวันออกเฉียงเหนือตามเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานการศึกษาเอกชน. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง. กศ. ม. (บริหารการศึกษา) พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. อัดสำเนา.
- _____ . (2544). ปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : ชันพรีนติ้ง.
- เจษฎา แซ่มประเสริฐ. (2540, มกราคม - มีนาคม). "ISO 9000 การศึกษากับการประกันคุณภาพ", สารพัฒนาหลักสูตร. 16 (128) : 36 – 42.
- ทวีป พึ่งคร้ามและอื่น ๆ . (2540). การศึกษาการประกันคุณภาพการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตาก. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. อัดสำเนา.
- ธัญลักษณ์ น้อมนิล. (2543). ความพร้อมในการดำเนินการประกันคุณภาพเพื่อขอรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์ ก.ม. (การบริหารการศึกษา). กำแพงเพชร : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร. อัดสำเนา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญส่ง เอ็งสุโสภณและคนอื่น ๆ . (2541). การศึกษาความพร้อมและปัญหาในการนำโรงเรียนเข้าสู่การประกันคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสามัญศึกษา จังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. อัดสำเนา.
- รัตนา เอี่ยมสุวรรณ. (2543). การปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. อัดสำเนา.
- รุ่ง แก้วแดง. (2542). ปฏิบัติการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : มติชน.
- วิจิตร ศรีสะอ้าน. (2542). "ความสำคัญของการประเมินภายนอก" : รายงานการอบรมคัดเลือกเป็นผู้ประเมินภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน) รุ่นที่ 7/2547 พฤศจิกายน 2547 ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี นครราชสีมา. อัดสำเนา.

- วิชัย ศรีเล็ก. (2542). ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบบริหาร ISO 9000 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. อัดสำเนา.
- สงบ ลักษณะ. (2541). แนวทางประกันคุณภาพการศึกษา ข้าราชการครู ส.ค. - ก.ย. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- สมเดช สีแสง. (2542). คู่มือปฏิบัติราชการและเตรียมสอบผู้บริหารการศึกษา (ฉบับปรับปรุงใหม่). ชัยนาท : ชมรมพัฒนาความรู้ด้านระเบียบกฎหมาย.
- สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชชัย. (2542, กุมภาพันธ์). "การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน," ปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : ซี.ดี.เน็ต แอนด์มัลติมีเดีย.
- สมศักดิ์ สุขสำโรง. (2547). การศึกษาความพร้อมของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก รอบแรก. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์. อัดสำเนา.
- _____. (2542, มกราคม). "คุณภาพ (Quality)," วารสารวิชาการ. กรมวิชาการ.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2544, พฤศจิกายน). "เราไม่มีอำนาจให้คุณให้โทษใคร," วารสารวิทยาจารย์. 100(8) : 25
- สยาม สุ่มงาม. (2541). การศึกษากระบวนการดำเนินงาน ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษา : กรณีโรงเรียนนาร่อง สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การวิจัยการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.
- สรกมล แจ่มจันทร์. (2547). การศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพในสถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). การประกันคุณภาพการศึกษา เล่มที่ 1 แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- _____. (2543). ชุดเสริมประสบการณ์การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเล่มที่ 3 การนำมาตรฐานสู่โรงเรียนและห้องเรียน. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.

สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2543). ยุทธศาสตร์การศึกษาตลอดชีวิตเพื่อสังคมไทย
ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.

_____. (2547 ก). คู่มือการปฏิบัติงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์การศาสนา.

_____. (2547 ข). แนวทางการเขียนรายงานการพัฒนาคูณภาพการศึกษาประจำปีของ
สถานศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา. อัดสำเนา.

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2544). รายงานเพื่อการปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.

สีปพนนท์ เกตุทัตและคนอื่น ๆ. (2540). ความฝันของแผ่นดิน. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

สุพัฒน์ พรหมวัง. (2542). การศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของ
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด
สกลนคร. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. อัดสำเนา.

อำรุง จันทวานิช. (2542). การประกันคุณภาพเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

Agthe, R.R. (1980, August). "The Elementary Principals Perceptions of Their Own Teachers
Roles in Curriculum Decision," *Dissertation Abstracts International*. 40(8) :
3076-A.

Dunlam, A.V. (1988, February). "The Relationship Between Supervisory Threatments, Certain
Contextual Variables, and Successful Outcomes in Effective Teacher," *Dissertation
Abstracts International*. 40(2) : 2038-A.

English, F.W. & Stuffy, B.E. (1983, February). "Differentiating Between Design and Delivery
Problem and Activing Quality Control in School Curriculum Management,"
Educational Technology. 23(2) : 29 - 32.

Krug, S.E. (1990). "Leadership and Learning," In *A Measurement Base Approach for
Analyzing School Effectiveness and developing Effective School Leader*.
New York : Harper and Brothers.

Martellaro, H. & Aroson, C. (1984, May). "The Relationship of School Enrollment Size to
Academic Achievement in New Maxican," *Dissertation Abstracts International*.
45(4) : 3847-A.

Mellton, J. (1959). "Perception of Ideal and Role of Elementary School Principalship,"

Dissertation Abstracts International. 45(4): 3847-A.

Oregon Council for Continued Professional Development. (1985). **Personal Development for**

School Improvement. (CD-ROM). Oregon : Department of Education Salem

Oregon Council for Continued Professional Department. Available :

ERIC.No.ED.288259.

Patricia, B. (1994, April). "Approach to Quality Assurance and Control in Other Country,"

American Education Research Association. : 4 – 8.

Schambier, R. (1983). **Staff Development Carrot or the Stick.** (CD-ROM). Philadelphia, PA :

paper presented at the Annual Meeting of the American Association for Adult and

Continuity Education, Available. ERIC.No.Ed. 237658.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยวิทยา
Buriram Rajabhat University

ที่ ศธ 1524.20 / ว 189

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจระ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
31000

3 กันยายน 2549

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์สงบ บุญคล้าย

ด้วยนายพันธ์ ไชยสุริยา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาวิทยาลัย เขต 2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร
มหาบัณฑิต โดยมี ผศ.ดร. อนันต์ชัย พงศ์สุวรรณ เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้
ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็น
ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อผู้ที่ทำการวิจัยจะได้
ดำเนินการในขั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่าง
ยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

โกวิท เชื่อมกลาง

(รองศาสตราจารย์โกวิท เชื่อมกลาง)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-4461-1221 ต่อ 3806

โทรสาร 0-4461-2858

ที่ ศธ 1524.20 / ว 189

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจระ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
31000

3 กันยายน 2549

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัย

เรียน ดร. อานนท์ ไชยสุริยา

ด้วยนายอานนท์ ไชยสุริยา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาวิทยาลัย เขต 2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรครุศาสตร
มหาบัณฑิต โดยมี ศศ.ดร. อนันต์ชัย พงศ์สุวรรณ เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้
ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็น
ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อผู้ที่ทำการวิจัยจะได้
ดำเนินการในขั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่าง
ยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

โกวิท เชื่อมกลาง

(รองศาสตราจารย์โกวิท เชื่อมกลาง)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 - 4461 - 1221 ต่อ 3806

โทรสาร 0 - 4461 - 2858

ที่ ศธ 1524.20 / ว 189

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจระ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
31000

3 กันยายน 2549

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัย

เรียน นางมธุรส ไชยสุริยา

ด้วยนายพันธ์ ไชยสุริยา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาวิทยาลัย เขต 2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ผศ.ดร. อนันต์ชัย พงศ์สุวรรณ เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อผู้ที่ทำการวิจัยจะได้ ดำเนินการในขั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

โกวิท เชื่อมกลาง

(รองศาสตราจารย์โกวิท เชื่อมกลาง)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 - 4461 - 1221 ต่อ 3806

โทรสาร 0 - 4461 - 2858

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้แบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ที่ ศธ 1524.20 / ว 288

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
31000

17 ตุลาคม 2549

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาวิทยาลัย เขต 3

ด้วยนายณรงค์ ไชยสุริยา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาวิทยาลัย เขต 2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ผศ.ดร. อนันต์ชัย พงศ์สุวรรณ เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้ นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้แบบสอบถามก่อนที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง เพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

โกวิท เชื่อมกลาง

(รองศาสตราจารย์โกวิท เชื่อมกลาง)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-4461-1221 ต่อ 3806

โทรสาร 0-4461-2858

ที่ ศธ 1524.20 / ว 1733

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
31000

17 ตุลาคม 2549

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 4

ด้วยนายพันธ์ ไชยสุริยา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ผศ.ดร.อนันต์ชัย พงศ์สุวรรณ เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้แบบสอบถามก่อนที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง เพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

โกวิท เชื่อมกลาง

(รองศาสตราจารย์โกวิท เชื่อมกลาง)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-4461-1221 ต่อ 3806

โทรสาร 0-4461-2858

ที่ ศธ 1524.20 / ว 1733

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
31000

17 ตุลาคม 2549

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 2

ด้วยนายพันธ์ ไชยสุริยา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาวิทยาลัย เขต 2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ผศ.ดร. อนันต์ชัย พงศ์สุวรรณ เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้แบบสอบถามก่อนที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง เพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

โกวิท เชื่อมกลาง

(รองศาสตราจารย์โกวิท เชื่อมกลาง)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-4461-1221 ต่อ 3806

โทรสาร 0-4461-2858

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Buri Ram Rajabhat University

ที่ ศธ 1524.20 / ว 288

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
31000

17 ตุลาคม 2549

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

ด้วยนายพันธ์ ไชยสุริยา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร
มหาบัณฑิต โดยมี ผศ.ดร. อนันต์ชัย พงศ์สุวรรณ เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์
ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้แบบสอบถามก่อนที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง
เพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
ด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

โกวิท เชื่อมกลาง

(รองศาสตราจารย์โกวิท เชื่อมกลาง)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-4461-1221 ต่อ 3806

โทรสาร 0-4461-2858

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ง
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นุรีรัมย์ เขต 2

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ต้องการทราบปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานุรีรัมย์ เขต 2 จึงขอความกรุณาท่านได้ช่วยตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงให้ตรงกับสภาพปัญหาการปฏิบัติงานในโรงเรียนของท่านในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานุรีรัมย์ เขต 2 ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามไปวิเคราะห์ในภาพรวม เพื่อการวิจัยเท่านั้น และจะเก็บรักษาข้อมูลไว้เป็นความลับซึ่งจะไม่มีผลกระทบต่อการบริหารงานในโรงเรียนของท่านแต่ประการใดทั้งสิ้น เมื่อท่านตอบแบบสอบถามทุกข้อเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจะมารับแบบสอบถามด้วยตนเอง

2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานุรีรัมย์ เขต 2

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นลักษณะคำถามปลายเปิด

3. เกณฑ์การพิจารณาระดับปัญหา

5 (มากที่สุด) = มีปัญหามากที่สุด

4 (มาก) = มีปัญหามาก

3 (ปานกลาง) = มีปัญหาปานกลาง

2 (น้อย) = มีปัญหาน้อย

1 (น้อยที่สุด) = มีปัญหาน้อยที่สุด

ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

นายพันธ์ ไชยสุริยา

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ตอนที่ 1

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงกับตัวท่าน

1. ตำแหน่งปัจจุบันของท่าน

- () ผู้บริหารสถานศึกษา
- () ครูวิชาการ

2. ขนาดของโรงเรียน

- () ขนาดใหญ่ นักเรียนตั้งแต่ 301 คน ขึ้นไป
- () ขนาดกลาง นักเรียนตั้งแต่ 121 - 300 คน
- () ขนาดเล็ก นักเรียนตั้งแต่ 120 คนลงมา

ข้อที่	ปัญหาการประกันคุณภาพของสถานศึกษา	ระดับของปัญหา					เฉพาะ ผู้วิจัย
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
	2. การตรวจสอบทบทวนคุณภาพการศึกษา ครอบคลุมสมบูรณ์มีคุณภาพ.....	[] 43
6	การประเมินคุณภาพการศึกษา						
	1. คณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษามี ความรู้ความสามารถเข้าใจกระบวนการจัด การศึกษาและมีมาตรฐานเพียงพอ	[] 44
	2. คณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษามีความ น่าเชื่อถือและมีความเหมาะสม	[] 45
7	การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี						
	1. สถานศึกษาจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษา ประจำปี	[] 46
8	การศจุงระบบประกันคุณภาพการศึกษา						
	1. การส่งเสริมสนับสนุนและร่วมดำเนินงาน ตาม ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาใน สถานศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัดและ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	[] 47

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก จ
การหาประสิทธิภาพเครื่องมือ

ตาราง 30 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครู วิชาการที่มีต่อปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

ข้อที่	<i>t</i>	Sig (2-tailed)
Q1	3.25	.001
Q2	2.56	.000
Q3	2.90	.004
Q4	2.38	.000
Q5	2.84	.000
Q6	2.29	.000
Q7	2.39	.005
Q8	2.88	.000
Q9	3.19	.000
Q10	2.86	.001
Q11	2.88	.006
Q12	1.93	.001
Q13	2.29	.000
Q14	2.95	.004
Q15	2.88	.000
Q16	2.63	.000
Q17	3.45	.000
Q18	2.66	.003
Q19	2.16	.000
Q20	2.04	.005
Q21	2.51	.002
Q22	2.28	.001
Q23	2.15	.000

ตาราง 30 (ต่อ)

ข้อที่	<i>t</i>	Sig (2-tailed)
Q24	1.97	.000
Q25	2.67	.000
Q26	2.36	.000
Q27	2.72	.000
Q28	2.19	.001
Q29	3.32	.011
Q30	2.05	.003
Q31	2.68	.000
Q32	1.85	.000
Q33	2.34	.000
Q34	2.29	.003
Q35	2.61	.006
Q36	2.54	.000
Q37	2.69	.000
Q38	2.37	.000
Q39	2.34	.000
Q40	1.85	.000
Q41	2.15	.001

ตาราง 31 แสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูวิชาการ ที่มีต่อปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

ด้าน	จำนวน	ความเชื่อมั่น (α)
1. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	7	.9043
2. การพัฒนามาตรฐานการศึกษา	19	.9336
3. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	7	.9492
4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	2	.9261
5. การตรวจสอบทบทวนคุณภาพการศึกษา	2	.9486
6. การประเมินคุณภาพการศึกษา	2	.8889
7. การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี	1	.8909
8. การผดุงระบบประกันคุณภาพการศึกษา	1	.8989
รวมทั้งฉบับ	41	.9760

ประวัติย่อของผู้วิจัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
Buriram Rajabhat University

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นายนันท์ ไชยสุริยา
วัน เดือน ปีเกิด	1 สิงหาคม 2498
สถานที่เกิด	อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	51 หมู่ 1 ตำบลบ้านหรือ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31160 โทร. 08-6259-6913
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	ผู้อำนวยการ โรงเรียน วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงานในปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านหนองเต็ง (จันทสิริอนุสรณ์) ตำบล หนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31160
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2516 มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนกระสังพิทยาคม อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2518 ประกาศนียบัตรการศึกษา (ปก.ศ.) วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2520 ประกาศนียบัตรพิเศษมัธยม (พ.ม.) ศึกษาด้วยตนเอง พ.ศ. 2524 การศึกษาระดับบัณฑิต (วิทยาศาสตร์) มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรทรวโรฒ มหาสารคาม พ.ศ. 2548 ประกาศนียบัตรบัณฑิต (บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พ.ศ. 2552 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์